

FRENK LARAMI

DOŠ HOLIDEJ

BROJ 344 • CENA 42,00 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Nemačka 1,55 €
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 1,38 €
BIH 1,50 KM
R. Srpska 1,50 KM
Makedonija 45,00 DEN
Crna Gora 0,70 €
Hrvatska 10 KN
Slovenija 270 SIT
7. februar 2003.

NEUSPELA POTERA

★ DOK HOLIDEJ ★

344

Frenk Larami

NEUSPELA POTERA

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 344

Glavni i odgovorni urednik

Slavko DRAGINČIĆ

Urednik

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala

Frank Laramy

LOSERS DON'T COUNT

Recenzija i adaptacija

Tomislav KETIG

Lektor

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik

Franjo VARGA

Korektor

Vilma BEKER-GAČEŠA

Štampa: 30. I 2003.

Tržište: 7. II 2003.

Izdaje: MARKETPRINT, 21102 Novi Sad, p. fah 20

Štampa: DOO DNEVNIK-STAMPARIJA, Novi Sad

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ. Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala: Frank Laramy – LOSERS DON'T COUNT

Copyright: MAP. Recenzija i adaptacija: Tomislav KETIG

Sva prava se zadržavaju, uključujući pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Od Fletstouna ga je delilo još čitavih sedam dana jahanja. U potrazi za Fej O'Nil zašao je u međuvremenu duboko prema jugu. Zbog toga je Dok Holidej odlučio da se, uz put, zadrži nekoliko dana u prvom naselju na koje naiđe, kako bi se odmorio i popunio zalihe hrane i municije.

I ubrzo, dvadesetak milja od mesta gde je zatekao zverski mučenog i potom ubijenog Ruba Dana, naišao je na gradić od stotinak kuća, koji mu je nudio upravo ono što je tražio.

Holidej se nije dvoumio. Ostavio je konja u gradskoj štali i odmah otišao u prvu trgovinu gde je kupio sako od tamnoljubičastog kariranog tvida i flannelske pantalone malo svetlije boje koje mu je ljubazni trgovac odmah doterao po meri. Kupio je i par novih košulja, kravatu, stetson sa ne preširokim obodom i jedan ogrtač, koji mu je mogao poslužiti u mnoge svrhe: i protiv prašine i kao zaštita od kiše i hladnoće. Kupio je i mnogo drugih sitnica koje je izgubio prelazeći Džila Flets i, razume se, dobru zalihu cigara, koje su mu veoma nedostajale.

Zatim je otišao u hotel, okupao se, ispio nekoliko čašica brendija i legao da odspava. Bio je siguran da će se sutra osećati kao preporođen.

Sutradan je saznao da je gradić povezan sa svetom redovnom linijom kompanije Vels Fargo, ali da njihova diližansa već dve sedmice ne saobraća jer su putevi bili veoma nesigurni.

Uvek ista priča! Apači i desperadosi. Nije imao drugog izbora nego da krene na put na konju, mada mu je taj način putovanja već bio preko glave, jer od Fort Bovija bio je prevatio skoro tri stotine milja najteže zamislivog terena i takvog bilo mu je dovoljno za celu godinu unapred. Morao je, međutim, voditi računa da u Fletstoun ne stigne previše kasno jer bi ga to moglo stajati dobijene opklade. Zato je, ne kolebajući se, trećeg dana krenuo na put.

Krenuo je vrlo rano, kako bi izbegao dnevnu žegu. Iako je septembar već zašao u svoju drugu polovinu, dani su još bili topli.

Prvi dan putovanja prošao je bez nepredviđenih događaja i odmorni ždrebac je čilo grabio napred. Zapadnjak je prenoćio u zaklonu koji je činila jedna blago nagnuta stena, ispod koje je bilo suve mahovine i trave od koje je sebi načinio udoban ležaj.

Sledećeg dana, međutim, iskrsele su prve nedoumice. Oko deset pre podne naišao je na trag jednog konjanika, koji je na jednom mestu pod blagim

uglom sekao pravac kojim se on kretao.

Nije to bilo ništa neobično, jer je u tom prostranstvu svako imao pravo da ide kuda hoće, ali je nešto drugo privuklo zapadnjakovu pažnju i probudilo njegovu opreznost. Na jednom mestu, pored traga, ugledao je nekoliko kapljica sasušene krvi. Konjanik je bio ranjen!

U ovim krajevima uobičajeno je bilo pravilo da svako treba da gleda svoja posla i da ne zabada nos u ono što ga se ne tiče. Tog se pravila Holidej uvek pridržavao. Ali u ovom slučaju ono nije važno. Jer možda je čovek bio u životnoj opasnosti i možda mu je bila potrebna pomoć!

Dok se za trenutak dvoumio, a onda krenuo tragom. Prešavši pola milje, došao je do mesta gde se konjanik odmarao. Tu su tragovi sasušene krvi bili daleko brojniji. Zapadnjak je produžio za tragom i posle pola časa zašao u brežuljkasti predeo mestimično ispresecan plitkim jarugama. Na takvom nepreglednom terenu valjalo je biti oprezan!

Trag je vodio uz blagu stepenastu padinu, preko jednog širokog platoa i nastavljao se tako još skoro dve milje pre nego što je utonuo u jedan uski prolaz između dva brežuljka.

Holidej je zategao uzde svog Miga i okrenuvši se u sedlu, bacio pogled na milje talasastog, suncem sprženog predela kojim je bio prošao.

Nigde, dokle god mu je pogled došao, ništa se nije kretalo, niti se šta čulo. Ogolelo, sasušeno drveće bilo je razbacano tu i tamo, kao mnoštvo ružnih skeleta. Njegov umoran

pogled svugde se zadržavao samo na stenama izbledelim od sunca. Predeo pred njim bio je isto toliko negostoljubiv kao i onaj kojim je poslednjih dana jahao. U takav kraj mogao je zaći samo lud čovek ili neki stvor gonjen očajanjem.

Dok još uvek nije znao da li je onaj čiji trag prati ludak ili očajnik. Znao je samo da taj krvori i da se s vremena na vreme zaustavlja kako bi se odmorio te da su ti zastanci sve češći i češći. Sada je već taj putnik ili begunac morao da se zaustavlja posle svake pređene milje.

Na jednom odmorištu zapadnjak je sjahao i razgledao tle. Osećao je neku čudnu simpatiju prema tom čoveku koga nije poznavao. Trag mu je govorio da je od podneva prilično sustigao čoveka pred sobom, čijim je tragom uporno išao i sada je po gruboj proceni zaostajao za njim samo pola časa ili možda malo više. Do zalaska sunca mogao ga je stići i saznati od čega taj čovek beži, a možda i razlog njegovog bežanja.

Mogao je to biti i neki došljak iz gradova na Istoku, koji je u ovim pustarama doživeo neku nezgodu. Mogao je, međutim, biti i neki bandit u bekstvu ili neki drugi zapadnjak koji je od gubitka krvi i jakog sunca zapao u stanje delirijuma. Ma ko da je, taj konjanik je očigledno bio na izmaku snage i Holidej se osećao obaveznim da ga sustigne i ukaže mu pomoć.

Zapadnjak se uspravio i ponovo osmotrio predeo oko sebe. Ramena su mu bila opuštena od umora i utrula posle dugog jahanja. Sivoplave

oči bile su mu crvene od bleštavila sunca, a već zaceljena rana na kuku malo ga je tištala. On je, međutim, bio čvrst i izdržljiv i na njegovom smirenom i neprozirnom licu nisu se primećivali ni bol ni umor.

Zapažalo se, međutim, nešto drugo: nekakva zamišljenost. Kao da je bio obuzet mislju zašto baš njemu moraju uvek zapasti u deo takvi životni obrti koji mu ne odgovaraju i koje ne priželjkuje. Svakako bi mu u ovom trenutku bilo lepše da se nalazi još uvek na ranču „Velika mamuza“ s voljenom Fej O'Nil. Sudbina ga je, međutim, svojim hirom, bacila ovamo, u pustaru i neizvesnost.

Trgnuvši se iz razmišljanja, Dok se ponovo vinuo u sedlo. Prethodno je opazio kako je čovek kojeg je pratio na tom mestu pokušao da izbriše tragove.

Nije mu to bio prvi pokušaj. I ranije je to pokušavao što je na zapadnjaka delovalo kao nov podsticaj. Sada, uzjahavši, on okrenu ždrepcu, zađe u hladoviti prolaz i duž plitkog klanca, oivičenog neravnim, nazubljenim stenama nastavio je da prati trag koji je vodio ka drugom kraju klanca.

Popodnevna vrućina odjednom je postala jača, iako je klanac bio hladovit, što je prisililo Holideja da skine sako. Nastavio je da jaše sa sakoom prebačenim preko sedla. Do njegovog uha nije dopirao nikakav drugi šum sem jednoličnog topota kopita njegovog vernog Miga po čvrstom, kamenitom tlu. Pola časa kasnije zastao je i otpio malo vode iz čaturice, gledajući napred, prema

izlazu iz klanca. Iznad rubova stena s jedne i druge strane nije mogao da vidi ništa sem plavetnila visoko iznad glave. Pitao se na koji će sledeći grad naići i koliko je taj grad još udaljen odavde. Pitao se i to da li je čovek koga prati uopšte svestan kuda se uputio.

Na izlazu iz kanjona zastao je i pogledom obuhvatio predeo ispred sebe. Daleko napred, na udaljenosti od možda cela dva časa jahanja, ugledao je refleksi odsjaj sunca na vodenoj površini. Bio je to neki potok, ili možda i reka.

Odlučio je da se tamo ulogori. Obilazeći vrh brda koje se nalazilo pred njim, presekao je jednim puteljkom niz drugu, nižu padinu i još jednom se u mislima vratio uspomenama iz nedavne prošlosti. Odjednom je prasak puške naterao njegovog vranca da uplašeno skoči i ustukne.

Zatečen u trenutku rastresenosti, zapadnjak umalo bi izbačen iz sedla, ali je uspeo ipak da se zadrži na leđima svog ždrepcu i trgnuvši oštro uzdama glavu svog konja naniže uspeo i njega da donekle umiri i da se sam stabilizuje u sedlu.

Drugi kuršum prosvirao je pored njega i skoro mu oprljio vrat. Holidej je sada izvukao kolt iz futrole i prodornim pogledom počeo pretraživati stenovit teren u neposrednoj blizini.

Tek što je odjek pušćanih pucnjeva počeo da zamire u daljini, iza jedne velike stene izjurio je konj i punom brzinom uputio se prema njemu. Holidej je ugledao konjanika, koji je plegao po izduženom konjskom vratu, držeći u ruci pušku uperenu ka

njemu. Tada je odjednuo i treći pucanj s vrha te iste stene, od koje je konjanik u trku uznapredovao čitavih pedesetak metara.

Zapadnjak je okrenuo svog konja u mestu i podigao ruku s revolverom spremnim za paljbu. Primetio je da je konjanik koji je jurio prema njemu veoma mlad, tek izrastao dečak, mada su mu oči bile ispunjene mržnjom ravno mržnji koju ispoljava odrastao čovek. Odjeknuo je i četvrti pucanj i kuršum je za dlaku promašio Doka, koji je tog trenutka iza one udaljene stene ugledao micanje nečijeg šešira. Ispalio je metak iz revolvera i šešir je, vrteći se, odleteo kroz vazduh. Onda se za trenutak iznad stene pojavila i glava vlasnika šešira i taj trenutak bio je dovoljan da Holidej proceni kako je u pitanju takođe neki mlad čovek.

Do tog trenutka konjanik koji je jurio prema njemu bio je već sasvim blizu i misleći valjda kako je rastojanje povoljno za precizan hitac, uspravio se u sedlu i prineo pušku ramenu.

Zapadnjak nije imao pojma ko bi mogao biti taj konjanik, ali mu je bilo jasno da ako ga ne shvati ozbiljno, nikada više neće biti u mogućnosti da shvati bilo šta drugo. Mladić je sada bio udaljen tridesetak metara i oči su mu sijale od preuranjenog trijumfa. Dok zaključuje kako više nema ni vremena ni šanse da za sve ovo traži neko razumno objašnjenje.

Bacivši se s leđa svog Miga, pao je na tle i zakotrljao se po tvrdoj podlozi. Kada se zaustavio pored jednog žbuna, hitac iz puške polomio je nje-

gove grančice neposredno pored Dokovog ramena. Holidej podiže revolver, psujući sebi u bradu zbog glupe sudbine i kada je mladi konjanik usporio kako bi ovaj put preciznije nanišanio i uputio smrtonosni hitac, Dok je opalio na njega. Tane je pogodilo mladića u levo rame i izbacilo ga iz sedla. On je svom težinom tresnuo na zemlju i zastenjaao od udara, ali je brzo skočio na noge i prineo pušku ramenu kako bi još jednom pripucao na Doka.

U takvoj situaciji Holidej više nije imao nikakvog izbora. Njegov sledeći metak pogodio je mladića u grudi i odbacio ga unazad niz padinu. Mladić je kratko kriknuo i skotrljao se nadole. Holidej se podigao na kolena, a zatim se potpuno uspravio. Mladićev konj mu je prišao, pa protrčao pored njega, dižući pritom laku koprenu od prašine, koja je na tren zakrilila Dokov pogled na put i padinu. Ali kada se prašina slegla na njega je jurnuo i drugi konjanik. Holidej ga je pratio pogledom i videvši da je mladić prineo pušku ramenu, povikao iz sveg glasa:

– Zašto, dođavola?

Njegov glas nadjačao je topot konjskih kopita.

Drugi konjanik sada je došao nadomak hica iz revolvera i prošao pored mladića koji je ležao nešto niže na padini. Njegovo lice se izobličilo u masku besa i mržnje. Holidej shvati da se pred njega još jednom postavlja pitanje „ubiti ili biti ubijen“ i da će on u sledećih nekoliko sekundi morati da o tome donese odluku, ali se duboko u sebi skoro gadio prim-

isli da nekoga mora lišiti života. No kada je i ovaj drugi konjanik ispalio hitac koji ga je za dlaku promašio, Dok se odlučio i pažljivo nanišanio. Revolver mu je poskočio u ruci i tane se zarilo mladiću u rame, odiglo ga iz sedla i bacilo na vrh jednog širokog žbuna. Mladić je u padu polomio granje ispod sebe, skotrljao se sa žbuna i u kotrljanju udario glavom u jedan kamen. Zapadnjak je video kako ovaj pokušava da ustane i čuo ga kako je pozivao: – Vili!

Onda se mladić onesvešćen skljkao na tle.

Holidej je uhvatio mladićevog konja, vezao ga pokraj svog ždrepcu i uputio se tamo gde su dva ranjenika ležala na zemlji, udaljeni jedan od drugog jedva desetak metara. Pregledavši prvog od njih, Dok utvrdi da je ovaj mrtav. Drugi je još uvek dišao, ali je na ramenu imao duboku ranu iz koje je curila krv i obilno mu natapala košulju. Zapadnjak skide maramu s ranjenikovog vrata, podiže ga i nasloni leđima na stenu, pa maramom priveza i steže ranu koliko je to bilo moguće.

Zatim je iz džepa izvadio svoju maramicu i njome vezao tri santimetra dugačku posekotinu na mladićevom čelu, tik ispod mesta gde mu je počinjala kosa. Obavivši to, otišao je do konja, uzeo čaturicu s vodom s mladićeve životinje i vodom oprao krv s čela svog napadača.

Pošto se ovaj ni tada nije osvestio, pa čak ni pomakao, Holidej je pretresao bisage obojice mladića ali u njima nije našao ništa što bi mu pomoglo da sazna njihov identitet.

Žega, koja ga je mučila celog dana, počela je lagano da popuša. Pogledao je prema srebrnastoj crti vodotoka koji je presecao preriju. Onda je obojicu mladića natovario na njihove konje i pričvrstivši ih da ne padnu, produžio niz blagu padinu.

*

Nedaleko od obale potoka Holidej je iskopao plitak grob. Kada je nameravao da u njega položi poginulog mladića, onaj drugi, ranjeni se pomerio. Dok se okrenuo da ga osmotri i opazio kako su mladićeve oči ispunjene mržnjom i ogorčenjem. Usne su mu se počele micati, ali s njih nije sišao ni glas.

Holidej mu je polako prišao, zaustavio se par koraka od njega i odlučno mu se zagledao u oči.

– Sada ćeš možda biti ljubazan da mi kažeš šta sve ovo treba da znači, dečko – rekao je.

Mladić se promeškoltio pored obojenog debla na koje ga je Holidej bio naslonio i skrenuo pogled na drugu stranu, prema obali potoka pa do konja koji su sapeti pasli. Onda se zaustavio pogledom na ispruženom, nepomičnom telu njegovog druga.

U istom trenutku kada je spazio leš s lica mu se izgubila i poslednja kap krvi a na čelu mu je zaigrao živac. Zatim mu se pogled vratio na zapadnjaka i u očima mu je zaplamtela još žešća mržnja.

– Oni... oni će vas sigurno obesiti – promućao je. – Ubili ste Vilija.

– Radilo se o biti ili ne biti – objasni Dok. – A tebe sam ipak ostavio u životu mada, neka me đavo nosi ako znam zašto. Dakle, pričaj dečko i pokušaj da mi dovoljno razložno objasniš u čemu je stvar kako te ipak na kraju krajeva ne bih poslao na onaj svet.

Zapadnjak je ovu pretnju izgovorio s vrlo ozbiljnim izrazom lica, iako je znao da tu pretnju neće i ostvariti. Ali ranjeni mladić to nije znao i uplašen Holidejevim smrknutim izrazom lica liznuo je osušene usne, a niz lice mu se počeo slivati znoj. Dok opazi kako je ovaj zakolutao očima i kako su mu ruke i usne počele drhtati od straha. Mladić je onda šumno progutao vazduh i istog trenutka glava mu je mlitavo klonula na prsa. Zapadnjak ga prihvati pre nego što je pao na stranu, zaključivši da je mladić ponovo izgubio svest i pažljivo ga je spustio na tle. Polio mu je lice i vrat vodom iz četurice pa pošto se ranjenik ni nakon toga nije osvestio, otišao je do potoka, umio se i ostao da stoji na obali, zamišljen i nabranog čela.

Onda se polako vratio na mesto gde se ulogorio. Naišao je baš u trenutku kada je ranjeni mladić, vukući se po zemlji, prišao do mesta gde je ležao njegov poginuli drug. Dok je zastao i ne najavljujući svoje prisustvo, nastavio da posmatra mladića, koji je pružio ruku i povukao svog mrtvog druga za čizmu. Pošto na taj gest nije dobio nikakav odgovor, otpuzao je još malo i našao se sasvim pored mrtvacu. Oči su mu bile jedva otvorene, a lice mu je bilo oku-

pano znojem i presijavalo se kao da je upravo izronio iz potoka. U tom trenutku osetio je da ga zapadnjak posmatra i zastao je kao skamenjen.

– Koliko je udaljen najbliži grad? – upita ga Holidej i dodade: – Ako nije daleko, mogao bih stići tamo s tobom. Lekar bi ti mogao previti ranu i sprečiti infekciju.

Mladić je stisnuo usne, s mukom se podigao na kolena a onda se osvio na noge. Stojao je tako, njišući se levo-desno skoro pun minut pre nego što je promuklim glasom izgovorio:

– Ako samo nogom kročiš u Lodž Krik, oni će te obesiti!

– Koliko je to daleko, pitam te? – uzvрати zapadnjak mirnim glasom.

Mladić je prineo desnu ruku ranjenom ramenu, a onda je odmaknuo od rane, pogledao je i video da je umrljana krvlju. Obrisao je krv o pantalone i odgovorio preteći:

– Smrdljiva protuvo! Ubio si Vilija. Kazaću im to i oni će te sigurno obesiti!

Dok je to govorio, krenuo je nesigurnim korakom prema Holideju, da bi na kraju jurnuo na njega. Zapadnjak je uhvatio njegovu ruku i zadržao ga na bezbednom rastojanju. U mladićevom pokušaju da ga napadne nije bilo snage, a nije je bilo ni sada, u pokušaju da se otme. U tom otimanju noge su mu zaklecale. Utrošivši i poslednji atom energije, pao je pred zapadnjakove noge.

Holidej ga položi na zemlju i praznim pogledom zagleda se u preriju pred sobom. Napunio je svoju četuricu vodom i obojicu mladića privezao na leđa njihovih konja. Zatim je

pojahao svog Miga i vodeći njihove konje za sobom, pregazio potok na jednom plitkom gazu. Produžio je da jaši, koristeći poslednje trenutke dana na izmaku, svestan da je umoran i da bi trebalo da se odmori, ali gonjen dalje željom da sazna zašto su ta dva njemu nepoznata čoveka nasrnula na njega i htela ga ubiti.

Proverio je u kakvom je stanju ranjeni mladić i primetio je da u buni-
lo nešto mrmlja, tiho i nerazgovetno. Pažljivo je još jednom osvežio njegovo lice i vrat maramicom natopljenom vodom i iskoristivši poslednji rezervni zavoj, njime zamenio krvlju natopljenu maramu na njegovom ranjenom ramenu. To je bilo sve što je mogao učiniti da mu pomogne. Onda je ponovo pojahao i poterao konja prema svetlostima grada koje su se ukazale na zamračenom nebu.

Dva časa kasnije pregazio je plitak potok i ujahao u prašnjavu glavnu ulicu tipičnog naselja Dalekog zapada. Široka ulica delila je grad na dva niza zgrada za stanovanje na jednoj strani i poslovnih prostorija i trgovina na drugoj. Prozori su svetleli još samo u nekoliko domova u kojima ukućani još nisu bili pospali, te iz jedne kuće na drugoj strani ulice, koja je očigledno bila salun i pansion za prenoćište. Na udaljenom kraju ulice svetiljka je gorela još samo pred jednom većom zgradom, koja je verovatno bila zatvor i šerifska kancelarija.

Zapadnjak se uputio prema toj zgradi. Posle pola minuta zategao je uzde kod privezišta i umornim pokretom sjahao. Ranjeni mladić je opet

počeo da bunca i Holidej mu je podigao glavu, ulio mu silom malo vode između ispucalih usana i promrmljao:

– Nećeš se još dugo mučiti, sinko.

Na zvuk zapadnjakovog glasa mladić je otvorio oči, ali ništa nije rekao.

Jeste, zgrada pred njim zaista je bila gradski zatvor, konstatovao je zapadnjak. Uputio se prema ulazu i kada se nalazio još na nekoliko koraka od vrata, ona se odjednom otvorila i u osvetljenom otvoru pojavio se krupan čovek s metalnom zvezdom prikopčanom za prsa košulje. Iznenada jak blesak svetlosti iz prostorije na trenutak je zasenio Doka Holideja i on je mahinalno okrenuo glavu i koraknuo nazad.

– Šta je ovo, dođavola? – upita šerif.

Pošto zapadnjak ništa nije odgovorio, čuvar zakona je prošao pored njega i čvrstim korakom uputio se prema prvom konju. Zastao je kao ukopan kada je video vezana tela prebačena preko sedla i u magnovenju uputio brz pogled prema Holideju, a onda digao glavu jednog od mladića. Dok je opazio kako je šerif širom razrogačio oči od iznenađenja. Onda se okrenuo na petama i presekavši zapadnjaka pogledom, rekao:

– Ovo je Vili Malder, gradonačelnikov sin! Šta se desilo? Gde ste ga našli?

Pre nego što je Holidej mogao da odgovori, drugi mladić je bolno zastenjao. Šerif mu je žurno prišao, digao mu glavu i ponovo zaprepašćeno zinuo.

– Džad Vils! – prasnuo je i spustio mladićevu glavu da mlitavo padne pored tela konja. Zatim se opet okrenuo i pažljivo odmerio zapadnjaka od glave do pete, ne skrivajući neprijateljsko raspoloženje.

– Mister – rekao je kratko i jezgrovito – kada se ovo bude saznalo, grad će eksplodirati. Gradonačelnikov sin i Džad Vils... jedan mrtav, a drugi na samrti!

Holidej je otresao prašinu s pantalona i obukao sako koji je dotle nosio preko ruke. Izvadio je iz džepa tabakeru i, otvorivši je, odabrao jednu tanku cigaru. Ma šta se dalje desilo, to se njega nije ticalo, jer je smatrao kako za stanje dva mladića nije ni najmanje kriv. Objasniće već kako su ga oni napali pa je bio primoran da brani svoj život. Onda će drugima prepustiti da utvrde zašto su ga mladići napali. Možda će Džad Vils dati neko prihvatljivo objašnjenje, naravno ako se bude izvukao iz smrtne opasnosti.

Nameravajući da malo kasnije počne s iznošenjem svoje verzije događaja, začuo je slab, promukao glas:

– Šerife... šerife Latimere...

Čuvar zakona se ponovo okrenuo ka konjima i primetio da mladi Vils pokušava da podigne glavu iz nemogućeg visećeg položaja. Mladić je u tome najzad uspeo i liznuvši ispucale usne rekao tiho, ali sasvim razgovetno:

– Šerife, Vili je pošao pravo na njega. Išao je njegovim tragom i stigao ga jer se ovaj nije žurio. Vili, naravno, nije tome poklonio neku važnost i jurnuo je otvoreno kao što je uvek

govorio da valja činiti. Samo što ovaj put nije uspeo u onome što je hteo.

Šerif Latimer je povukao Vilsa iz sedla i posadivši ga na trotoar naslonio ga leđima na stub nadstrešnice. Vils je zatreptao očima a onda zaškrgutao zubima kako bi prigušio bolni jauk. Iz grla mu se otelo muklo stešnjanje, praćeno tankim mlazom krvi, koji mu je linuo između usana. Latimer je podigao mladićevu glavu i zagledao se u njegove oči, pobledele od bola.

– Jurnuo je... na koga, Džade? – upitao je. – Na koga, dođavola! Reci mi!

Drhteći, Džad Vils je duboko udahnuo, a onda se zakašljao i rukom, koja se nekontrolisano klatila u vazduhu pokazao u pravcu Doka Holideja.

– Na njega, šerife – rekao je. Onda je začutao i posle kraćeg vremena nastavio: – Išli smo njegovim tragom i tu nije moglo da bude nikakve greške, jer u blizini nije bilo nikoga drugog. Vili ga je napao i on je ubio Vilija. Obesićete ga, zar ne?

Latimer je trgao ruku kao opečen i uspravio se. Iskolačivši oči, zagledao se u zapadnjaka i ugrizao se za donju usnu kao čovek koji nije siguran u ono o čemu razmišlja. Zatim je hitro izvukao revolver iz futrole i uperio ga u Holideja.

Zapadnjak reče:

– Čekajte malo! Svaka stvar ima lice i naličje, šerife.

– Zar baš uvek? – odvrati Latimer. – Ja sam upravo čuo njegovu verziju događaja i uopšte nisam siguran kako ću poželeti da čujem i vašu. Vi ste

ubili sina gradonačelnika Maldera, mister, i dajem vam reč da se nikada dosad niste uvalili u vreliju kašu!

– Oni su pripucali na mene iz zasede, a posle toga je gradonačelnikov sin jurnuo na konju, pucajući i dalje iz puške. Mislite li vi da bi trebalo da čovek...

– Ubio je Vilija – izustio je odjednom Džad Vils nešto jačim glasom.

– Ubio je Vilija, a na mene je pucao i ranio me. Rekao sam... zakleo sam se...

Glas mu je naglo zamro i lice mu se zgrčilo od bola. Zatim mu je grčevit trzaj presekao celo telo. Mladić pade na stranu i ostade nepomično da leži na trotoaru.

Latimer mu priskoči, pritom budno pazeći da zapadnjaka drži na oku. Kada je, opipavši puls, ustanovio da je Vils mrtav, šerif se vrlo polako ponovo uspravio. Glas mu je zvučao potmulo kao bubnjanje busenja zemlje o mrtvački kovčeg kada je rekao:

– Mister, ne želim da od vas čujem nijednu reč! Nijednu jedinu, jeste li čuli? Odstupite korak, uđite u moju kancelariju i nemojte slučajno pokušati da se mašite revolvera, jer ću vas inače bez razmišljanja ustreliti.

– Šerife – zausti zapadnjak, ali je Latimer krenuo prema njemu i očiju usjaktelih kao užareno ugljevlje zario mu cev revolvera u pleksus.

– Ni reči više – graknuo je žustro. – A sada napred!

Holidej je uzdahnio i mirno ušao u zatvorsku zgradu. Latimer je žurno ušao za njim, prišao pisaćem stolu i otuda uzeo svežanj ključeva. Mahnuvši Holideju rukom da pođe ispred

njega, poterao ga je do prve od tri prazne ćelije, izvukao mu s leđa revolvere iz futrole i gurnuvši ga grubo unutra, uz tresak zatvorio gvozdena vrata.

Holidej je zastao s druge strane rešetkastih vrata, gledajući kako Latimer zaključava bravu. Onda se ponovo odlučio da kaže:

– Šerife, mogu li sada da kažem koju reč? Pa morate, dođavola, čuti i moju izjavu!

– Već sam dovoljno čuo. Sada želim još samo da čujem vaše ime, mister. Vaše proketo ime!

– Zovem se Džon Holidej i jahao sam...

– Kako rekoste? – Latimer se trgao i žmireći pogledao Doka. – Holidej? Da niste vi onaj koga zovu Dok Holidej?

– Da, ja sam Dok Holidej – potvrdi zapadnjak, očekujući da vidi kakav će efekat izazvati njegovo ime.

Ne skidajući žmirkav pogled s Doka, Latimer produži:

– Avanturista, revolveraš velikog kalibra, koji se dokazao kao visoka klasa, našao je sada da sređuje neuke dečake! Tako nešto nisam očekivao da ću čuti za čoveka vašeg ugleda, mister Holideje!

U Latimerovom glasu osećao se zluradi prezir.

– Navalili su na mene ne znam zbog čega – reče zapadnjak bez razmišljanja.

– Eh, dva dečaka napala su tek tako, bez razloga, starog, prekaljenog psa! – Latimer se osmehnulo, ne skrivajući nevericu.

– Tokom jahanja ka gradu dvaput sam pokušao da od Vilsa doznam šta stoji iza njihovih postupaka, ali on je bio suviše slab. Zato sam odlučio da to privremeno ostavim po strani i da ga najpre dovedem lekaru, pa da eventualno kasnije dođem do objašnjenja...

– Vi kažete jedno, Holideje, a on je rekao nešto drugo. Bez obzira ko ste, ne bih voleo da budem na vašem mestu kada gradonačelnik Malder sazna za ovo. Ovaj dečak je bio ponos njegovog života.

– Ovaj dečak je bio obična tvrdo-glava budala, koja je izgubila život izigravajući heroja, šerife! No, bez obzira na sve, vi samo dozovite gradonačelnika, a ja ću mu već ispričati šta je bilo.

Komešanje pred vratima privuklo je šerifovu pažnju. On se okrenuo na petama, načinio nekoliko koraka i pažljivo se zagledao u grupu građana, koji su se već bili okupili oko konja privezanih ispred zatvorske zgrade. Onda je, obrativši se zapadnjaku, rekao vrlo tihim glasom:

– Na to nećete morati dugo da čekate, Holideje. Malder upravo dolazi.

Nije još bio ni završio rečenicu, a u kancelariju je zakoračio snažan, visok čovek u crnom kaputu s dugim peševima. Ušavši, zastao je i bacio letimičan pogled na zapadnjaka, a onda mu se zagledao u oči. – Šta se desilo? – promumlao je medveđim glasom.

Latimer je pokretom ruke pokazao prema Holideju.

– Pre nego što je preminuo, Džad Vils je optužio ovog čoveka za ubist-

vo vašeg sina, gradonačelnice. Ja sam ga zbog toga uhapsio s ciljem da ga zadržim ovde, pa da ga vi saslušate ili uradite šta već mislite da je potrebno.

– Da je ubio mog sina? – upitao je gradonačelnik i zavrteo glavom u neverici. – Da to nije neka greška?

– Tako je Džad Vils rekao, gradonačelnice. Ovaj čovek dojahao je u grad s njihovim konjima iza sebe, a na konje su bili natovareni mladići. Vaš dečak je već bio mrtav, a Džad vrlo blizu smrti. Poživeo je još samo toliko da ispriča šta se desilo, što, verujem, Holidej nije pretpostavljao da će se dogoditi.

– Holidej? To je on? – upita Malder, pokazavši prstom na uhapšenika.

Latimer samo potvrdno klimnu glavom.

Gradonačelnik odgurnu šerifa u stranu i zgrabivši svežanj ključeva koji je pre toga opazio na stolu, dobio ih Latimeru:

– Otvori ćeliju i pusti me unutra, Čete, a onda zatvori vrata i ostale zadrži napolju.

Holidej je gledao Maldera i opazio kako je ovaj stisnuo svoju veliku šaku u pesnicu. Počeo je njom da udara u raširenu šaku druge ruke. Lice mu je pobledelo i sada je bilo žuto kao pergament.

Šerif se izvesno vreme kolebao i zveckajući ključevima neodlučno promrmljao:

– Ne znam da li je to u redu, gradonačelnice. Uхватili smo ga tako reći na delu i možemo ga obesiti, pa stoga ne vidim razloga...

– Otvori ta prokleta vrata! – zaurla Malder.

Na gradonačelnikov povik, koji je u zatvoru odjeknuo kao grmljavina, Latimer je poskočio. Posle par žustrih, bezuspešnih pokušaja konačno je otvorio vrata ćelije i ustuknuo korak nazad. A onda, čim je Malder zakoračio u ćeliju, pohitao nazad do ulaznih vrata u kancelariju, odgurnuo napolje dvojicu građana, koji su bili ušli i naredio svima ostalima da ostanu gde jesu. Uz tresak je zatvorio vrata kancelarije i oznojen i zabrinut, naslonio se leđima na njih.

Holidej je sačekao da Malder skine sako sa svojih širokih, snažnih ramena i tek onda je rekao:

– Vaš sin me je napao. Jurnuo je na mene pucajući iz puške, gradonačelnice! Pozvao sam ga da stane, ali on nije hteo da me sasluša, kao da ga je nešto gonilo da što pre pogine.

Malder je bez reči odbacio kaput u stranu i jurnuo na zapadnjaka. Njegova velika pesnica poletela je prema Holidejevom licu, ali je Dok uhvatio pesnicu u letu i gurnuo Maldera do zida, zaustavivši ga tamo, držeći ga čvrsto stisnutog.

– Saslušajte me, dodavola! – rekao mu je. – Pre tog događaja nikada nisam video vašeg sina i jahao sam mirno, ne dirajući nikoga, kada je...

Malder se oteo iz zapadnjakovih ruku i ponovo zamahnuo pesnicom. Ovaj put Holidej nije stigao da sasvim izbegne udarac i gradonačelnikova pesnica ga je zakačila po vratu. Bol mu je sevnuo do ramena i kroz vilicu do vrha brade. Uspeo je ipak da eskivira ovaj drugi udarac i bežeći

pred naletima besnog gradonačelnika još uvek nije uzvraćao na napad.

Uzmičući po tesnoj ćeliji, još jednom je pokušao da razumno razgovara s razgnevljenim Malderom:

– Koliko sam mogao da zaključim, on me je verovatno zamenio s nekim drugim. Pošto mi nije uspelo da izbegnem njegov napad ili da mu objasnim njegovu zabludu...

Sledeći Malderov udarac pogodio je zapadnjaka nisko u stomak. Dok je osetio kako mu je bol prostrelio celo telo i lice mu se zgrčilo u grimasu. No, videvši pobedonosan sjaj u Malderovim očima, odskočio je brzo u stranu i po prvi put zadao udarac svom protivniku. Malder je to lako podneo i ponovo nasrnuo. Zapadnjak pomisli tada da će to biti teška i surova borba i da bi zbog toga i za njega i za Maldera bilo najbolje i najlakše ako je on što pre okonča. Donevši takvu odluku, krenuo je i sam u napad, birajući pogodnu priliku da Malderu zada odlučujući udarac koji će ga oboriti. Pre toga, međutim, trebalo ga je zavarati.

Zamahnuo je najpre desnom rukom, kao varkom, a levom zadao gradonačelniku snažan udarac u plexus od čega se ovaj presamitio. Zatim je usledio udarac desnom pesnicom u vilicu od čega je grdosija od čoveka sva zadrhtala. Malder je zakolutao očima, boreći se da povрати dah i možda bi mu to i uspelo da ga Holidej nije ponovo pogodio, ovaj put svom snagom i to bridom desnog dlana ispod uha.

Malder je pokleknuo, a onda se uspravio kao da hoće da poleti. Zatim

se uz muklo, prigušeno stenjanje srušio na pod ćelije kao pokošen. Zapadnjak se odmakao korak od njega i u istom trenutku čuo kako u ćeliju ulazi Latimer. Okrenuo se na petama, osećajući kako u njemu narasta gnev.

Šerifova desna ruka spustila se munjevito i mada je Dok pokušao da izbegne udarac, to mu nije uspelo, jer su ga gvozdene rešetke zadržale. Drška šerifovog revolvera pogodila ga je u glavu i bol je eksplodirao u celom njegovom telu. U žučkasto, iskričavoj svetlosti zavrtele su se oko njega i ćelija i cela zatvorska prostorija, sve dok taj kovitlac nije nestao u izmaglici nesvestice koja je potom usledila.

Poslednje čega se sećao bio je dodir hladnog poda na dlanovima i licu i šum povlačenja nekog tela po podu ćelije. Onda mu je još nekoliko blistavih svetlaca zaigralo pred očima, pa je svega nestalo i nastupila je duboka, bezgranična tama.

*

Sledećeg jutra gradonačelnik Malder stajao je pored pisaćeg stola šerifa Latimera, dok je ispred njega, poručano u vrstu, stajalo nekoliko građana. Malder je na licu imao nekoliko brazgotina i podliva krvi. Takvo lice nije ostavljalo nimalo prijatan utisak, pa se čovek morao pitati da li su zbog toga ili možda zbog Malderovog ljutitog pogleda u kome su se odražavali bes i želja za osvetom,

građani izbegavali da sretnu njegove oči koje su ih palile kao plamen.

– Svi vi znate zašto smo se ovde okupili – rekao je gradonačelnik – i ono što se mora obaviti učinimo što je brže moguće. Ali pre toga želim da objasnim nekoliko stvari koje neki od vas možda nisu znali, ili su, može biti, zaboravili. Ja sam dečaka časno odgojio i vaspitao. U ovom gradu nema nijednog čoveka koji ga nije poštovao zbog onoga što on jeste i zbog onoga što je obećavao da će u budućnosti postati. Moj sin je posedovao više od običnog ljudskog razuma, više od obične građanske hrabrosti, više od prosečnih sposobnosti i više od prosečnog vaspitanja i obrazovanja. Kada su oni razbojnici napali naš grad, on im se odupro i borio se isto tako dobro kao svaki odrastao čovek u ovom gradu, a možda i mnogo bolje nego mnogi drugi. – Načinio je malu pauzu pa nastavio: – Znajući sve to, vi morate da odlučite je li moj sin, koji je pošao tragom prljavih ubica što su napali ovaj grad, u svom traganju za napadačima možda napravio grešku. On je znao da čita trag kao pravi Indijanac i nikada nije imao običaj da donese neku odluku pre nego što bi brižljivo odvagao sve činjenice za i protiv. Prema tome, tvrdnje ovog Holideja da su ga moj Vili i Džas Vils napali jednostavno nemaju nikakvog osnova. Stoga ja, kao otac, tvrdim nešto ssvim suprotno: tvrdim i optužujem Holideja da je ubio mog sina Vilija kada ga je ovaj u gonjenju napadača stigao. Posle toga, on je teško ranio Džada Vilsa, što je na kraju dovelo do smrti tog mladića. Prema

tome, optužba protiv Holideja glasi da je on bio s bandom razbojnika, koja je pre dva dana izvršila napad na naš grad i da je, pošto su ga dva fina mlada čoveka stigla i saterala u tesnac, ubio obojicu da bi spasao svoju lupešku glavu. Tražim da taj lupež bude obešen. Vi o tome sada treba da glasate.

Holidej je prišao rešetkama i mršteći se, pogledao najpre Maldera, a potom i svakog od prisutnih građana pre nego što je rekao:

– Nikada do sada nisam bio u ovom gradu... čak nisam ni znao da on uopšte postoji. Ali dok sam jahao u ovom smeru iznenada su me napala dva mlada čoveka, dvojica mladića usijanih glava, koji su pokušali da me ubiju. Razumljivo je da sam morao da se branim.

– Ti nisi ništa drugo nego obična ubilačka svinja, Holideje – dobaci mu Malder besno.

– Ako je tako, zašto sam onda doneo obojicu mladića u grad, Maldere? – upita Dok. – Zar nisam mogao dokrajčiti Vilsa tamo u pustari i zatim otići svojim putem bez ikakvog izlaganja riziku?

Malder je ljutito dunuo kroz nos.

– Bilo kakav razlog da te je naveo da to učiniš, Holideje, to neće imati nikakvog uticaja ni na jednu osobu u ovoj prostoriji. Moj sin te je gonio, prepoznao te i pokušao da te uhvati. To što u svom pokušaju nije uspeo samo je gorak dokaz tvojih ubilačkih sposobnosti. Uostalom, samo pakao zna koliko bi ti imao zareza na dršci revolvera kad bi ih urezivao za svaku žrtvu koju si poslao na onaj svet.

Rekavši to, Malder se okrenuo i pogledao građane. Prešao je polako pogledom od jednog do drugog i tek kada ih je sve netremice osmotrio, upitao je:

– Kako glasate prijatelji?

Latimer je izišao iza pisaćeg stola i približivši se prisutnima, napomenuo:

– Oni koji glasaju za vešanje neka dignu desnu ruku.

Gradonačelnik je gorućim pogledom šetao od jednog do drugog sugrađanina, sve dok konačno nisu svi digli desnu ruku, mada je Dok primećio kako se mnogi ustežu da to učine.

Malderov zaključak okončao je njihovu dilemu:

– Odlično, prijatelji. Biće obešen u zalazak sunca na glavnoj ulici, gde će svaki stanovnik ovog grada moći da ga vidi. Ali pre nego što dobije ono što je zaslužio, želim da svi vi ovde i vaše porodice i prijatelji prisustvuju pogrebu moga sina. Vili će biti sahranjen onako kako zaslužuje, uz počast i poštovanje celog grada, koji će ga ispratiti kao jednog od svojih najdostojnijih građana.

U međuvremenu šerif je duboko odahnuo i s olakšanjem umorno se skljkao u svoju stolicu za pisaćim stolom. Obrisao je čelo vratnom maramom, slanom od sasušenog znoja i radoznalo pogledao zapadnjaka, koji je još uvek stajao pored rešetaka svoje ćelije.

– Preostalo vam je još deset časova života, Holideje – rekao je. – Prema tome, možete raditi šta hoćete, možete da pevate, da psujete, da šetate po ćeliji ili jednostavno da se

dite. Šta ćete činiti uopšte me se ne tiče.

Zapadnjak se vratio do svog ležaja i krutog držanja seo na njegov rub. Zagledao se u pod između svojih stopala i pokušao da se opusti. Za trenutak nije želeo da razmišlja o glupoj, hirovitoj sudbini, koja ga je u ovom gradu bacila u more glupih nezgoda. Kasnije, kada se malo oporavi od šoka, pokušaće da razmisli. Ali za sada... sve što je mogao da učini bilo je da proklinje sopstvenu glupost i čeka, puštajući da vreme teče...

*

Dženifer Malder stajala je kraj prozora velike raskošne kuće na drugom kraju grada. Gledala je niz ulicu u očekivanju da se njen otac pojavi. Bilo joj je potpuno jasno kako je smrt njenog brata Vilijama oca potpuno izbacila iz ravnoteže. On je bio opsednut svojim sinom i bilo mu je teško videti sebe kao oca koji sem sina ima i kćer. Svi razgovori koji su se u porodici vodili počinjali su i završavali se onim što Vilijam radi, šta je radio i šta će ubuduće raditi. Kada bi se obraćao kćeri, bile su to samo neobavezne, uzgredne rečenice, bez većeg značaja. Njegovi planovi odnosili su se potpuno na sinovljevu budućnost.

Kada je njen otac konačno stigao do vratnica vrta, Dženifer se uklonila od prozora i ulila u jednu čašu viski za njega. Stavila je čašu na sto u sredini sobe, a zatim se povukla u kuhinju da bi pripremila hladan obed,

kako bi jelo, ako bi njen otac pozeleo da ruča, bilo spremno za serviranje. A ako njen otac ne bi bio gladan Dženifer bi imala slobodno celo prepodne, a zatim i popodne. To joj ništa nije smetalo. Ceo dosadašnji život provela je u usamljenosti i pribojavala se da ni ostatak života neće biti drugačiji.

— Dženi?

Očev poziv naterao je devojkicu da se trgne i uspravi. Osetila je kako joj je pod bujnim devojačkim grudima srce življe zakucalo. Zabacila je rukama kosu za vrat, zagladila kućnu haljinu i uštinuvši se nekoliko puta naterala malo rumenila u obraze.

Vest o bratovljevoj smrti predstavljala je za nju strahoviti udarac i prošle noći je kasno zaspala, umorna od plača. Ali jutros se probudila s čudnim saznanjem kako je Vilijamova smrt uopšte nije mnogo pogodila. On joj je bio brat, to je istina, ali kao i otac, ni brat joj nikada nije bio previše blizak. Vilijam se prema njoj ponašao kao prema nekome koga ticajem okolnosti mora trpeti u svojoj blizini, ali ju je potpuno isključivao iz svih svojih interesovanja i aktivnosti. Ona je vrlo često pomišljala da se on, kada mu ona ne bi bila sestra, ne bi ni potrudio da s njom progovori makar i jednu reč. Zato ju je žalost, koja ju je prošle večeri naglo obuzela, naglo prošla i ona je bila svesna kako je to njeno osećanje značilo da je već prihvatila činjenicu da sada na svetu postoje samo njen otac i ona.

Neodlučno je pošla prema dnevnoj sobi, u susret ocu. Zatekla ga je po-

red stola s praznom čašom u ruci. Zurio je netremice u čašu, kao da se čudio kako je piće moglo nestati.

– Natočiću ti još jednu čašu, oče – rekla je devojkica, zadovoljna što joj je glas normalno zvučao.

– Ne, nemoj se truditi, kćeri – odgovorio je Džerom Malder. Spustio je čašu na sto i još je dugo gledao u nju pre nego što je nastavio: – Presudili smo Vilijevom ubici i on će biti obešen.

Dženifer oseti kako joj se od značenja tih reči celo telo trglo. Ukrućila se kao sleđena. Nasilje u bilo kom obliku bilo joj je potpuno strano. A vešanje čoveka bilo je nešto što nikako nije mogla da smisli, makar se radilo i o vešanju ubice njenog brata.

– Sahranićemo Vilija odmah posle podne – nastavio je njen otac. – Ceo grad će biti na pogrebu. A onda, pred sumrak, poteraćemo onu hulju Holideja do vešala i obesićemo ga. Želim da budeš pored mene i na pogrebu i pri vešanju ubice.

– Ne... ne pri vešanju, oče, molim te!

– Moraš da se pojaviš, devojkica – nije popuštao Džerom Malder. Okrenuo se od nje i pogledao kroz prozor na ulicu. – Sto mu muka, skupiću posle toga najveću poteru koju je ovaj grad ikada video i poći ću za ostatkom Holidejeve smrdljive bande! To će možda potrajati izvesno vreme, pa zato želim da svakog dana posećuješ Vilijev grob i da ga brižljivo održavaš. Želim da tamo uvek bude svežeg cveća i možda bi bilo dobro i da se jednom ili dvaput u toku dana

i pomoliš na njegovom grobu. Treba pokazati ljudima da žalimo za njim.

Dženifer se tresla od drhtavice koja ju je obuzela, a onda je odlučnim glasom rekla:

– Ali oče, svako zna da žalimo za Vilijem. Više bih volela da ne prisustvujem vešanju.

Pogled Džeroma Maldera postao je tvrdi:

– A zašto, devojkica?

Dženifer je počela da zamuckuje:

– Biće mi... biće mi muka, oče. Ne mogu to da podnesem.

– Dodavola s tim! – prasnu Malder. – Prisustvovaćeš vešanju i neće ti se smučiti. Ostali smo sada samo nas dvoje i možda je vreme da počneš izgrađivati svoj položaj i ugled u ovom gradu umesto što sediš kod kuće i samo gledaš kroz prozor kao neko ko se boji sopstvene senke. Čuo sam da se priča kako si privlačna mlada žena i kako se sviđaš mnogim mladim muškarcima. E, pa, vidiš... možda je vreme da počneš obraćati pažnju na njihove poglede i znake naklonosti.

Dženifer je ponovo zadrhtala i počela da protestuje:

– Ali, oče...

– Ostali smo samo nas dvoje, devojkica – ponovi on. – Izgubio sam Vilija, ali još uvek imam tebe. Bićeš mi potrebna, mnogo potrebnija nego do sada! Moraćeš da mi budeš istovremeno i sin i kći.

Rekavši to, udaljio se čvrstim korakom, ostavljajući otvorena ulazna vrata i kćer ukočenu i u suzama, uzrujanu i brižnu.

– Šta ti misliš, Tome? – upitao je onizak, kratkonogi muškarac, koji je stajao pred šalterom banke. Upravo je složio novac na gomilu i tako složen svežanj novčanica pružio preko pulta Tomu Haksliju.

– Šta mislim... o čemu, Bene? – promrmlja ovaj, stavljajući novac u fioku, a onda potpisao potvrdu o depozitu.

– O vešanju, o čemu bi drugom?

– Ne znam, Bene, zaista. Tog Holideja još nisam video, pa nisam imao ni prilike da o njemu stvorim neko mišljenje. A šta ti misliš?

– Po svemu izgleda da je kriv, Tome – odgovori Ben Kabot bez predomišljanja.

Za njega je vođenje gradske štale imalo izvesne prednosti, jer mu je ostavljalo dovoljno slobodnog vremena za ono što je voleo da čini. Kada bi jednom ostavili konje u štali, ljudi bi odlazili i on ih više ne bi video sve dok se ne bi vratili po svoje konje kada bi odlazili. A većina dolazaka i odlazaka s obaveznim ostavljanjem konja događala se u dane vikenda. Ostalih dana u nedelji, kakav je bio i ovaj, mušterija je bilo malo. Tako je imao veoma malo posla i pošto bi nahranio ono malo konja koje je držao i pošto bi obavio i druge poslove, dolazio bi u grad i časkao bi sa svakim ko bi bio voljan da u razgovoru s njim utroši malo vremena. I tako, sada, kada je naterao Hakslija u tesnac, nije hteo da dopusti da mu šansa za razgovor isklizne iz ruku.

– Kriv je kako samo može biti čovek do guše ogrezao u zlo – nastavio je. – On tvrdi kako je bio na nekom ranču i kako je tragao za dvoje begunaca koji su ukrali neki novac, a da je sada krenuo u Fletstoun da podigne dobijenu opkladu. Svašta! Sve to zvuči neverovatno, jer ko bi prešao stotine milja zbog obične opklade? Mada... odelo mu je od odlične tkanine i mogao bi ga komotno obući i guverner. A i konj mu je odličan. I još nešto: jesi li video njegove revolvere?

Tom Haksli odmahnu glavom. O revolverima je znao samo toliko da pucaju, da iz njihovih cevi izleće tane, koje ranjava ljude, a ponekad ih može i usmrtiti. To mu je bilo dovoljno.

– Ti njegovi revolveri su remek-delo preciznosti i podešeni su da okidaju na dodir lak kao pero. Bar tako Latimer kaže – objašnjavao je Kabot. – Zašto bi jedan pravi džentlmen, za kakvog se Holidej izdaje, nosio takve revolvere?

Tom Haksli ponovo odmahnu glavom. Kabotove oči sinule su od oduševljenja i nagnuvši se napred preko pulta, produžio je, naglašavajući svaku reč:

– To je bar jasno, Tome. Takvi revolveri se nose da bi čovek iz njih pucao i ubio i to što brže. Taj Holidej nije imao tegoban život, to je jasno! Živeo je u blagostanju, od lake zarade, od kocke i od iznajmljivanja revolvera. Uostalom, nisam ja sada prvi put čuo za Doka Holideja! Kažem ti, nemoj obraćati pažnju na ono što neki glupaci u ovom gradu priča-

ju o surovom suđenju. Holidej je kriv kao đavo i zaslužio je da visi!

– Priča se da je suđenje bilo malo neuobičajeno, Bene – prisilio je Haksli sebe da primeti. – Nešto ranije bio je ovde Tomlinson i on mi je ispričao kako je gradonačelnik Malder održao govor, pa je posle toga tražio da se glasa. Tomlinson kaže da Holideju nije bila pružena šansa da nešto kaže. Sve je bilo okončano za nekoliko minuta.

– A zašto je onda Tomlinson glasao za vešanje, Tome? – upita Ben Kabot. – Ako je gajio neku sumnju, trebalo je da to javno kaže, zar ne? Ovakvo je odluka bila jednoglasna.

Haksli potvrdno klimnuo glavom u znak da se slaže s tom konstatacijom, ali je ipak rekao:

– Pa, to je stvar Vila Tomlinsona, zar ne, Bene? On je taj koji će morati da na savesti nosi takvu odluku. U svakom slučaju, to se mene ništa ne tiče i radujem se što ni na koji način nisam umešan.

Zadovoljan što od Hakslija više nema šta da izvuče, Ben Kabot se okrenuo i pošao ka izlazu iz banke. U dovratku je zastao, puštajući da mu vetar mrsi srebrnaste pramenove kose. Ne osvrćući se, nastavio je:

– Hoćeš li da prisustvuješ sahrani Vilija Maldera, Tome?

– Biću tamo, Bene – potvrdi Haksli.

Kabot se okrenuo s jedva primetnim lukavim osmejkom na usnama.

– Odlično! Kad krenem, svratiću po tebe, pa možemo ići zajedno.

Rekavši to, štalar krenu svojim putem. Tom Haksli je nabrao obrve i

osetio se još jadnijim i bednijim. Nije mu se dopadala ideja da prisustvuje pogrebu, jer su ga takvi događaji uvek bacali u depresiju. Neko vreme trudio se da bude zaokupljen činovničkim poslom, a zatim je pošao prema zadnjem delu kuće i proverio vrata s dvorišne strane. Pošto se i treći put toga jutra uverio da su zaključana, osetio se mnogo bolje. Jer ako se banda pljačkaša vrati, a on je bio siguran da će se vratiti, nije želeo da bude napadnut s leđa. Bude li napadnut s ulične strane bar će imati dovoljno vremena. Tu je u razmišljanju zastao i upitao se: za šta? Prisloni li mu neko cev revolvera uz glavu, Tom je znao da protiv toga neće moći da preduzme baš ništa. On je bio bankar, a ne heroj i ni u kom slučaju nije bio rođen za borca.

Tog popodneva su ga posetila još dva klijenta, ali to su bili samo obični rutinski poslovi primanja novca u depozit i s tim ljudima jedva da je progovorio i reč. Posle toga ulica se polako počela puniti svetom. Ugleđao je Bena Kabota, koji je dolazio iz saluna i po tome je znao da je vreme da se krene na sahranu. Zaključao je fioku s novcem, pažljivo proverio da nije na stolu ostavio neki dokument, a onda izišao iz banke i zaključao vrata za sobom.

Jedva klimnuvši glavom Benu Kabotu u znak pozdrava, zakoračio je na ulicu. Građani su već bili formirali neku vrstu povorke i dremljivim hodom išli polako, obasipani toplim zracima popodnevnog sunca. Do groblja je trebalo preći pešice dobrih pola milje i pri takvoj vrućini Tom

Haksli je znao da će se namučiti i preznojiti više od drugih, najviše zbog toga što mu je i kratkotrajan hod vređao žuljeve na nogama.

Iz ulice ispred njih pojavila su se laka kola, pokrivena crnim satenskim zastorom i uputila se prema koloni. Vozar – vrtlar gradonačelnika Maldera, bio je obučen u crne pantalone i crni frak s dugačkim leđima, koji je Haksli prepoznao kao jedno od odbačenih Malderovih svečanih odela. Vrtlar – visok i mršav čovek pegavog lica, po imenu Reg Tombi, izgledao je tužan i istinski ožalošćen. Haksli nije mogao a da ne pomisli kako Tombijevo držanje i izgled savršeno odgovaraju zadatku i poslu koji je tog popodneva, po dužnosti, morao da obavi.

Kola su upravo stigla do sredine glavne ulice i na trotoaru se pojavio gradonačelnik u pratnji svoje kćeri Dženifer. Njih dvoje zauzeli su mesto neposredno iza kola na kojima su se, kako je Haksli sada mogao da zapaži, nalazila dva kovčega. Građani, a Haksli je znao da se tu okupio ceo grad, svrstali su se iza gradonačelnika i njegove kćeri. Malder je bacio kratak pogled oko sebe i iza sebe da bi video ko u tom skupu nedostaje, a onda je naredio Tombiju da potera kola.

Tom Haksli je neprekidno brisao čelo maramicom. Znojio se obilno, a žuljevi na nozi počeli su ga bockati jer su ga tesne cipele pritiskale i kada je stigao do groblja bol u tabanima postao je neizdržljiv. Znao je da će mu povratak u grad biti još mučniji i zato je odlučio da ne prisustvuje

vešanju. Umesto toga vratiće se u banku, završiće dnevne poslove, pa će posle toga namočiti noge u toploj vodi.

Nije mu apsolutno ništa značilo što neće videti čoveka koji se zove Dok Holidej i koji je iz nekih razloga doneo u grad mrtvog gradonačelnikovog sina i ranjenog Džada Vilsa. Zašto je taj čovek tako postupio Tom Haksli nije mogao ni da pretpostavi. Osećao se pomalo nesposoban da shvati posebnost duha pojedinih ubica, pa je zato rešio da i ne pokušava da iznađe pravi razlog Holidejevog postupka.

Stojeći na padini brega, u senci jednog usamljenog drveta, Haksli je posmatrao kako propovednik Bert otvara Bibliju i priprema se da se obrati okupljenoj gomili. Kada je Bert počeo s oproštajnom službom misli Toma Hakslija odlutaše na drugu stranu. Poznavao je Vilija Maldera već desetak godina i pratio ga kako izrasta iz bezopasnog, nevaspitnog derleta u istog takvog, pa možda i goreg, neobuzdanog mladića. Nije ga voleo. U stvari, nije mogao da se seti ničega što bi Vilija Maldera prikazalo u koliko-toliko prijatnom svetlu.

Džad Vils je bio nešto drugo. Mada je bio odgojen kao siroče i kao takav lišen stabilnosti i sigurnosti porodičnog života, Vils je imao neke osobine koje su se Haksliju dopadale. Kamo sreće da je taj mladić mogao dobiti bolje obrazovanje i da mu je u životu bila pružena bolja šansa. Ali Džad Vils je pao pod zlokoban uticaj Vilija Maldera i vremenom je postao pra-

va njegova kopija. Njih dvojica su zajedno terorizali mlade žene na gradskim igrankama i proslavama, obojica su previše pili i nasilnički se ponašali skoro prema svima. Bili su, kad se sve uzme u obzir, prave kabadahije.

Haksli je oduvek mislio kako će Vili Malder jednoga dana neminovno tragično i loše završiti. I tako se i desilo. Kada je banda razbojnika pre neki dan bila ujahala u grad, Vili Malder se, međutim, poneo neustrašivo. Mnogi ljudi su ga videli kada je na konju ujahao u glavnu ulicu, praćen Vilsom koji je jahao za njim. Taj njihov potez naveo je i druge građane da se umešaju u borbu, pa je tako, na izvestan način, grad dobio prvu bitku. Banditi su bili izbačeni iz njega, ostavljajući za sobom dvojicu mrtvih.

Za Toma Hakslija time je ceo događaj bio okončan. Ali ne i za Vilija Maldera. Mladić je spakovao nešto hrane u svoje bisage i s Vilsom, rame uz rame, pošao u poteru za banditima koji su pobjegli iz grada. Bili su u preriji ceo dan i noć pre nego što ih je Holidej doneo nazad.

Zbog toga je, po Hakslijevom mišljenju, bilo logično pretpostaviti da su mladići, sledeći trag, naišli na jednog od ljudi koje su tražili i verovatno su pokušali da ga uhvate, kao što je Džad Vils tvrdio. Što u tome nisu uspeali za Hakslija je samo bio dokaz da onaj ko se igra vatrom na koncu mora i da se opeče. Nije mu bilo nimalo žao zbog onoga što se Viliju desilo, ali je žalio Džada Vilsa.

— I neka obojica počivaju u miru...

Na te reči propovednika Berta, Tom Haksli je podigao glavu. Bio je iznenađen kada je opazio kako su oba groba već bila zatrpana i kako se okupljeni svet počeo razilaziti. Uhvatio je Bena Kabota kako ga radoznalo i ispitivački posmatra, odagnao iz glave neprikladne misli i uputio se nazad prema gradu. Nije prešao ni polovinu rastojanja kad je počeo hramati. Posle još sto metara bio je prinuđen da stane i da se izuje. Mada ga je vrelo tle peklo kroz čarape, on je taj osećaj trpeo sa zadovoljstvom znajući da je Džerom Malder primećio nezgodu koja ga je snašla i da će mu zbog toga oprostiti što neće prisustvovati vešanju Doka Holideja.

Našavši, dakle, rešenje za taj problem, bilo mu je lako da se odvoji od Bena Kabota čim su stigli do početka glavne ulice. Dok su građani ispunili salun kako bi tamo ispili poneku čašu za pokoj duše Vila Maldera i Džada Vilsa, Tom je otišao u svoju banku. Zatvorio je vrata za sobom i zastao pored prozora kako bi odatle posmatrao ono što se zbiva daleko od njega.

Onda je pošao u zadnji deo kuće i na špiritusnom rešou počeo da greje lonac vode. S jedne police skinuo je veliki plehani lavor, u njega stavio nekoliko grumena soli i kada je voda provrila ulio je u lavor nešto ključale i pomešao s hladnom vodom. Zatim je skinuo čarape, seo na stolicu i oprezno zaronio žuljevita stopala u vreću rastvor soli. Zažmurio je od zadovoljstva kad je bol u žuljevima odmah popustio. Ostao je da sedi tako, skoro zahvalan nebu što u tom

gradu nema nijednog prijatelja koji bi ga u tom uživanju omeo.

*

– O-kej, Holideje, vaše vreme je isteklo!

Šerif Latimer stao je pred rešetke ćelije, zveckajući svežnjem ključeva u ruci. Tanke usne su mu se izvile u podrugljiv osmeh: – Eto vidite da čak i slavnom Doku Holideju dođe sudnji čas... i to ne baš slavan.

Zapadnjak je ustao s grubog ležaja i netremice se zagledao šerifu u oči:

– Vi znate da je ovo greška, Latimere – odgovorio je. – Ono nije bilo suđenje nego obična lakrdija.

Šerif je slegnuo ramenima i stavio ključ u bravu. Okrećući ga, istovremeno je izvukao revolver. Kada je brava škljocnula hitro je koraknuo unazad i bacio svežanj ključeva prema pisaćem stolu. Onda je još malo ustuknuo i uperio revolver zapadnjaku u grudi.

– Ja primam platu da bih radio ono što građani traže, Holideje – odgovorio je. – Nema smisla raspravljati o tome. Trebalo je da dobro odmerite posledice pre nego što ste ubili Malderovog dečaka.

– Ja sam ubio jedno krvožedno štene, koje je žudelo za slavom i čašću, Latimere. Na mom mestu i vi biste sigurno učinili isto.

Šerif je kratko mahnuo rukom u kojoj je držao oružje i nestrpljivo rekao:

– Izlazite i zavežite!

Holidej je ostao u ćeliji i mirno izdržao Latimerov pogled. U šerifovim očima ugledao je senku nedoumice i nesigurnosti. Revolver u Latimerovoj ruci još se malo podigao i od stiskanja drške njegovi su zglobovi pobeleli.

– Očekujete li da ovo primim mirno i pokorno? – upita ga Dok.

– Primate kako hoćete, mister – odvrati šerif oštro. – Ali utuvite sebi u glavu jedno: bićete obešeni i meni je sasvim svejedno hoćemo li vas obesiti celog ili polovinu od vas. Ako mi budete pravili neprilike izrešetaću vas.

Zapadnjak shvati da šerif ne blefira. A i zašto bi kad su svi aduti bili u njegovim rukama? Dok je brzo razmišljao, pokušavajući da iz klopke nađe neki izlaz. Ali svakog trenutka je sve više uviđao da je u beznadežnoj situaciji. Ako se bude odupirao šerifu, ovaj će ga izbušiti kuršumima, a ranjen možda ne bi mogao da iskoristi eventualnu šansu za bekstvo koja bi mu se docnije u nekom trenutku mogla ukazati. U mislima je još uvek gajio jalovu nadu da će na ulici biti i poštenih, odlučnih ljudi koji će shvatiti kako mu se ovom kaznom čini nepravda.

Povukao je k sebi vrata ćelije i izišao. Lica koje se sijalo od sitnih kapljica znoja, Latimer je ustuknuo još jedan korak. Liznuo je nervozno usne i pokretom ruke naredio Holideju da se okrene. Kada ga je Dok poslušao, šerif mu hitro sveza ruke, a onda ga trzajem okrenu i grubo gurnu prema vratima. Na izlazu iz kan-

celarije Dok zastade, ispravi se i natmureno pogleda šerifa.

– Samo me još jednom gurnite, šerife – rekao je ljutitim glasom – i tako mi svega na svetu rastrgnuću vas!

– Napred, đavolji sine! – zareža Latimer, osećajući kako mu se znoj sliva niz lice.

Zapadnjak nije poslušao. Ostao je na mestu sve dok mu Latimer nije prišao i drškom revolvera pogurao ga napred. Dok tada iziđe na trotoar. Sunce je već zalazilo i ulica je bila u potpunoj senci. Ljudi su stajali u redovima duž trotoara, a ponegde i u manjim grupama i gledali u njegovom pravcu. Niko nije govorio i ulicom je vladao potpuni muk.

Holidejev pogled prošetao je ulicom sve do ulaza u drugu ulicu. Tamo je bila okupljena velika gomila građana i mada nije mogao da vidi vešala, Dok je znao da se ona tamo nalaze. Osetio je grč i mučninu u stomaku i svaki mišić naglo mu se zategao. Šerif mu snažno pritisnu cev revolvera u rebra. Iza ugla zatvorske zgrade pojavila su se još dva čoveka i postavila se zapadnjaku jedan s leva a drugi zdesna.

Pošto je pažljivo osmotrio ulicu, Latimer reče nekako kiselo:

– Nemojte sebi otežavati položaj, Holideje! Pođite pravo napred i to mirno inače ćemo vas silom odvući!

Tada je zapadnjak na kraju uličice ugledao gradonačelnika Maldera. Pored njega stajala je jedna mlada žena samrtnički bleđa u licu i s rukama čvrsto zgrčenim pred sobom gledala ljude oko sebe s izrazom stra-

ha i čuđenja na licu. Kada je on naišao ona ga je kratko pogledala, a onda brzo skrenula pogled na drugu stranu ulice.

Holidej iskoristi taj trenutak i glasno reče:

– Maldere, vaš sin je nasrnuo na mene pucajući iz puške kao krvožedna budala. Nije me ništa pitao i nije mi dao vremena da ja njega nešto pitam. Bio je željan krvi, krvi bilo kog čoveka, pa pošto sam ja bio sam, on i njegov mladi prijatelj smatrali su sada ću im biti lak plen. Učinio sam samo ono što bi u sličnim okolnostima učinio bilo koji drugi čovek u ovom gradu: branio sam samo svoj život.

– Ubio si mog sina i Džada Vilsa, Holideje – odgovorio je Malder dubokim, rapavim glasom. – Građani ovog grada oglasili su te krivim i osudili te da budeš obešen. Tu više nema šta da se razgovara.

– Idite dođavola! – odbrusi zapadnjak. Gurnuo je laktom jednog sprovoznika pored sebe i stupio korak napred do ivice trotoara. Osetio je da mu se cev Latimerovog revolvera čvrsto zarila u leđa, ali nije na to obraćao pažnju. Pogledavši okupljene muškarce i žene koji su došli da prisustvuju njegovom vešanju, povikao je: – Ima ljudi koji će znati da sam govorio istinu! Ako se povinujete autoritetu ovog ludaka bićete odgovorni za ubistvo isto koliko i on!

– Ućutkaj ga, Latimere! – zauriao je Malder. – Veži mu usta! Nemamo vremena za gubljenje!

Šerif je rukom dao znak dvojici svojih pratilaca da zgrabe zapadnjaka i

kada su oni to učinili, on je iz Doko-
vog džepa izvadio maramicu i vezao
mu je preko usta. Holidej je zamah-
nuo nogom i zadao udarac obojici
sprovodnika. Odbacivši ih u stranu,
jednim je zamahom ramena gurnuo
Latimera i bacio ga s trotoara.

Za trenutak je bio slobodan, ali su
tada, na Malderovo glasno naređenje
iz prisutne gomile iskočila dvojica
drugih. Holidej se okretao, uvijao i
borio koliko je mogao, ali su sada
priskočili još neki. Jedan mu je zadao
udarac pesnicom u stomak, a drugi
ga je udario u vrh brade. Holidej ih
je ipak odbijao s dosta uspeha, iako
su mu ruke bile vezane pozadi, sve
dok Latimer nije priskočio i udario
ga drškom revolvera po glavi. Dok
oseti kako mu je u potiljku eksplodi-
rao bol i kolena mu klecnuše.

Zatim je povučen napred duž tro-
toara. Kada mu se slika pred očima
razbistrila, opazio je kako se gomi-
la razmiče, otvarajući put za njega i
one koji su ga vukli. Pred očima su
mu se ukazala vešala i on je gurnut
prema stepenicama. Udario je gla-
vom u ogradu stepenica koje su vodi-
le na platformu i pre nego što se sa-
svim osvestio bio je povučen uz ste-
penice i postavljen na kapak, koji se
pri vešanju otvarao.

Za nekoliko sekundi Latimer mu je
namakao omču na vrat i konopac je
zategnut, vukući mu glavu naviše,
tako da se pri svakom pokretu sve
više zatezao. Holidej je jedva mogao
da diše, što od zatezanja konopca,
što od maramice u ustima.

Onda je do njega ponovo dopro
Malderov grubi glas:

– Završite s tim, šerife! Ne želim da
se ovaj prizor i dalje produžava!

Holidej je iskrivio glavu da bi po-
gledao u pravcu odakle je glas dopi-
rao. Najpre je ugledao Malderovo
lice, a zatim je njegovu pažnju pri-
vukla mlada žena koja je stajala po-
red gradonačelnika. Dok je u njenim
očima pročitao izraz negodovanja i
otpora i kada se njegov pogled za-
držao na njoj, ona se žurno povukla
iza Maldera, tako da je izgledalo kao
da će pobeći. No Malderova ruka se
brzo pružila nazad i spustivši se čvr-
sto na ženino levo rame, zadržala je.
Ne mogavši da se udalji, mlada žena
je ostala da stoji oborene glave, leđi-
ma okrenuta zapadnjaku. Dok je opa-
zio kako joj se ramena tresu.

Latimer naredi svojim pomagačima
da siđu s platforme za vešanje i, pro-
šavši pored Holideja, došao je do og-
rade. Holidejev pogled kliznuo je do
njega i u očima mu je planuo bes. Us-
peo je da pomeri maramicu koja mu
je pritiskala usta i da promrmlja:

– Kad mi se pruži šansa, Latimere,
ja ću vas ubiti!

Otrovna pretnja i odlučan prizvuk
njegovog glasa naterali su šerifa da
zbunjeno proguta pljuvačku. Neod-
lučno se osvrnuo oko sebe, ali je Dže-
rom Malder ponovo grmnuo:

– Ako nisi sposoban da izvršiš svo-
ju dužnost, Latimere, tornjaj se do
đavola odatle i pusti nekog drugog
ko to može!

Holidej je primetio kako se šerif
trgao. Misli su mu se grozničavo ko-
vitlale u glavi. Počeo je da oseća bol
od udarca drške Latimerovog revol-
vera. Sada je, koliko se mogao seti-

ti, prvi put u životu mrzeo nekog čoveka bezgranično i potpuno. Znao je, međutim, da mu sama mržnja neće doneti nikakvo dobro. Počeo se ponovo otimati, ali su veze na njegovim rukama čvrsto držale. Na ulici je vladala neka čudna zagrobna tišina i niko u masi oko njega nije se micao. Jedino su svi pogledi netremice počivali na njemu.

Tada se ulicom začuo topot kopita. Holidej je video kako se Latimer okrenuo. Odjeknuo je pucanj revolvera i ljudi zažagoriše i uzmuvaše se, sve dok odjednom neki nisu počeli bežati.

Ostali su počeli vikati i vrištati, a neko u blizini vešala opsovao je i povikao razgovetno tako da su ga svi mogli čuti:

– Ponovo su došli!

Nastala je opšta zabuna, jer je gomila konjanika, koja je dolazila niz ulicu, pripucala iz revolvera, a odgovorili su im begunci, koji su pohitali da potraže zaklon.

Holidej je izvijao glavu, gledajući šta se dešava, sve dok nije ugledao Džeroma Maldera kako s revolverom u ruci uzmiče ka jednoj sporednoj ulici. Mlada žena, koja je do tada stajala pored njega, čučala je zgrčena pored zida jedne trgovine.

Konjanici su sada već bili sasvim blizu i zaglušujuća paljba ispunila je ulicu. Od konjskih kopita digli su se gusti oblaci prašine i prekrili dobar deo ulice. Holidej je čuo kako je neko viknuo:

– Preseci mu konopac!

Zatim se začulo trupkanje čizama na platformi i trenutak kasnije pred

njegovim očima iskrsnulo je lice nekog bradastog, preplanulog čoveka. Ovaj je pružio ruku s nožem iznad zapadnjakove glave i jednim zamahom odsekao omču stegnutu oko Dokovog vrata. Okrenuo je zatim Holideja i presekao veze na njegovim rukama, a zatim je skočio s platforme, vinuo se u sedlo svog konja i odjahao.

Holidej je za trenutak ostao na mestu gledajući prizor pred sobom. Pucnji su dopirali iz mnogih kapija, ali, koliko je mogao da vidi, napadači su ipak napredovali onako kako su hteli. Zaklanjajući kćer svojim telom, Džerom Malder je stajao raskrečenih nogu i bez oružja. Jedan konjanik je jurnuo na njega i ispalio dva hica od kojih je jedan pogodio Maldera u rame. Drugi kuršum zario se u zid blizu njega.

Konjanik je nastavio da juriša prema njima i odgurnuvši Maldera konjskim prsima dograbio mladu ženu za kosu. Ona je kriknula i ustremila se noktima prema napadačevom licu, ali se on samo grubo nasmejao i zgrabivši je drugom rukom za bluzu pocepao finu tkaninu. Devojka ostade upola obnažena pred njim.

Holidej je tada skočio s platforme i opazivši neki revolver u prašini, potrčao da ga uzme. Dva konja su u trku projurila pored njega i kada je dograbio revolver ugledao je šerifa Latimera kako u punom trku beži trotoarom, čak i ne pokušavajući da upotrebi svoje oružje.

Zapadnjak ponovo obrati pažnju na konjanika i devojku. Do tog trenutka napadač je uspeo da devojku izdigne sa tla i mada se ona divlje bori-

la, uspeo je da je odvuče nekoliko metara dalje od njenog oca.

Dok potrča prema njemu, ali je razbojnik čuo da mu se neko približava i hitro se okrenuo u sedlu. Kada je bandit usmerio revolver prema njemu, Dok je opalio. Njegov hitac je planuo samo delić sekunde pre banditovog, ali je i to bilo dovoljno da bandit na konju promaši cilj.

Pogođeni razbojnik se strmoglavio iz sedla i njegov konj je slobodno jurio, odbacivši pritom mladu devojk u stranu. Kada je ona tresnula o zemlju i prestrašeno zajecala, zapadnjak se izmakao pred zahuktalim konjem, podigao je s tla i pomogao joj da se popne na trotoar.

Videvši Maldera kako ustaje, zapadnjak je i njega zgrabio za rame da mu pomogne. Kada je gradonačelnik ustao, Dok ga je gurnuo niz trotoar. Malder je potrčao nekoliko koraka, a onda se okrenuo lica izbezumljenog od besa.

– Bežite, dođavola! Zar hoćete da izgubite glavu? – grmnuo je zapadnjak. Kada je Malder prihvatio mladu ženu, koju mu je Holidej predao u ruke, zapadnjak je pripucao na konjanike koji su se sada ustremili na njega. Kuršumi su zazviždali opasno blizu i videvši da se Malder još koleba šta da učini i da li da beži, Dok čučnu na trotoar i, pažljivo nišaneći, ispali nekoliko hitaca te prinudi trojicu konjanika da ustuknu.

Tada se jedan kuršum zario u njegov sako i oprljio ga po koži. Dok se okrenuo i pripucao, ali mu je posle dva hica magacin revolvera ostao prazan. Trojica konjanika su se u

međuvremenu vratili i ponovo se ustremili na njega. Onda je začuo nekoga kako glasno viče:

– Ovamo, gradonačelniče! Brzo!

Malder je prošao pored njega, povukavši devojk za sobom. Meci su zapraštali po zidovima i porazbijali stakla na prozorima. Zapadnjak je pogledao u smeru odakle se čuo glas i tamo ugledao jednog visokog, ćelavog muškarca u građanskom odelu kako s otvorenih vrata pokretom ruke požuruje Maldera.

Sva sreća za gradonačelnika, a sva sreća i za njega samog, pomisli Dok i potrča. Malder je gurao zbunjenu, uplakanu devojk i ugurao je pored visokog građanina u kuću. Kada je već i on sam hteo da uđe, niz trotoar je u trku stigao i Čet Latimer, praćen kišom kuršuma, koji su pljuštali oko njega. Ugledao je zapadnjaka i pokušao da zastane u mestu, ali je, nošen inercijom, utrčao kroz ista vrata kroz koja je upravo prošao Malder.

Trojica konjanika, koji su svoju pažnju usredsredili na Holideja, bili su sada opasno blizu. Dok je potrčao, uz tresak zatvorio vrata za sobom i legao na pod. Kuršumi su se zarili u tvrdo drvo na vratima i Holidej se otkotrljao u stranu u potrazi za boljim zaklonom iza zida. Odatle je pogledao na drugu stranu odaje, prema ostalima koji su se tu nalazili. Visoki, ćelavi muškarac je hrabrio i tešio uplašenu devojk, a Malder i Latimer su klečali iza blagajničkog pulta. Dok je pogledom obuhvatio odaju i tek tada primetio da se nalazi u banci. To mu je bilo mило zato što su zidovi banaka obično bili čvrsti, a

vrata i prozori obezbeđeni rešetkama ili nečim sličnim. Prema tome, on i ostali nalazili su se verovatno u najtvrdjoj zgradi u gradu. Za trenutak je shvatio, mada ostali to nisu shvatili, da svaka banditska družina, koja napadne neki grad, obično ima jedan glavni cilj, a to je da se iz grada uzme ono što se može. To je moglo da znači samo jedno: kada se buka i zabuna na ulici stišaju, banditi će doći ovamo da uzmu novac.

Pucnjava na ulici je počela da je njava i zapadnjak je ustao, prišao vratima i odgurnuo veliku rezu. Zatim je otresao prašinu sa sakoa i pantalona i za trenutak proverio da nije možda negde ranjen. Otkrio je da mu je jedan kuršum okrznuo kožu na ramenu, a drugi ogrebao kožu na rebrima. Tek što je zaključio da povrede nisu ozbiljne i ne zahtevaju hitnu intervenciju, prema njemu se uputio visoki ćelavi čovek.

– Vrlo smo vam zahvalni, stranče – obratio mu se. – Da nije bilo vas na ulici...

– Zahvalni njemu, Haksli? – prasnuo je Čet Latimer. – Jesi li poludeo? Pa to je Holidej, ubica Vilija Maldera!

Bankar je zastao u pola koraka i nabrao obrve. – Ali... – zaustio je i, okrenuvši se, žurno pogledao Džeroma Maldera. Gradonačelnik je bio zaokupljen svojom kćeri, koju je bio smestio iza pulta i u tom trenutku mrgodno je pogledao zapadnjaka, očigledno u nedoumici kako da se sada prema njemu ponaša. Ali šerif Latimer nije mu pružio mogućnost da se odluči. Odgurnuo je Hakslija u

stranu i uperivši revolver u Doka, resko izustio:

– Vi ste još uvek moj uhapšenik, Holideje. Ne dajem ni pet para na ono što se napolju desilo. Osuđeni ste na vešala i, tako mi svega, bićete ipak obešeni!

Zapadnjak je podigao cev svog revolvera. Lice mu je bilo potpuno bezizrazno i na njemu se ništa nije moglo pročitati, mada mu je u očima sebao plamen ljutnje. – Radite kako hoćete, mister – odvratio je.

Latimer je pogledao Holidejev revolver i boja je nestala s njegovog lica. Dok je znao da je njegov revolver prazan, ali je pretpostavljao da šerif to ne zna. Prema tome, sada su se nalazili u pat poziciji, mada Dok nije verovao da će Latimer, koji je s bojnog polja šmugnuo onakvom brzinom, sada, pod ovakvim uslovima, rizikovati konfrontaciju s njim.

– Latimere, skloni tu prokletu pučaljku! – grmnu Malder. – Zar nemamo već dovoljno muka i bez tvojih gluposti? – Onda je opet pogledao Doka i napućivši usta, rekao: – Na to ćemo se kasnije vratiti, Holideje. Ali za sada se slažem s onim što je Haksli rekao. Zahvalni smo vam što ste spasli život moje kćeri, a možda i moj. Ali ostalo neće biti zaboravljeno i kada sva ova gužva prođe moraće se ponovo razmotriti.

Zapadnjak je primetio da ga Dženifer Malder gleda sada nešto pribranije nego maločas. Pomislio je i da će ona nešto progovoriti, ali tada je Malder prišao prozoru i pogledao napolje kroz gvozdene rešetke. Trgao se kada mu se Haksli pridružio.

Holidej je došao do njih i preko njihovih ramena pogledao na ulicu.

– Da sam na vašem mestu – obratio se Malderu – ja bih potražio načina da ovu devojkicu izvedem odavde. Čim budu završili s poigravanjem po gradu, banditi će doći ovamo da uzmu novac iz banke. Sumnjam da ste vi i dvojica ostalih dovoljni da odbijete njihov napad. Mislim da imate na raspolaganju još samo nekoliko minuta, a onda će banda nagnuti ovamo. Savetujem vam da bančin novac stavite u neki skriveni sef ili na drugo skrovito mesto a da se onda i sami izgubite. Što se mene tiče, ja treba samo da nađem svog konja.

– Vi odlazite, Holideje? – upita ga gradonačelnik napeto.

Dok klimnu glavom.

– Možete li mi predložiti nešto bolje, Maldere? – upita ga.

Malder se namršti:

– Ubili ste mi sina. To ne mogu da vam zaboravim.

– Ne možete ni da me sprečite da odem, Maldere. Ali radi vašeg ličnog ravnanja ponoviću vam još jednom: vaš sin je naprosto tražio da bude ubijen. Učinio sam ono što bi svaki razuman čovek učinio. On me je očigledno zamenio za nekoga iz bande napadača i nasrnuo na mene, ali srećom nije bio dovoljno brz i precizan...

– Ta banda napadača vas je oslobodila, Holideje – prasnuo je šerif. – Zar posle toga možete očekivati da iko od nas poveruje kako niste jedan od njih?

– Ako baš insistirate na oceni svakog detalja, onda ste sigurno videli da sam ubio jednog od njih, onoga koji je napao gradonačelnikovu kćer. Ja sam, sem toga, ovde u banci i samo kukavica kao što ste vi stoji mi na putu da se dočepam bančinog novca. – Dok se okrenuo ka Malderu: – Čuli ste, dakle, moju izjavu, gradonačelniče i to je čista istina. Nisam ja od onih ljudi koji iz čefa i hira ubijaju mladiće. Predlažem vam, kada se ovo bude smirilo, ako se bude smirilo, da izbrišete moje ime iz zatvorske knjige, da izbrišete sve što je tamo zapisano i da pustite da sve padne u zaborav. U međuvremenu spasiću svoju kćer odavde i sakrijte negde bančin novac.

Rekavši to, zapadnjak prođe pored Maldera, koji je ukrućeno stajao i netremice zurio u njega.

Svestan opasnog položaja u kome su se svi nalazili i više nego ikada sit kukavnog šerifa Četa Latimera, Tom Haksli je užurbano upitao:

– Ali gde da nađemo sigurno mesto u ovom gradu, mister Holideje? Sigurno shvatate u kakvoj smo situaciji. Potrebni ste nam!

– Potreban... zbog čega, Haksli? – upita Dok.

– Da nas savetujete. Ne tiče me se šta drugi misle. Kada sam čuo za suđenje vama pomislio sam da je to izvrgavanje pravde ruglu. Nezavisno od toga, ono što sam video pre nego što ste svi vi došli ovamo, dokazalo mi je da ste vi čovek koji ume da se bori. Dokazali ste mi takođe da znate šta radite uprkos opasnosti koja vam je visila nad glavom. Spasili ste Dže-

nifer, a spasli ste i gradonačelnika. Onda ste preuzeli komandu ovde. Očigledno je da vi niste obična skitnica, kako vas nazivaju, i da je vaše ponašanje u skladu s onim što se o vama priča, mister Holideje.

Džerom Malder je pažljivo pogledao Hakslija, a onda se obratio zapadnjaku:

– Ako je vaša priča tačna, Holideje, u što ja još nisam spreman da poverujem, recite je li tačno da ste vi taj čuveni Holidej, prijatelj Vajata Erpa, i zašto ste došli ovamo?

– Kao što ste čuli ja sam zaista Džon Holidej i šerif Erp mi je poznanik. Što se tiče mog dolaska ovamo... kao i obično ja lutam i tragam.

Malder se namrgodio:

– Tragate? Za čim? Ili možda bežite od nečega ili nekoga?

Zapadnjak sleže ramenima i hladno prođe pored njega.

– Nemam običaj da bežim ni pred čim i ni pred kim, to bi trebalo da vam bude jasno. Putujem i tragam. Za čim, to je moja privatna stvar, gradonačelniče. A sada idem.

Rekavši to, Dok pođe ka zadnjem delu bančine zgrade, iziđe u dvorište i zatvori vrata za sobom. Pošao je u uličicu koja je vodila pored banke i do štale stigao neprimećen.

Uhvatio je svog Miga, osedlao ga i pojahao. Ali kada je poslednji put pogledao Lodž Krik setio se da se u banci nalaze četiri osobe: gradonačelnik i njegova kći, bankar i šerif kukavica. Znao je da njih četvoro nemaju šanse da odbiju bandu koja je bila rešila da grad zbriše s lica zemlje.

Zaključio je šta mora da učini. Uprkos suvorom maltretiranju kojem ga je ovaj grad izložio, nije mogao tek tako da ode. Sjahavši ponovo, vratio se nazad do štale i uzeo tamo četiri sedla. Odabrao je, osedlao i zauzdao četiri najbolja konja, a zatim se ponovo vinuo na svog vernog Miga držeći levom rukom uzde osedlanih konja. Poveo ih je sporednom ulicom, a zatim ulicom koja je vodila pored banke. Kada je vezao konje u uglu dvorišta začuo je zveket stakla što je dopro sa glavne ulice.

Požurivši u banku, naišao je na Džeroma Maldera, koji je, ruku raširenih iznad kćerkinih ramena, dolazio prema njemu. Čet Latimer je išao iza njih, znojnoga lica i zabrinut. Iza njih stupao je Haksli natovaren sa dve teške vreće. Dok prihvati jednu od vrećica iz bankareve ruke i saopšti im da ih napolju čekaju konji.

Videvši konje, Haksli reče:

– Besli. Možemo poći tamo. Taj grad je udaljen dan jahanja preko planina.

Džerom Malder zamišljeno pogleda Doka:

– To je veći grad od ovoga, Holideje. Mislite li da nas možete odvesti tamo?

Zapadnjak nabra obrve:

– Da li vi to od mene zahtevate, Maldere? – odgovori protivpitanjem.

– Nema drugog izbora. Ne želim da mi kći pogine, ili, što je još gore, da je ove hulje zarobe. A što se tiče novca, ovom gradu će biti potreban svaki cent za novi početak.

– Onda, znači, bežite, gradonačelnice?

Malder se isprasio:

– Ne bežim, Holideje, ali ako ostanem ovde neću moći nikome da pomognem. Dovešću ovamo poteru od stotinu dobro naoružanih ljudi i slistićemo ove hulje.

Zapadnjak se lukavo osmehnuo:

– To zvuči pametno i to je možda jedino mudro što sam od vas čuo. Ali u tom poslu ne računajte na mene. Ja odlazim, a verujem da je Besli isto toliko dobar kao i svaki drugi grad. Posle toga, a možda još i uz put, moraćete da se brinete sami o sebi.

Rekavši to, Dok priđe svom ždrecu i vinu se na njegova leđa. Ostali su požurili da odaberu konje svaki za sebe, a šerif je pohitao ispred svih ostalih.

– Radite kako hoćete, Holideje – odvrati Malder i potera konja.

Dok je sačekao dok ovi nisu izašli na ulicu. A onda, umesto da krene za njima ka preriji, skrenuo je u drugu ulicu i uputio se prema zatvorskoj zgradi.

Stigavši do tamo neprimećen, uskočio je u šerifovu kancelariju i otvorivši prvu fioku, našao u njoj svoje revolvere i opasač. Odbacivši pištolj koji je držao u ruci, pripasao je svoj opasač i žurno izašao iz kancelarije. Zatim je pod kišom kuršuma trojice konjanika, koji su iskršli iza njega, pojahao Miga.

Potom ga je punim galopom poterao ulicom prema putu koji je vodio u brda.

*

Nakon oštrog jahanja kroz preriju Dok Holidej je odmakao skoro čitavu milju ispred grupe od sedam gonilaca. Pred sobom je video Maldera i njegovu kćer, koji su za nekoliko konjskih dužina zaostajali za Hakslijem i Latimerom. Svih četvoro nalazili su se sada nekoliko stotina metara udaljeni od skupine stena koje su se dizale u podnožju stepenaste padine, koja mu se činila toliko dugačka da ju je nemoguće preći za manje od pola dana jahanja.

Znao je da će njegov Mig vrlo brzo izmaći onima koji ih gone, ali kada stignu do uzbrdice gonioći će ih brzo sustići. Nije se toliko brinuo za sebe, ali je sumnjao da će četvoro begunaca biti dovoljno iskusni da se suoče s onim što im preti. Ako budu produžili uz padinu, pored stena koje su im pružale zaštitu, sigurno će biti pobijeni.

Kada je kroz polutamu sutona prvi konjanik iz grupe gonilaca krenuo prema njemu, Holidej je poterao konja tačno u tom smeru. Njegov revolver je planuo i bandit je pao iz sedla. Dvojica drugih, koji su jahali odmah iza njega, jedva su uspjeli da ne nalete na konja palog razbojnika. Zapadnjak je ponovo opalio i oborio i drugog bandita, koji je samo bolno kriknuo i okrenuo konja, ne uzvativši vatrom. Ali treći je skočio iz sedla i plegavši po tlu pripucao.

Holidej je projurio pored njega pognute glave, uzdajući se u zaštitu Migovog vrata. Snažni ždrebac grabio je kao mahnit. Hitac trećeg ban-

dita promašio je zapadnjaka. Pri slaboj svetlosti sumraka Dok je izjurio ispred ostale četvorice bandita i goneći iz sve snage konja, naveo ih da jurnu za njim. No Mig je opet lako umakao konjima gonilaca. Dok je bežao, Holidej je pogledao gde se nalazi Malderova grupa, jedva razabirajući predeo pred sobom. Video je kako upravo zamiču iza stene. Zaključio je da im je dao dosta vremena. Sada ih je trebalo još samo organizovati za kratak otpor, pre nego što tama potpuno ovlada.

Stigavši do skupine stena, ugledao je Latimera, koji je, goneći konja, već bio odmakao pedesetak metara uzbrdo. Malder i njegova kći bili su zastali, ali je Dok pretpostavljao da je to samo zbog toga što je devojka već bila umorna. I Tom Haksli je zastao zato što je verovatno mislio kako treba da ostane s Malderom i devojkom, no, budući da nije imao revolver, on zapadnjaku nije mogao biti od neke koristi.

Prišavši bliže, Dok je čuo topot konja iz prerije. Sjahao je i dobacio beguncima:

– Maldere, vodite vašu kćer gore, iza stena, a vi, Haksli, skupite koliko god možete više granja i zapalite vatru. Ako budemo imali sreće, dim će načiniti zaštitnu zavesu i sakriće nas.

Gradonačelnik se dvoumio i gledao u Doka s dubokom nedoumicom. Dok promrmlja nešto sebi u bradu, a onda, začuvši sve glasniji topot kopita, prasnu:

– Mister, pokušavam da spasem i vaše i svoj život! Zato, pokrenite se,

za ime božje! Kada vaša kći bude na sigurnom, vratite se i pomozite Haksliju.

– A šta ćete vi u međuvremenu raditi, Holideje? – upita Malder nape-to. – Sami ćete se nositi s njima?

– Imate li neki bolji predlog? – uzvрати mu zapadnjak resko.

U tom trenutku kuršumi su zapraštali po stenama i Dženifer je uplašeno glasno kriknula. Haksli se oglasi pribranim glasom:

– Učinite kako čovek kaže, gradonačelniče! Ja ne vidim bolji način da se odupremo. Povedite i mog konja ako hoćete.

Rekavši to, predao je Malderu vođice i žurno pošao da skupi suve grančice i žbunje. Kada je nakupio malu gomilu kresnuo je palidrvce i zapalio vatru.

Zapadnjak ga je mirno posmatrao, iznenađen što vidi da je bankar vrlo pribran, iako je bio u opasnosti da bude pogođen. Da, on je već imao prilike da vidi kako neki ljudi tek kad su u opasnosti iskazuju svoju pravu vrednost.

Nanišanio je i opalio jedan hitac. Tane je udarilo u prvog konjanika i oborilo ga iz sedla. Sledeći njegov hitac pogodio je drugog razbojnika, ali se ovaj nije srušio. Samo mu se iz grudi oteo prigušeni jauk. Ostala trojica, obavijeni koprenom dima, zastavili su konje. Zapadnjak je ispalio nekoliko hitaca prema njima, zatim kliznuo dole sa stene i ponovo napunio koltove. Držao ih je u rukama i čekao.

– Od njih sedmorice trojica su već otpali, gradonačelniče – obratio se

Tom Haksli Malderu, koji se u međuvremenu vratio, tihim glasom. – Što se mene tiče, to je dobar početak, a sve to zahvaljujući mister Holideju.

Malderovo lice se pretvorilo u masku i on se netremice zagledao u zapadnjaka.

– Banda, koja je napala naš grad – rekao je – broji dvadesetak ljudi, Holideje. Šta znači ako je nekoliko njih otpisano? I posle ovoga što ste izveli još uvek ih ima dovoljno. Mislite li zbilja da nas više neće napasti?

– Goniće nas, to je sigurno – odgovori Holidej. – Kad nas napadnu, moramo biti spremni. Do sada je, međutim, iz ovoga ipak nastalo nešto dobro.

– Dobro? Kakvo dobro?

– Saznali smo da naš bankar ume da se bori, gradonačelnice. To je više od onoga što je umeo na početku, zar ne? Kasnije ćemo možda otkriti da i vi posedujete borbenost. A onda ćemo morati da zauzdamo vašeg cenjenog šerifa, je li tako?

Malder se namršti:

– Latimer će postupiti onako kako mu ja kažem – odvrati.

– Možda hoće, a možda i neće, Maldere – reče Dok. – No, to ću prepuštiti vama. Ono što bih želeo, kada završite s ovim gubljenjem vremena, jeste da mu uzmete revolver i da ga date Holideju. Tako bismo imali u odbrani revolver više.

Posle desetak minuta stigli su do mesta gde ih je čekala Dženifer, šćućurena pored jednog trulog panja. Gledala ih je širom razrogačenih očiju iz kojih je izbijala nedoumica.

Holidej joj je kratko klimnuo glavom i produžio, rekavši joj tiho:

– Biće najbolje da nastavimo s penjanjem, mis Malder. Ako ne možete pešice, sedite na konja, mi ćemo ga voditi.

Dženifer je odmah ustala i rukom otresla prašinu s odeće.

– Hvala, mister Holideje – odgovorila je. – Odmorna sam i biće sve u redu. Kao i moj otac, i ja ću izdržati bez obzira s čim se budem suočila.

– Nadam se da je tako – primeti zapadnjak. – Jer ovo putovanje može ispasti vraški teško.

Dženifer ga isprati pogledom, a njen otac zastade pored nje i nespokojno je pogleda.

– Sada idemo prema vrhu – upozorio ju je – a onda niz drugu stranu, ka Besliju. Voleo bih ako bi mogla to da izdržiš, ali ako ne budeš mogla, ti samo reci.

Jedan čas kasnije, pošto su prešli tek nekoliko stotina metara uz strmu, kamenitu padinu, zapadnjak se našao licem u lice s namrgođenim šerifom. Čet Latimer je stajao opuštenih ramena, držeći revolver u ruci ispruženoj pored tela, očigledno spreman za obračun ako bi mu Holidej nešto prigovorio ili ako bi ga saterao u tesnac. Ali Dok se pravio da ne obraća pažnju na njega i osmotrivši teren na kome su se našli, zaključio da je dovoljno dobar da se ulogore preko noći. Jer nastaviti put po tami bilo bi suviše opasno, pogotovo s umornom devojkom. Smatao je da bi za Maldera i Hakslija to takođe bio veliki napor. Ujutru će mu ta dvoji-

ca biti potrebni, pa je valjalo da se što bolje odmore.

Privezavši Miga za jedan grm, skinuo je s njega sedlo i dao ostalima primer da se pripreme za noćenje.

Pošto je pogledom obuhvatio malu čistinu, seo je pored jedne stene i iz tabakere izvadio cigaru. Malder ga je pažljivo posmatrao, ali je zapadeno razgovor tek kad je Dok pripalio i odbio prve oblačke dima:

– Smatrate li da je to pametno, Holideje?

Dok dunu u užareni vrh cigare s kojeg je poletelo nekoliko iskrica.

– Oni znaju da smo ovde, Maldere – odvrati.

– Da, oni to znaju. Ali ne znaju tačno gde smo, zar ne? Zašto im onda tom cigarom pružiti šansu da nas u toku noći zaskoče?

– Neće imati šanse za to, Maldere – reče Dok.

– A zašto ne bi? – graknu gradonačelnik. – Da vi slučajno ne umete da gledate u mraku?

Pre nego što je odgovorio, zapadnjak je odbio jedan gust dim:

– Maldere, niko pod milim bogom ne bi mogao da se popne ovamo a da se ne čuje. Sumnjam da će iko od nas noćas sklopiti oka, što me navodi na to da vas obavestim kako ću ja brzo zaspati. Vaš zatvor, naime, nema baš najudobniju postelju.

– Nameravate da spavate? – zapita ga Malder nabusito.

Dok klimnu glavom i povuče još jedan dim:

– Pošto budem večerao.

– Pošto budete večerali? A šta to?

– Večeru iz mojih bisaga, Maldere. Kao što već znate, ja sam lutalica, a ljudi kao ja uvek su pripremljeni za svaku situaciju.

Ustao je i prišao svom ždrepcu. Otvorio je bisage i iz njih izvadio konzervu pasulja, a zatim odrezao i komad sušene govedine. Vrativši se do ostalih, dao je sve to Haksliju, govoreći:

– Skuvajte suvo meso dok ne bude mekano, a onda zagrejte pasulj.

– Moraćemo da zapalimo vatru da bismo nešto skuvali, Holideje, a treba nam i vode – ljutnu se Malder.

– Na mom sedlu ima još jedna čurica s vodom, Maldere – obavesti ga zapadnjak.

On je lagano odšetao do padine. Prošlo je nekih dvadesetak metara pre nego što se zaustavio na mestu odakle je imao pogled na predeo ispod njih. Nije se čuo nikakav šum, a vetar je pirkao, prohladan i neugodan. Osvrnuo se oko sebe, pitajući se zašto je sebi natovarao na vrat da ove ljude prevede preko planine. Od njih je mogao da očekuje samo neprilike i nikakvu zahvalnost. Ali u njegovoj prirodi bilo je da kada nešto počne, onda to dovede do kraja. Kada budu stigli u Besli odvojiće se od grupe, čak i ako Latimer pokuša da ga zadrži.

*

Malder je zažmirio i ledenim glasom rekao:

– Mislim da znaš o čemu govorim, Latimere. Dodavola, tamo u ulici, za

vreme vešanja, kada su oni banditi napali, nalazilo se mnoštvo građana. Razume se da su svi pobjegli kada je započela pucnjava i priznajem da sam izvesno vreme i ja bio preplašen. Bilo bi zato razumljivo da će, kada se sve opet normalizuje, mnogi ljudi početi da od tebe traže izjašnjenje zašto si sa mesta događaja pobjegao pre svih ostalih.

Šerif se ispravio i izvukao revolver iz futrole. Nije ni pokušao da ga pruži gradonačelniku već ga je zadržao u visini pojasa, podigavši malo cev, tako da je u stvari držao na nišanu Hakslija i Maldera, mada je taj njegov pokret mogao takođe da se tumači i kao bezazlen, nenameran pokret ruke.

– Gradonačelniče, ne dajem ni pet para na to šta ljudi misle – odgovorio je. – I nije me nimalo briga hoće li me neko nešto pitati i kako će objasniti svoje ponašanje. Ja sam bio pored vešala i na prsima sam nosio značku pa sam bio najviše izložen i glavna meta banditima. Osim toga, te hulje verovatno su zapamtile da sam ubio jednog od njihovih ljudi kada su prvi put upali u grad. Zbog toga sam morao da pobeegnem što brže i što kraćim putem i da potražim bezbedno mesto odakle bih mogao da im se suprotstavim. Mislim da je svaki onaj koji nije tako postupio obična budala.

– Pobjegao si kao kukavica! – odbrusi Malder.

Po zapadnjakovom računu do izlaska sunca ostalo je još oko jedan čas. Nečujno je kliznuo kroz žbunje, pa zeći da mu se isturene grančice s trnjem ne zakače za odelo i zvuk njihovog lomljenja ne otkrije njegovo kretanje. Bio se izuo tako da je bešumno hodao.

Napustio je logorište i u širokom luku popeo se do tačke iznad proplanka. Tokom penjanja zaustavio se mnogo puta, stalno osluškujući ne bi li čuo i najmanji šum. Slab povetarac šušкао je grančicama šiblja, a negde daleko od njega neko je glasno hrkao. Izračunavši verovatni položaj svojih saputnika, Dok je zaključio da tu buku pričinjava Malder. Njegova kći je nepomično ležala, zureći u tamno nebo bez zvezda. Pretpostavljao je da ga ona nije ni videla ni čula. Haksli se nalazio malo niže na padini i nešto više udesno, blizu mesta gde je gorela vatra. Kao i Malder, i on je spavao. Prema tome, trebalo se bojati samo Latimera.

Dok je osmotrio obližnji teren i zaključio da je najbolje mesto gde bi se čovek mogao sakriti negde iznad onog gde su se nalazili konji. Tamo se nalazila mala skupina stena i do nje se pružala samo stepenasta okomita vododerina uz koju je penjanje noću bilo opasno. Sumnjao je da bi čovek šerifovog kova rizikovao da se tamo popne po noći.

Nastavivši penjanje, Holidej je obišao stene i sačekao da svetlost zore još malo osvoji predeo. Latimer nije davao nikakvog znaka od sebe

i Dok je došao do zaključka da će morati nešto da rizikuje. Ako bi pogrešio, morao bi da se s njim uhvati u koštac, ali uprkos riziku morao je da pokuša.

Svetlost zore bivala je postepeno sve jača i konačno zapadnjak ugleda tragove čizama na nekoliko koraka od vododerine. Otisci čizama bili su duboki i pokazivali su gde je Latimer zario pete da bi sprečio da se oklizne. Pošto dalje uz brdo nije bilo nikakvih tragova, Dok je znao da šerif nije istrajavao u pokušajima da prođe tim putem. On pažljivo odabra put preko jedne dosta pogodne staze i pope se njome do najviše u skupini stena. Tamo je, iza jedne stene i ugledao šerifa. Izvukao je revolver i uperio ga u njega.

– Ne mičite se, Latimere – rekao je odlučno.

Njegove reči odjeknule su u tišini poput praska groma. Dok je video kako se šerif trgao, a onda privukao noge uz telo, dok su mu glava i rame bili skriveni iza jedne stene.

– Rekao sam da se ne mičete, mister – ponovio je zapadnjak. – Držim vas na nišanu i, kao što vam je poznato, ništa me neće kopštati da vam prosviram metak kroz telo. Otkopčajte opasač s revolverom i bacite ga dole.

Šerifove noge su se zaustavile u pola pokreta. Dok je pažljivo posmatrao, očekujući da opazi reakciju na izrečenu pretnju. Latimer se nije micao i Dok je znao da on to ležeći vreba šansu. Šerif ga nije mogao videti, ali mu njegovo životinjsko lukavstvo sigurno neće dozvoliti da nešto

rizikuje. Ali ako bi mu se ukazala šansa, Latimer bi ga sigurno ubio.

– Otkopčajte opasač! – naredi Dok oštrije.

Odozdo iz logora začuo se neki šum, ali zapadnjak nije obraćao pažnju na to. Onda se šerif ogłosi:

– Holideje, ovo vam neće proći. Oni ljudi dole u logoru mrze vas iz dna duše. Kada se ovo završi sigurno će vas videti na vešalima.

– Samo vi odbacite revolver!

Holidej začu šum kretanja tela po tlu i vide kako se Latimer miče. Najpre se pomerio na desnu stranu, a zatim na levu. To je značilo ili da je šerif skinuo opasač s revolverom ili pokušava da ga prevari. Bilo kako bilo, Latimer je sada imao ruku blizu revolvera. Onda je opasač proleteo kroz vazduh i uz prigušeni zveket pao pored Dokovih nogu. Ali dok se on trudio da vidi je li i revolver u futroli, Latimer se otkotrljao i nestao iz vidokruga. Holidej je skočio preko stene, bacio se na tle i otkotrljao u stranu. Kada se zaustavio, nalazio se samo pola metra od šerifa. Ugledao je strah i iznenađenje na Latimerovom licu, a onda je ovaj ispružio ruku s revolverom prema njemu. Dok se bacio unapred i zadao udarac rukom u kojoj je stiskao revolver.

Njegova pesnica pogodila je cilj i Latimer je zastenjao. Zaneo se od udarca i udario glavom o stenu, ali je ipak uspeo da ispali hitac iz revolvera. Tane je prosviralo kroz zapadnjakov sako. On priskoči korak bliže, zada još jedan udarac, a zatim iz sve snage pogodi levicom šerifa u

mlitavi pleksus. Latimer se zgrčio i revolver mu je ispao iz ruke. Dok se saže i podiže ga.

Onda se uspravio i raširenih nogu, kao ukopan u tle, sačekao da se Latimer povрати. Šerif se lagano ispravio i kada je ugledao zapadnjaka sa po jednim revolverom u svakoj ruci, usne mu se stisnuše i iskriviše u grč mržnje.

– Ipak ću te ubiti – procedio je.

– Pokušaćete, mister, u to ne sumnjam, ali taj će vam pokušaj biti i poslednji – odvrati Dok. – A sada pođite dole! Dižemo logor i krećemo.

Dohvatio je šerifa rukom za rame i gurnuo ga niz padinu. Latimer se okliznuo i sedeći nastavio da se kliže niz brdo. Pokušao je da se zaustavi, ali je kliznuo dalje, povukavši za sobom odron sitnog kamenja i peska. Zaustavio se tek u blizini logora, gde su Dženifer Malder i njen otac stajali jedno pored drugoga i kuda je s drugog kraja proplanka dolazio bankar Haksli.

Latimer je, koprcajući se, ustao na noge i okrenuo se da besnim pogledom dočeka zapadnjaka. A onda se obratio Malderu:

– Sada ćete videti u šta ste se uvalili, Maldere, ali sada je kasno! Ovaj prljavi ubica drži sada konce u rukama! Mislite li da će rizikovati da bude obešen? Pokušao sam da vas opomenem, ali nije vredelo. Vi ste se udružili s njim. Sad ćemo videti šta će biti s bančnim novcem.

Džerom Malder je kratko vreme bezizrazno gledao šerifa, a za to vreme prišao je i Holidej, još uvek s revolverom u ruci. Latimerovo oruž-

je nosio je zadenuto za pojas, a njegov opasač s futrolom prebacio je preko ramena.

Gradonačelnik je uklonio šerifa u stranu i pažljivo se zagledao u zapadnjaka.

– Šta sad nameravate, Holideje? – upita ga.

Dok sleže ramenima.

– Smislićemo dok budemo išli.

– Smislićemo? Mi? – iskušavao ga je Malder.

– Možemo porazgovarati, Maldere. Svi smo u istom sosu. Ja ću nešto predložiti, a vi, ako vam se to ne bude svidelo, učinite šta god hoćete. Od prošle noći ništa se nije promenilo.

– Sem da vi sada imate potpunu kontrolu nad grupom. Revolveri su kod vas. Da li to znači da ste ostali s nama zbog toga da biste uzeli novac i pobešli?

Holidej mirno izdrža njegov pogled.

– To sam mogao učiniti i juče popodne, Maldere – odgovori.

– Đavola ste mogli, Holideje! – umeša se Latimer žučno. – Onda sam i ja imao revolver. Ja bih vas sprečio i vi to dobro znate! Sem toga, bežali smo i trudili smo se da dobijemo u vremenu.

– Latimere, vi takođe dobro znate da ne biste mogli da me sprečite. A to znaju i svi ostali. A sada dosta! Vaš pucanj je odjeknuo niz padinu i naši gonioći znaju da smo ustali i da verovatno krećemo. Zbog toga neće dugo oklevati da dođu ovamo.

Rekavši to, zapadnjak priđe Tomu Haksliju i izvuče šerifov revolver iz pojasa. Odmerio ga je zamišljeno u ruci pre nego što je nastavio:

– Devojka mora poći prva. Daćemo joj dosta vremena da odmakne uz brdo. Prema tome, Maldere, vi ćete poći za njom i moraćete da sa sobom povedete konje. Sve sem moga.

– Ali novac nećemo poneti? – upita Latimer.

– Ne, novac ne – potvrdi Dok. – On će ostati kod čoveka koji je za njega odgovoran, to jeste kod Hakslija. Haksli će ostati ovde sa mnom.

– Da biste ga mogli ubiti i pobeći – bio je šerif uporan u svojoj tvrdnji, ne skidajući pogled s Džeroma Maldera u očajničkoj nadi da će ga gradonačelnik podržati.

Holidej pređe ćutke preko šerifove provokacije i pruži revolver Haksliju.

– Umete li da upotrebite ovo? – upita ga.

Haksli odmahnu glavom:

– Nikada u životu nisam opalio nijedan metak, mister Holideje. I ne želim da opalim.

– Meni će biti potrebna pomoć, mister – objasni mu Dok. – Sa ovog mesta mogu da ih zadržim, ali ako se odluče na juriš, bila bi mi potrebna podrška s desne strane, s onog mesta gde su one druge stene. A onda, kada ostali budu stigli na pola puta daleko odavde i mi ćemo se povući i pridružićemo im se.

Bankar je nervozno zagledao revolver i ugrizao se za usnu. Tada se Džerom Malder umeša:

– Zašto on, Holideje? Zar ne verujete meni?

– Ja sam u položaju da ne mogu nikome da verujem, Maldere – odgovori zapadnjak. – Sem toga, bićete potrebni vašoj kćeri. Uspinjanje će

biti teško i njoj će ustrebat i vaša pomoć i potpora. Na Latimera ne možemo računati. Prema tome: ili Haksli ili niko.

Gradonačelnik pogleda pažljivo svoju kćer i zažmiri. Dženifer je gledala niz padinu uz koju su se pret hodne večeri popeli i njen otac joj na licu primeti naraslu nesigurnost i nedoumicu. Tada shvati da je Holidej u pravu i tiho opsova sebi u bradu.

– U redu onda – reče. – Prihvatam da je taj manevar razuman, Holideje. Ali šta će biti ako vi i Haksli poginete? Za tim novcem pojuri dalje velika banda nitkova. Imali su na raspolaganju celu noć da se pripreme.

– Ako nas dvojica poginemo, vi nećete imati o čemu da brinete, Maldere – objasni mu Dok.

– Kako to? Mi nećemo imati uz sebe nikakvog oružja, a nećemo imati ni novac. Gonioci nas mogu bez problema uhvatiti i onda rastrgnuti od besa.

Zapadnjak zavrte glavom:

– Ako se domognu novca, oni neće ni krenuti za vama. A sada, hajde da više ne gubimo vreme! Krenite i savetujem vam da Latimera zadužite da vodi brigu o konjima. To će ga uposliti.

Malder pođe prema konjima, davši šerifu rukom znak da pođe za njim. Holidej povede Hakslija niz padinu i pokaza mu na jedan ravan stenovit ispust desno od mesta gde je on sam zauzeo busiju.

– Pođite tamo i zauzmite položaj što pre možete – reče mu. – Lezite i ne pomaljajte ni nos ni revolver iznad

ruha stene. Sve što treba da učinite je da ispalite jedan hitac ako vidite da se nešto kreće. Samo jedan hitac, upamtite! Nemojte da od straha izgubite prisustvo duha i ne napuštajte svoj položaj dok vam ja to ne kažem!

Znoj je oblio Hakslijevo lice i on ga otre drhtavom rukom.

– Bojim se da tome nisam dorastao – promuca.

– Ako niste, mister, moraćete dorasti. Nema drugog načina. Uostalom, tamo vas ne mogu pogoditi.

– Zašto ne, mister Holideje?

– Zato što će njihovi kuršumi doletati odozdo, je li tako? Prema tome, kamen na kome ćete ležati biće vam sasvim dovoljna zaštita. S moje pozicije, koja je upravo iznad najlakše staze za uspon, ja ću ih držati na oku i braniću im pristup.

– Nadam se da je tako, mister Holideje.

Rekavši to i osećajući se dvadeset godina starijim nego prethodne večeri, Tom Haksli se uputio prema desnoj strani padine. Nekoliko puta se okliznuo i zamalo nije ispustio iz ruke revolver i opasač s mecima, koji još nije stigao da pripaše oko svog mršavog struka.

Zapadnjak je privezao bisage za Migovo sedlo i potapšavši ga po vratu, umirio životinju. Zatim ga je čvrsto vezao za slučaj da se od pucnjave uplaši. Vrativši se do ispusta u steni, na kojem je prošle noći sedeo, on poleže po njoj i proverivši da li mu je revolver pun, počeo da čeka.

*

Napadači su naišli desetak minuta kasnije. Prve među njima Dok je ugledao kako, prilazeći, izviruju iza stene. Na cevima njihovih pušaka i revolvera svetlucaao je odsjaj zraka jutarnjeg sunca. Lice jednog od najbližih među banditima bilo je izabrano i na njemu se opazio grč straha, što je jasno pokazivalo kako se tom čoveku nimalo ne dopada to što je isturen napred.

Prošlo je dobrih pet minuta pre nego što je taj čovek odjednom iskočio iz zaklona i u trku pojurio uz brdo ka jednoj drugoj steni. Holidej opazi kako mu se lice opustilo s olakšanjem kada je zašao u novi zaklon i priljubio se iza stene. Dok nije opalio ni hitac i nadao se da će Haksli isto tako postupiti.

Za tim prvim iskočio je ubrzo i drugi napadač i uhvatio zaklon iza iste stene. Zapadnjak uperi revolver prema njima, ali još uvek nije pritisnuo okidač. Za tom dvojicom ubrzo su došla sledeća dvojica i uskoro je ceo prostor ispod Holideja bio ispunjen zgrčenim, gmižućim, užurbanim siluetama.

Zapadnjak je jasno razaznavao strah na njihovim licima kada je ispalio dva hica. Svaki od njih pogodio je po jednog bandita i oni su se srušili na kamenito tle jaučući od bola.

Pre nego što je odjek Holidejevih pucnjeva zamro, brza i grozničava paljba grupe bandita prolomila je tišinu planinske padine. Dok je sagnuo glavu, znajući da će ranjavanje dvojice napadača nakratko odgoditi

njihov napad, ali ne zadugo. Onda se pucnjava utišala isto tako naglo kao što je i počela i padinom je opet zavládala tišina.

Holidej je otpuzao pola metra napred kako bi mogao neopažen proviriti preko ruba ispusta. Ugledao je čoveka koji je predvodio bandu i kojeg je svakako morao ubiti ako želi da spreči dalji napad.

Nanišanio je pažljivo, ali baš kada je opalio, jedan drugi napadač istrčao je iz zaklona i protrčao između njega i vođe, koji je imao zavijenu glavu. Bandit je u trku raširio ruke i pao na tle kad ga je Holidejev kuršum pogodio u bok. U međuvremenu Holidej je ispalio i drugi hitac, ali je vođa bande već bio nestao s vidika.

Pucnjava je ponovo počela, ali je trajala veoma kratko i onda se opet sve utišalo. Dok baci pogled prema mestu gde se nalazio Haksli, ali je razaznao samo nejasnu siluetu njegovog tela priljubljenog uz uzak stenovit ispust. Produžio je da ga posmatra za slučaj da bankar dignje glavu pošto je pucnjava bila prestala. Ali prošao je pun minut a da se Haksli nije ni pomakao, pa je zapadnjak morao da usredsredi pažnju na aktivnosti pred sobom. Nije zapravo znao da li se bankar skriva od kuršuma ili je možda pogođen.

Odjednom se celom padinom razlegla besna koncentrična puščana paljba. Zapadnjak je znao šta će zatim uslediti. Vođa bande je očito zaključio kako sporadična paljba, uz gubitak ljudi, ne vodi ničemu. Zbog toga je odlučio da krene u opšti napad.

Ako bi on i Haksli uspeli da taj napad odbiju još uvek bi bilo nade za spas. Holidej je osmotrio predeo iza sebe i s velikim olakšanjem konstatovao kako je Malder stigao do vrha voderine. Sada je na konopcu izvlačio svoju kćer gore dok je Latimer stajao po strani i namršteno posmatrao bojište ispod sebe.

Sada su napadači ponovo nasrnuli – petorica u prvom talasu, poduprta šestoricom drugih iza sebe. Svi su nastupali pognuti, šunjajući se i koristeći svaki mogući zaklon, pucajući neprekidno. Prilazili su brže nego što su se tuda uspinjali Dok i njegova grupa prethodne večeri. Zapadnjak ih je posmatrao, rešen da ne puca dok prva petorica ne stignu na razdaljinu od dvadesetak metara. Tek onda je otvorio vatru.

Jedan napadač se zateturao unazad, mlatarajući rukama podignutim prema nebu i bez glasa se srušio niz strminu. Drugi je pao na kolena i na njegovoj košulji ukazala se široka crvenam mrlja. Puzeći, on se odvuкао iza žbunja. Ostala dvojica pokolebala su se, ali im se ubrzo pridružio par napadača iz sledećeg ešalona. Rasporedivši se u stroj i pucajući mahnito iz revolvera, ponovo su krenuli u juriš.

Holidej je u brzoj paljbi ispraznio revolvere, odmah ih napunio i ponovo ispraznio. Bacio je pogled prema Haksliju, ali odande nije video oblaciće barutnog dima. Istina, rekao je bankaru da ne puca dok ne vidi da se neko približava njegovom položaju, što bi moglo značiti kako niko od

bandita nije ni krenuo tamo, pa se Haksli držao njegovog uputstva.

U tom trenutku ugledao je trojicu napadača na desnoj strani, koji su se brzo kretali uzbrdo. Znao je da Haksli, makar skriven u zaklonu, neće moći da se meri s njima. Doviknuo mu je glasnu opomenu i s olakšanjem opazio bankarevu ruku, koja se promolila iza stene. Sunčevi zraci odbijali su se od cevi revolvera koji je on bio uzeo od Četa Latimera.

— Sad ili nikad! — doviknuo mu je zapadnjak, nadjačavajući neprekidnu grmljavinu oružja. Nije mogao da zna da li ga je Haksli čuo ili nije, ali se nadao da ipak jeste. A onda je revolver u bankarevoj ruci grmnuo i Dok vide kako se Haksli trgao i, zabacivši glavu unazad, pritisnuo usta drugom rukom, kako bi prigušio krik gađenja i zaprepašćenja. Nije više imao vremena da brine o njemu jer su četvorica bandita bila vrlo blizu, a sledeća četvorica nastupala su odmah iza njih. Za minut, ili još manje, neki od njih stići će mu sasvim blizu i ščepaće ga za gušu. Možda će moći da smakne dvojicu ili trojicu, ali ostala petorica će ga izrešetati.

Ipak, pucao je ujednačenim tempom, održavajući isti vremenski razmak između dva pucnja i na taj način pokušavao da zadrži napredovanje napadača. Još jedan od njih je pao pogođen, pa još jedan. Ali preostala šestorica uporno su prilazila. I vođa bande verao se uzbrdo, dovikujući naredbe glasom koji se prolamao padinom.

Holidej je oborio i petog napadača i već se počeo spremati za odstupa-

nje kad je opazio kako su se dvojica bandita okrenuli leđima i, izmaknuvši dvadesetak metara, potražili zaklon. I ostala četvorica sledili su njihov primer.

Zapadnjak odahnu s olakšanjem i ponovo pogleda ka Tomu Haksliju. Bankar je sada klečao na kolenima i mahnito pucao, očigledno ne nameštajući da se povuče. Zatim je Dok video kako se odjednom trgao unazad. Dokazavši kako je više nego sposoban i hrabar borac, sada je očito bio pogođen. Dok nije znao koliko teško.

Pošto su oni koji su napadali njegovim smerom ustuknuli i pošto je njihov vođa nestao s vidika, Holidej je ustao iz svog zaklona i uputio se prema mestu odakle je Tom Haksli pružao otpor. Neposredno ispred stene ugledao je dve zgrčene prilike, skrivene u zaklonu. Dok je u hodu ispalio na njih četiri hica. Napadači su brzo pobjegli i klizajući se niz padinu, spustili se do otvorene prerije.

Stigavši do ispusta na kome je bio bankar, Dok je ugledao Toma Hakslija kako se diže. Niz košulju mu se slivala krv iz rane na vratu. Holidej je žurno izvadio čistu maramicu i podvezao ranu. Zatim je podigao Hakslija na noge i povukao ga sa ispusta na plato. Haksli ga je pogledao lica zgrčenog od bola.

— Kako vam je, Tome? — upita ga Dok.

Haksli je s mukom progutao vazduh i prinudio sebe da se osmehne:

— Slušao sam ja da nije lako boriti se. I zbilja, to što sam čuo bilo je tačno.

– Jeste li u stanju da pođete sa mnom odavde?

– Ne znam.

– Morate pokušati.

Haksli se ponovo slabo osmehnuo:

– Pokušaću. Zar mislite da ću dopustiti da me ovi lešinari srede i da olako prođu?

Noseći s naporom teškog bankara, zapadnjak je polako pošao uzbrdo. Dvaput se okliznuo i pri tome pao na kolena i poderao pantalone. Ipak, nastavio je dalje, trpeći vrelinu nemilosrdnih sunčevih zraka, grebanje trnovitog žbunja i bolove u mišićima nogu, koje su se svaki čas klizale. Konačno je stigao do podnožja vododerine i odatle opazio konopac koji je visio tamo gde ga je Malder ostavio. Načinivši još nekoliko koraka, Dok ga je prihvatio i rekao Haksliju da mu zajaše na leđa. Onda je uzeo konopac s obe ruke i počeo da se vuče. Čizme su mu zaronile u meki pesak vododerine, ali ih je on izvukao, otresao i nastavio da se vuče uzbrdo. Kada je stigao do vrha, srušio se iznuren na tle. Haksli se skotrljao s njegovih leđa i ostao nepomično da leži, licem okrenut prema suncu i sa zapadnjakovom maramicom, natopljenom krvlju, oko vrata.

Predahnuvši malo, Dok ga je odvukao u šareni hlad jednog velikog žbuna i osmotrio zatim padinu iza sebe. No kako nije bilo ni Maldera, ni njegove kćeri, ni Četa Latimera. Holidej je ostavio Hakslija da se sam brine o sebi i spustio se polako niz vododerinu. Svog vranca je našao nedaleko od njenog kraja, jer je dobra životinja bila pošla za njim. Holidej

je uzeo u ruku Migov povodac i snažno se odupro nogama. Ždrebac je reagovao na njegov napor i uz Holidejevu pomoć životinja je stopu po stopu išla uz klizavi brdski puteljak. Četvrt časa kasnije, sav pokriven penom, ždrebac je izbio na ravni terenu. Skoro iscrpljen od napora, zapadnjak se pružio po zemlji i dišući duboko da bi povratio dah, razmišljao o tome hoće li neko od njih doživeti sutrašnji dan.

*

Dva časa nakon što je tu predahnuo i odmorio se, zapadnjak je vodio svog Miga uz stepenasti deo dugačke planinske padine. Haksli je sedeo na konju, ali je na to pristao tek posle dugog uzaludnog protivljenja. Rana mu je jako krvarila i bez vode i zavoj Holidej je mogao vrlo malo da učini za njega. Istina, njegova maramica, već natopljena krvlju, sprečila je krvoliptanje, ali nije potpuno zaustavila krv. Dok je znao da je zbog toga neophodno bankara dovesti do sledećeg logorišta, gde bi se on mogao odmoriti i možda dobiti bolju negu.

Dok se s mukom penjao dalje, šiban vrelim suncem. Hlada je bilo sasvim malo i povetarac je prestao da duva. Bled u licu i s mukom trpeći bol, Haksli se držao na ždrepcu i nije se žalio. A onda, iznenada, baš kada je Dok počeo slutiti da bankar neće moći dalje, prema njima je niz padinu kliznuo Džerom Malder. Gradonačelnik se pažljivo zagledao u Hak-

slija i videvši u kakvom je ovaj stanju, procedio nerazumljivu kletvu.

– Izgleda loše – obratio se zatim Holideju.

– I jeste loše. Je li vaša kći sposobna da ga neguje?

– Snaći će se – odvrati Malder nategnuto. Uzeo je iz zapadnjakovih ruku vođice konja i povukao snažnog vranca uz ostatak padine sve do sasvim ravnog platoa. Dženifer Malder ih je umorno pogledala. Čet Latimer je stajao naslonjen na jedno drvo. Osmehnuo se upola prezrivo, a upola ogorčeno i nije se ponudio da im pomogne. Holidej se ispeo poslednjih nekoliko metara i umorno se spustio na tle. Čuo je kada je Malder zatražio od Dženifer da se pobrine za Hakslija, a onda je prišao da mu se pridruži. Dok je sada kod sebe imao oba revolvera – jedan u futroli, a drugi zadenut za pojas. Za svaki slučaj okrenuo se tako da oružje bude van Malderovog domašaja.

– Je li bilo gadno, Holideje? – upita ga gradonačelnik.

– Bio sam i u gorim situacijama.

– Čuli smo pucnje. Koliko ih je, do đavola, bilo?

– Došla je cela banda.

– Dvadesetorica?

– Približno toliko.

– Koliko ste ih oborili?

Zapadnjak je umornim pokretom prešao preko nabranog čela. Žudeo je za nekim žestokim pićem, koje bi ga okrepilo.

– Po mojoj računici četvoricu. Ne znam Hakslijev rezultat.

Po prvi put za sedam godina, koliko je poznavao Toma Hakslija, Mal-

der je za njega osetio duboku simpatiju i izvesnu dozu topline.

– Kako se držao? – upitao je zapadnjaka.

– Učinio je ono što sam od njega tražio.

Malder je štucnuo. Posle izvesnog vremena, kada je video da Holidej ne otvara oči, rekao je:

– Mnogo vam dugujem, Holideje. Dok sam se penjao ovamo imao sam dovoljno vremena za razmišljanje. Ne mogu da zaboravim da ste mi ubili sina, ali sam voljan da priznam da vam tom prilikom okolnosti nisu bile naklonjene. Predlažem da bar za neko vreme, dok se ne izvučemo odavde, sklopimo primirje.

Dok otvori oči i, žmirkajući, pogleda ga:

– Zbog čega nam je potrebno to primirje?

– Latimer nešto očekuje – reče Malder otvoreno. – Osećam to u vazduhu.

– Onda motrite na njega.

– To i nameravam. Ali želim da znate kako ne morate dalje snositi celo breme odgovornosti. Voljan sam da preuzmem svoj deo. Želim da imam revolver kako bih držao Latimera na oku dok se vi i Haksli odmarate. Nije važno ako to bude i do kraja dana. Vi ste pokazali šta treba raditi i ja želim da vam pomognem. Neću vas izdati.

Zapadnjak ga je pažljivo pogledao. Želeo je samo da zaspi. Kasnije, kada se odmori, biće svežiji duhom i moći će da smisli plan za budućnost. No u ovom času misli su mu bile zbrkane

i konfuzne. Osećao se otupeo i nesposoban da rasuđuje.

– To mi je teško da odbijem, Maldere – promrmljao je umorno. – Pobeđen sam. Ali želim da nešto imate na umu: ako me zaskočite i savladate, bićete prepušteni sami sebi. Razbojnici će vas ponovo napasti, u to budite sigurni. Na Latimera se ne možete osloniti, a trenutno ni na Hakslija. Prema tome, ostaćete samo vi i vaša kći, a ja sumnjam da vas dvoje možete zadržati bandu.

Malder iznenada pocrvene od ljuštine:

– Dođavola, Holideje, zar me ne razumete? Razume se da vas mrzim, ali voljan sam da tu mržnju trenutno zaboravim. Život moje kćeri i moj život, a uz to i sigurnost novca Lodž Krika mnogo su važniji od onoga što ja osećam.

– Dajte mi dva časa odmora – predloži zapadnjak.

– Hoće li vam to biti dovoljno?

– Moraće da bude, gradonačelniče. Moramo da stignemo do vrha pre zalaska sunca. U tom slučaju možemo se nadati lakšem putovanju na drugoj strani planine. Ali ako budeмо napadnuti ovde, ne verujem da ćemo uspeti da se spasemo.

– Spašćemo se – odvrati Malder odlučno. – Sto mu muka, moramo se spasti!

Holidej se okrenuo na stranu i zaklonio lice šeširom. Za nekoliko sekundi je zaspao i kada su mu čula popustila, svi šumovi oko njega su zamrli. Samo je laki povetarac hladio njegovo preplanulo lice.

*

Džerom Malder je kleknuo pored Hakslija i umio mu lice. Pre nego što se udaljio od Holideja sačekao je da se uveri da je ovaj zaspao i tek onda se pridružio svojoj kćeri. Dženifer se odmah uklonila u stranu kako bi mu načinila mesta da priđe bankaru i Malderu se učinilo da devojka nije nimalo uzbuđena niti zbunjena, što ga je, s obzirom na okolnosti, dosta iznenadilo. Ona je oduvek bila stvorenje koje je izbegavalo neprilike. Više je volela da pušta stvari da idu svojim tokom, bez obzira na posledice koje su je mogle pogoditi, nego da se aktivno bori za ono što želi. A sada, za vreme tog strašnog jutra, ona se nijednom nije požalila. Sve jadikovke i žalbe dolazile su samo od šerifa Latimera.

– Tome, čujete li me? – obrati se Malder bankaru.

Hakslijeve oči se otvoriše i on je kratko vreme nabranih obrva zurio u Maldera. Zatim je klimnuo glavom.

Gradonačelnik je nastavio:

– Tome, znam da vam je potreban odmor. Vi ste ozbiljno ranjeni i želim da znate kako mi je zbog toga veoma žao. Veoma mnogo. Ali moram nešto da znam.

Bankar klimnu glavom.

– Tome, je li Holidej odgovoran za to što ste ranjeni?

Na Hakslijevom čelu urezala se duboka bora i Malder žurno nastavi:

– Ono što hoću da kažem, Tome, jeste: da li je mogao izbeći bitku dole na padini? Da li ju je on možda izazvao jer je želeo da do okršaja dođe?

Hakslijeve usne su se rasklopile i on je duboko uzdahnio:

– Gradonačelnice, vi ste zaista budala. U to sam oduvek sumnjao, ali nikada to nisam mogao proveriti. Vi ste tvrdoglav i svojeglav čovek i previše ste skloni da donosite brze zaključke. Holidej mi je spasao život.

– Jeste, ali da li je mogao da odbije bandite na neki drugi način, a da vi ne budete umešani u to?

Haksli je odmahnuo glavom i graške znoja počele su mu se slivati niz usahle obraze. Gledajući ga, Dženifer je osetila želju da kaže ocu neka prestane sa ispitivanjem. Bila je ubeđena kako će naprezanje učiniti još gorim ionako teško bankarevo stanje, a od kako su krenuli iz Lodž Krika ona je sve više i više obožavala Hakslija.

– Nije bilo drugog načina – odgovorio je bankar. – Holidej je primio na sve glavni udar njihovih napada. Tri puta su jurišali na njega i tri puta ih je odbio. Već sam pomislio da je bilo glupo od njega što me je poslao desno od sebe, ali pošto su od njega i treći put odbijeni, napadači su krenuli preko mog krila. Da nisam pucao na njih, a samo Bog zna da li sam nekoga od njih pogodio ili ne, oni bi prošli pored njega, dospeli do viših položaja i to bi onda bio njegov kraj. A u isto vreme to bi predstavljalo kraj i za sve nas. On mi je ukazao poverenje, Džerome, više poverenja nego što mi je ijedan drugi čovek ukazao u celom mom životu. Zahvalan sam mu što mi je pružio šansu. I ne verujem da ću se ikada više vratiti u banku.

Maldera je zaprepastila takva Hakslijeva izjava.

– To nema smisla – rekao je. – Vi ste bankar od glave do pete. Uvek ste bili i uvek ćete biti bankar. I potrebni ste Lodž Kriku.

Haksli se slabašno osmehnu. Dženifer se naže napred da bi mu obrišala znoj s čela. Njegov osmejak se proširio kada ju je ugledao i onda je, duboko uzdahnivši, rekao:

– Maldere, vaš sin je zaslužio ono što je dobio. Nikada nisam imao srca da vam to kažem, za sve vreme dok smo živeli u Lodž Kriku. Ali sada je vreme da se to izgovori. Vili nije bio dobar. On nikada u sebi nije imao ničeg takvog. U našem gradu on je učinio mnogo toga što se ljudi nisu usuđivali da vam kažu. Maltretirao je svakog još od onog vremena kada ste mu poklonili prvog konja i dali mu revolver. Siguran sam da bi on ubrzo postao takav da biste ga se stideli.

Iz gradonačelnikovog lica nestala je i poslednja kap krvi i on je munjevito pogledao Dženifer da vidi kako će ona na to reagovati. Njegova kćer je ćutala i zaprepašćeno ga gledala.

– Vi ste ludi, Tome – reče Malder oštro. – Vi ne znate šta govorite. Na časnu reč, neću da slušam takve reči.

– U Lodž Kriku možda biste to i mogli, Džerome – odvrati Haksli. – Ali ovo nije Lodž Krik, zar ne?

Rekavši to, sklopi oči. Malder zausti da nešto kaže ali je Dženifer prošla pokraj njega i očešavši ga, naterala ga da se ukloni. Otac je ljutito pogleda, ali ona na to nije obraćala

pažnju i ponovo se posvetila pranju Hakslijeve rane.

On ustade i poče da šetka malim proplankom, osećajući na temenu i ramenima vrele sunčeve zrake. A onda je ugledao šerifa zgrčenog u hladu retkog žbunja i okrenutog prema njemu. Konstatovao je da je tog Latimera počeo da mrzi.

– Nemoj mi praviti neprilike, Čete – promumlao je. – Nemoj ništa pokušavati, jer, svega mi na svetu, zažalićeš zbog toga!

– Uzeli su vas pod svoje, gradonačelnice – odvratio mu je šerif podrugljivo. – Od vrućine su vam otupele misli i s vama je svršeno. U Lodž Kriku vi biste pesnicom oborili svakog onog ko bi vam se tako obratio.

– Ovo nije Lodž Krik – podseti ga Malder istim rečima kojima je Haksli podsetio njega.

– Ne, nije, gradonačelnice, ali i za vas bi bilo bolje da imate to na umu. Holidej je preuzeo sve u svoje ruke. Haksli je gotov, a vaša kći nije dovoljno čvrsta da produži put. Prema tome, ostali smo samo vi i ja.

– Nemoj me stavljati u isti rang sa sobom – viknu Malder. – Nemoj me ni u kom slučaju sa sobom upoređivati. Jer ti si hulja! Pobegao si ne samo iz grada, već i ovde napolju. Kad bih mogao, najradije bih ti zauvek zapužio usta!

Rekavši to, Malder pohita do bankara i opazi kako Haksli izgleda mnogo gore.

– Ne znam, tata – obrati mu se Dženifer zabrinuto – ali možda je to sve zbog malopredašnjeg razgovora. Možda je čuo šta si rekao šerifu. Mo-

raš da se smiriš, oče! Ovakav kakav si samo unosiš nemir u svakoga.

Malder je mrzovoljno pogleda.

– Kako to misliš, devojko?

– Mister Haksli i mister Holidej treba da se odmore, tata! Ako je potreban neki posao koji će te zaokupiti, onda sakupi drva i naloži vatru. Ja ću prokuvati vodu, jer bi nam svima prijalo malo kafe.

– Da naložim vatru... kako to misliš? – prasnu njen otac.

Dženifer je hrabro izdržala njegov pogled i dodala:

– Svi moraju na neki način pomoći, oče.

– Latimere, pomози mi da skupim drva za vatru – naredi Malder šerifu.

Ovaj ga pogleda s osmehom na licu. Onda zavrte glavom:

– Pronašao sam pristojan hlad, gradonačelnice. Bolje bi bilo da se prihvatite posla i da radite ono što vam ljudi kažu! Vaš novac i vaš autoritet ovde ne vrede ništa!

Malder izusti nešto pogrdno i krenu dva koraka prema njemu, ali tada ugleda kćer koja ga je ljutito sekla pogledom. Izgovorio je još jednu psovku, a onda zadenuo revolver za pojas. Sledećih pet minuta prikupljao je suvo žbunje i sitne grančice, te pomoću njih zapalio vatru. Kada je na vatru stavio lonče za kafu, seo je malo dalje, van domašaja dima, i pažljivo se zagledao u Latimera.

Dženifer mu se pridružila kada je voda u loncu počela da vri. Otac je zakuvao kafu i natočio joj jedno lonče. Ona ga uze i odmaknuvši se od dima i vatre, poče da pije malim gutljajima.

– Gospodin Haksli je sada nešto mirniji – rekla je. – Nadam se da će prezdraviti.

– To je već bolja vest – primeti njen otac nabusito. – Misliš li da će biti u stanju da putuje?

– Bar još nekoliko časova neće, oče, ako uopšte bude mogao da pođe.

– Zar je tako loše?

– Izgubio je mnogo krvi. Sem toga, on je dosta star čovek, tata, i nena-viknut je na ovakve napore. Ali pokazao je da je hrabar i ta hrabrost će mu možda pomoći da se izvuče.

Malder se ozbiljnog lica zagledao u svoju kćer. Sada ju je ugledao u sasvim drugom svetlu nego ranije.

Prošlo je otprilike sat i po kako je Holidej zaspao, ali kad se s padine ispod njih začuo neki šum i njiska konja, on se istog časa našao na nogama i s revolverom u ruci prišao do ruba proplanka, odakle je obuhvatio pogledom obližnje padine. Posle kratkog vremena vratio se ostalima i rekao:

– Morate da izvučete Hakslija odavde, Maldere. Odmah!

– Zašto? Šta će se desiti?

– Napadači su smislili drugi plan i to, čini mi se, s namerom da nas uhvate pre nego što krenemo dalje. Kao i mi, i oni znaju da nam predstoji još samo nekoliko časova napornog putovanja pre nego što stignemo na pitomiji i pristupačniji teren. Zato krenite odmah i ne gubimo vreme u raspravljanju!

Malder se okrenuo i zagledao prema suncu, koje je žarko palilo.

– Samo još nekoliko časova? Jeste li sigurni u to, Holideje?

– Za ime božje, mister, učinite što sam vam rekao, hoćete li? Posadite Hakslija na mog konja i krenite! Neka devojka ide pored njega i neka ga pripazi, ali neka u isto vreme motri i na Latimera. To bi bio vaš posao, a ostalo prepustite meni!

Šerif je prišao vatri i nogom nabacao prašinu i pesak preko nje. Za to vreme Dženifer i Džerom Malder su se upinjali da Toma Hakslija posade na konja. Pošto su konačno u svojim naporima uspeali, Haksli je mlitavo klonuo zapadnjakovom konju na vrat.

Ne čekajući naredbu da pođe, Mig je zakopao kopitama uz padinu. Latimer je požurio ispred njega i ubrzo nestao iza jedne skupine žbunja.

Malder je otpozadi gonio ždrepcu, a Dženifer ga je bodrila, koračajući sa strane. Ostali konji, podstaknuti Migovim odlaskom, pošli su za njima.

Čet Latimer je celo jutro proveo u smišljanju planova za budućnost. Po njegovim računicama sa životom u Lodž Kriku bilo je svršeno. Nikada više Džerom Malder neće podržati njegovu kandidaturu gradskog čuvara reda i zakona. U stvari, kada više ne bude u stisci i pritisnut ovim neugodnim događajima, Malder će u gradu postati opet apsolutni gospodar i kao takav odbaciće svakoga ko ga je izdao. Odbaciće i njega, Ceta Latimera i zgaziće ga kao crva zato što je naočigled sviju kukavički bežao pred banditima.

Poslagavši tako kockice, Latimer je čvrsto odlučio da sa svojim dosadašnjim životom mora prekinuti.

Imao je dobrog konja, pa je čak i bez revolvera lako mogao stići do Beslija, a zatim dalje, sve do nekog grada gde će moći da nađe bolje mesto za sebe. Mada, kad bolje razmisli, bilo bi mu lakše i jednostavnije kada bi imao revolver. A još bolje bi bilo kada bi sa sobom poneo novac iz banke Lodž Krika. Tada bi se zaista mogao smestiti gde hoće i kako hoće, najverovatnije negde s one strane granice. S Lodž Krikom je okončano, a ako napadači zbrišu Holideja, oni će navaliti dalje i uhvatiće Maldera, njegovu kćer i Hakslija, ako bude živ, i naplatiće im se za sve gubitke i muke. I zato neće biti nikoga da ga oda za ono što bude učinio.

Donevši takvu odluku, Latimer je užurbano isprednjačio ispred svih ostalih i produžio tako da se penje puna dva časa, sve dok nije stigao do jedne tačke pedesetak metara udaljene od vrha. Tu je rasla skupina gustog drveća i bacala dugačku senku niz okomitu padinu. Malder će morati pri penjanju da prođe kroz taj hlad, biće umoran i neće mu biti do prepiranja. Znajući to, Čet Latimer je ostao tu da čeka, s podugačkom, teškom granom u ruci, očiju uprtih u put kojim je došao.

Prošlo je desetak minuta pre nego što ih je ugledao. Malder je i dalje vukao konja za sobom, ali je devojka bila malo zaostala. Tom Haksli je ležao priljubljen uz konjski vrat i činilo se kao da može sa svakim korakom krupne životinje pod sobom kliznuti s njenih leđa.

To se, međutim, nije desilo i kada je Malder poveo konja između drveća, Latimer je izišao pred njega.

Gradonačelnik ga je iznenađeno pogledao, zatečen šerifovim nasrtajem. Dok mu je spuštao tešku granu na glavu, Latimer se cinično smeškao. Malder je pokušao da se izmakne i odbije udarac, ali refleksi mu nisu bili dovoljno brzi i grana ga je udarila po čelu, rasekavši mu kožu. On pade na kolena još uvek držeći vođice ždrepcu u ruci.

Šerif je prišao bliže i još jednom ga udario polomljenim komadom grane. Dženifer je očajnički kriknula i jurnula na njega, ali je Latimer odgurnuo u stranu i iz Malderovog pojasa izvukao svoj revolver. Posle toga je prišao Haksliju s namerom da ga svuče iz sedla, ali je bankareva ruka kliznula i zadržala se na njegovom ramenu.

Latimer je za trenutak ostao na mestu kao ukopan. Zenice su mu se raširile od straha, no odmah zatim je shvatio da je Tom Haksli više mrtav nego živ, pa odgurnu njegovu ruku u stranu. Bankar muklo zastenja i pade iz sedla.

Latimer je odmah zgrabio bančin novac iz bisaga i vezavši kanapom vrećice od nepromočivog platna, prebacio ih je preko ramena. Kada je već hteo da trkom pobegne, Dženifer se ponovo bacila na njega. Uspela je da mu priđe i zarije mu nokte u lice.

Čet Latimer opsova, a onda je udari pesnicom. Devojka se zateturala par koraka pre nego što su je noge izdale.

– Prekini, ženturačo! – dreknu šerif.

Dženifer nije mogla da ustane. Ostala je na tlu, jaučući od bola. Latimer je jurnuo pored ždrepcu i počeo se verati uz padinu. Tek kada je bio na pola puta do zamišljene slobode shvatio je da je još uvek vrlo daleko od Beslija. Skinuo je vrećice s ramena i ponovo se vratio. Za to vreme Dženifer je ustala i prišla svom ocu, ali kada se šerif pojavio, ona je ustuknula.

– Svinjo! – kriknula je. – Prljava svinjo!

– Idi dođavola, devojko! – odbrusi joj Latimer i uhvati uzde svog konja, koji je išao iza vranca. Povukao je životinju za sobom, ponovo odgurnuo Dženifer u stranu i otišao.

*

Dženifer Malder osvestila je svoga oca sipajući mu na krvlju umrljano lice vodu iz svoje čaturice. Sa zaprepasćenjem je konstatovala kako duboka brazgotina na njegovoj glavi polazi čak iz kose i spušta se do polovine čela. Oko rane bilo je još ogrebotina i otekline. Kada je Džerom Malder otvorio oči i počeo zuriti u nju pogledom zamućenim od bola, ona je s olakšanjem radosno kriknula:

– Oh, tata, živ si!

Malder ju je sumorno pogledao, očigledno još uvek ošamućen Latimerovim udarcima. Ali malo po malo, u glavi mu se razbistriilo i on je rukom otklonio kćer od sebe, kao da mu je potrebno više vazduha.

Dženifer je nastavila da mu briše krv s čela. Na koncu je otkinula ko-

mad svoje bluze i privezala ga kao zavoj oko njegove glave. Do tada se njen otac već sasvim osvestio i skupio dovoljno snage da se uspravi.

– Šta se to desilo, kćeri? – promućao je nerazgovetno.

– Čet Latimer te je napao, oče. Takođe je oborio mister Hakslija s konja, a udario je i mene. Pobegao je s novcem.

Malder ju je namršteno pogledao jer mu je tek sada doprlo do svesti puno značenje onoga što je rekla. – Latimer – izustio je, kao da pokušava da se seti ko je to. A onda je odjednom potpuno došao sebi i to pratio bujicom psovki od kojih je njegovoj kćeri zastao dah. Trgla se i ustuknula od njega.

Videvši izraz zaprepasćenja na njenom licu, njen otac se nespretno izvinio, a onda pokušao da ustane. Ali noge ga nisu držale i on je morao da se rukom osloni o jedno oboreno deblo kako ne bi pao. Bacio je pogled niz poslednju padinu na kojoj su se jasno videli tragovi šerifa i njegovog konja. Bore na gradonačelnikovom čelu još su se dublje urezale.

– Koliko vremena je prošlo od kako je otišao? – upita.

– Pet do deset minuta, oče. Prešao je preko vrha na drugu stranu.

Malder ponovo izusti psovku, ali ovaj put ne toliko žestoko i žučno. Zatim se turobno osvrnuo oko sebe i ugledao bankara koji je ležao samo nekoliko metara daleko od njega, sklupčan u bezobličnu masu. Umornim pokretom ruke on pokaza prema njemu i promućao:

– Pogledaj kako mu je. Sa mnom je sve u redu.

– Jeste li sigurni, oče?

– Jesam.

Dženifer je prišla Haksliju i s mukom ga podigla u sedeći položaj. Na levoj strani čeljusti i na levom obrazu, kod jagodične kosti, ugledala je novu povredu. Maramica kojom mu je Dok povezao ranu na vratu kliznula je i iz rane je tekla krv. Dženifer je brzo ponovo pritegla maramicu a onda mu oprala lice vodom iz svoje čoturice. Kada se bankar konačno pomerio, ona je duboko uzdahnula i ramena su joj umorno klonula.

Posmatrajući svoju kćer sve vreme, Malder je najzad shvatio kako je ovaj poslednji incident bio ono što je prevršilo meru i iscrpeo je do kraja. Uz natčovečanski napor uspeo je da ustane i približivši joj se, mltavo je klonuo pored Hakslija.

– Tome? – upitao ga je. – Jesi li dobro?

Bankar ga pogleda kroz stisnute trepavice:

– Đavola sam dobro, gradonačelnice.

– Latimer je pobegao s novcem – saopšti mu Malder.

Haksli klimnu glavom:

– Pretpostavljao sam da on samo vreba svoj trenutak. A šta je s Holidejem?

U tom trenutku, kao odgovor na njegovo pitanje, s donjeg dela padine odjeknula je brza paljba i taj odjek se prolamao širom planine.

– Još uvek ih drži na odstojanju – reče Malder.

– Trebalo bi da mu neko pomogne – primeti bankar.

Malder stisnu usne.

– Latimer mi je oteo revolver – reče.

Haksli ga ozbiljno, skoro strogo pogleda:

– Za ime božje, Džerome, kako ste dozvolili da se tako nešto dogodi?

– Napao me je iz zasede i savladao me. Priznajem da nisam bio dovoljno obazriv. Bio sam previše umoran od napora koji sam uložio da vas donesem ovamo i on me je u takvom stanju iznenadio i onesposobio. Kunem se da ću ga naći, makar mi za to bio potreban ceo život i sve moje bogatstvo. Naći ću ga i ubiću ga kao psa.

Dženifer se udaljila od njih. Tek tada se prisetila da ju je pri gušanju Latimer dohvatio rukom i da joj je pocepao bluzu tako da joj je deo grudi bio otkriven. Okrenula se leđima prema ocu i Haksliju, skinula bluzu i obukla je naopačke, tako da je iscepani deo sada bio na leđima. Onda je rekla:

– Idem dole da dovedem mister Holideja. Sada nam je već svima dosta ovoga! Nema nikakvog smisla da dopustimo da budemo pobijeni sada kad novac Lodž Krika nije više kod nas. Pustimo ih neka dođu da se u to sami uvere.

Njen predlog izazvao je u Džeromu Malderu nevericu i zaprepašćenje.

– Nikuda ti nećeš poći, devojko! – prasnuo je. – Ostaćeš tu gde si.

I tom Haksli je otvorio usta da nešto kaže, ali ga je odjednom obuzeo napad kašlja. Malder mu je priskočio

i zadržao da ne padne u stranu. Dženifer je to iskoristila i pohitala niz padinu.

U međuvremenu je pucnjava prestala, ali onda je ponovo počela i mada joj je strah ledio srce, Dženifer je nastavila da silazi sve dok nije ugledla zapadnjaka šćućurenog u zaklonu iza jedne stene, odakle je paljbom zasipao cik-cak liniju niskih stena koje su se nalazile malo ispod njega. Sa svog isturenog položaja Dženifer je mogla da vidi mnoštvo bandita sakrivenih iza tih stena, raspršenih u polukrugu, tako da su zauzimali položaj u vidu potkovice. Bilo joj je tog trenutka jasno da su oni samo privremeno obustavili paljbu i da se pripremaju za opšti napad.

Nju je odjednom obuzeo nesavladiv strah za zapadnjaka. Shvatila je u tom trenutku kako je za sve vreme njihovog bekstva taj čovek bio jedina prava, jaka ličnost. U Lodž Kriku spasao je nju i njenog oca, iako su tamo hteli da ga obese. Posle toga pripremio je i organizovao njihovo bekstvo iz grada i štitio im je odstupnicu, zadržavajući razbojнике koji su ih gonili. Najzad je rizikovao i život kako bi im pružio vremena da se uspnu uz ovu padinu.

Ali sve je to bilo uzaludno, pomislila je zatim. Na koncu će ipak biti uhvaćeni i pobijeni pa čak ni Dok Holidej to neće moći sprečiti.

– Mister Holideje! – povikala je.

Dok se okrenuo i ugledao je kako stoji na istaknutom mestu, jasno vidljiva na jarkoj svetlosti sunca, a dugačka kosa joj se lepršala na vetru.

– Lezite! – doviknuo joj je ljutito. Dženifer se, međutim, nije ni pomerila. Stajala je tamo naizgled sasvim pribrana i nimalo uplašena.

– Mister Holideje – oglasila se ponovo – Latimer je napao mog oca i mister Hakslija. Pobegao je sa svim novcem.

Zapadnjak promrmlja nešto ljutito sebi u bradu. Znao je da se banditi na padini pripremaju za poslednji, konačni juriš, jer su se toliko uočljivo kretali i komešali da je svaka drugačija pretpostavka bila samo obmana. Trebalo je da izdrži taj poslednji napad, a onda, ako preživi taj juriš, moći će da se povuče. Ali sa ovom šašavom devojkom, koja se neočekivano umešala, to neće biti moguće.

– Do đavola s novcem! – doviknuo joj je. – Siđite s tog mesta i bežite!

– Neću. Morate i vi poći! – odgovorila je.

Pucnjava je ponovo počela i Holidej je s olakšanjem opazio da je u mladoj ženi prevladao razum i da je nestala s vidika. Napustio je svoj zaklon i potrčao prema otvorenom terenu, pucajući u trku kako bi predupredio one koji bi pripucali na njega. Jedan kuršum međutim, očešao ga je po boku, a drugi mu probušio vrh čizme.

Dvojica napadača iskočili su iz zaklona i on ih je precizno ciljajući, oborio obojicu. Zatim je seo u zaklon i ponovo napunio revolver, neraspložen zbog toga što se u njegov obračun sa zločincima umešala ta žena i time mu položaj učinila još težim. To ga je toliko razljutilo da je u jed-

nom trenutku bio u iskušenju da iskoči iz zaklona, jurne pravo na bandu i poskida što više bandita pre nego što oni njega ubiju.

– Bežite, a ja ću vam se kasnije pridružiti – doviknuo je devojci u trenutku zatišja, kada je utihnula revolverska paljba. Nije znao da li ga je ona čula ili ne. Nadao se da će napadači upasti u zamku koju je smislio i da će pomisliti kako je sateran u ćorsokak, te će, poneseni tim uverenjem, otvoreno nasrnuti na njega. I zaista, samo nekoliko sekundi kasnije, te njegove nade su se ispunile, jer su trojica bandita istrčali iz zaklona, štice žestokom puščanom i revolverskom vatrom koja je prolamala tišinu planinskih padina i odbijala se od stena iza Holidejevog zaklona.

Zapadnjak je sačekao da se prvi plotuni utišaju, a onda je ustao, ispravivši se dovoljno da iz svog zaklona jasno sagleda napadače. Revolver u njegovoj ruci je proradio i meci su se nepogrešivo zarili u nanišanjene ciljeve. Sva trojica bandita pali su kao pokošeni. Bili su ili mrtvi ili makar privremeno izbačeni iz stroja, što je za zapadnjaka u ovom trenutku značilo isto.

Samo trenutak kasnije on je potrčao, ne obazirući se na bolove u nogama. Pojurio je prečicom preko padine i stigao do mesta gde je poslednji put video Dženifer, koja je bila pala, bleđa u licu i u stanju krajnjeg zaprepašćenja. Dograbio ju je za ruku i prinudio da ustane, ali ona ga je odgurnula i ostala da stoji, vrteći

glavom kao da se ne slaže s nekima od njegovih postupaka. Oči su joj bile ispunjene zgražavanjem.

– Bežimo – pozva je zapadnjak. – Bežimo što pre i što brže! Zadržao sam ih ali samo na kratko. Neće proći mnogo vremena pre nego što ponovo nasrnu.

Dženifer se odmakla od njega i zatvorila oči.

– Ubili ste ih – rekla je. – Ubili ste svu trojicu.

– Nisam mogao drugačije – odvrati Dok ljutito. – Bilo je ili oni ili ja.

– Je li tako bilo i s Vilijemom?

– Jeste. Kao i sa vašim bratom i svakim drugim koji je želeo ili želi da me počasti metkom! Šta mislite, šta je ovo? Društvena zabava? Sastanak gradskog veća? Ili skup švalja koje, šijući, ogovaraju sve i svakoga do mile volje?

Zapadnjak je gurnuo devojku uz padinu i u istom trenutku odjeknula je još žešća paljba. Dženifer se spotaknula i pala, a Holidej je instinktivno plegao preko nje i zaklonio je vlastitim telom.

Malo zatim provirio je kroz granje žbunja i osmotrio padinu ispod njih. Sada je sve bilo tiho i dokle god je pogled dopirao ništa se nije micalo. Zaključivši da nema smisla čekati, zapadnjak ustade i pođe ispred devojke.

Kada su zakoračili na malu čistinu, Malder žurno pritrča svojoj kćeri, radostan što je vidi. Međutim, videvši da je živa i zdrava, zastade na pola puta i priкри svoju radost. Gledao ju je ozbiljno neko vreme, a kada je

ona okrenula glavu i pogledala zapadnjaka na način koji mu se nimalo nije dopao, i sam je pažljivo odmerio Holideja.

Dok je zapazio njegovu reakciju na pogled koji mu je Dženifer uputila i u želji da predupredi svaki mogući nesporazum, rekao je bez oklevanja:

– Jeste li dovoljno odmorni i spremni da nastavimo dalje?

– Naravno da sam spreman, Holideje. A šta ste vi do sada radili?

– Borio sam se da spasem život.

– I naše živote? Nameravate li da nas opet podsetite na tu okolnost?

– Da li je potrebno da vas ja podsećam, Maldere?

Haksli je otvorio oči i malo zatim jedva primetan osmejak zaigrao je na njegovim tankim, bledim usnama.

– Neće više biti brojanja novca, mister Holideje – izustio je s velikim naporom.

– Izvući ćete se, Tome – tešio ga je zapadnjak. – Vi ste vaš udeo u borbi izvršili i uveren sam da ćete se izvući.

Bankar odmahnu glavom:

– Ne, Holideje, sa mnom je svršeno. I nije mi nimalo žao. Znao sam da će umiranje biti nešto mnogo teže. Ali sada vidim da sam se varao, jer mi je život bio mnogo mučniji i teži. Neprekidno obuzet poslovima iz dana u dan, bez prijatelja, bez zadovoljstava, plašeci se sopstvene senke, opsednut pomišlju da sam kukavica i da će ljudi to saznati prvi put kada budem doveden u iskušenje... Ta misao mi noćima nije davala da spavam i skoro da nisam

ni živeo pravim životom. Zato mi smrt sada i nije teška.

– Vi niste kukavica, Tome – umeša se Malder, prišavši bankaru. – Na časnu reč, verujte da ne znam nijednog hrabrijeg čoveka od vas, izuzev možda mister Holideja, koji je bar isto toliko hrabar. Pa vi ste, čoveče, od kako smo napustili grad, učinili bezbroj bravuroznih poduhvata.

Haksli se ponovo osmehnuo i pružio ruku da dohvati Maldera. – Džerome, nas dvojica nikada nismo bili naročito bliski i nikada ne bismo ni mogli biti s obzirom na to koliko se razlikujemo u onome što smo želeli da postignemo. Ali radujem se što to čujem od vas, čak i ako znam da to nije sasvim tačno. Ali, sećate li se šta sam vam rekao za Holideja? On sigurno nije nevaljalac koji bi hladnokrvno, bez razloga ubio nekog dečaka. Njegov život je bio težak i pun opasnosti i razumljivo da je zbog toga postao oštar, ali kakav bi u tim uslovima mogao i biti? Baš zbog toga čvrsto verujem da nije kriv za smrt vašeg dečaka.

Zakašljao se, krv mu je grunula na usta i on ih je širom otvorio da bi se dokopao vazduha i udahnuo ga u pluća. Dženifer mu je na silu ulila malo vode između usana, ali on nije mogao da je proguta.

– Tamo dole – promucalo je Haksli ponovo, dok mu se niz bradu sivala voda, pomešana s kapima krvi, – kada je bitka bila na vrhuncu i kada moj život nije vredeo ni pišljiva boba, Holidej me je naterao da poradim na svom spasenju. On me je spa-

sao od mene samog, Džerome, a spasio je i živote svima nama. Gde je on sada? – Hakslijevo lice je mrtvački prebledelo i stisak njegove ruke postade odjednom jači. – Nije valjda poginuo?

– Ovde sam – javi se zapadnjak.

Svi troje su primetili kako je bankarevo lice odjednom dobilo smireniiji i pribraniji izraz. Digao je pogled do njihovih lica, ali je bilo očigledno da ih ne vidi. Na rubu smrti Tom Haksli se još uvek borio. Zakasneli borac, s probuđenim osećanjem celovite ličnosti, hrabre i dostojanstvene.

Glasom, jedva glasnijim od šapata, progovorio je:

– Latimer... on se dočepao bančinog novca. Nažalost ja imam obavezu da moje klijente obeštetim i da im vratim njihov novac.

Dok pogleda Maldera koji se ugrize za usnu, ali ne reče ništa.

– Neće daleko stići – obeća on Haksliju. – Uhvatiću ga.

Haksli širom otvori oči i izvesno vreme svi su pomislili kako je nastupio ropac i da se bankar rastaje sa životom. Ali on je prikupio poslednje ostatke snage i promuklim glasom rekao:

– Da, vi ćete ga uhvatiti, Holideje. Uhvatićete ga umesto mene, jer, konačno, nas dvojica smo jedan deo posla radili zajedno... – Kratko se i bolno nasmejao, pa klonuvši glavom na upale grudi, promrmlja: – I na kraju ostaće da se priča kako su se Tom Haksli i Dok Holidej borili rame uz rame. Možda će naš obračun s

banditima postati legenda... čak veća od obračuna kod O.K. Korala.

Glava mu odjednom klonu na stranu i zapadnjak mu priskoči. Pridržao ga je da ne padne, a onda ga pažljivo položio na zemlju.

*

Čet Latimer nije bio sasvim siguran šta treba da preduzme kada jednom siđe u podnožje, odakle se pred njim pružala suprotna padina druge planine. Stigao je tamo tek u zalazak sunca, sasvim iscrpljen. I njegov konj ne samo da je zbog umora već davno skratio dužinu svojih koraka, već je pre izvesnog vremena počeo i da hramlje.

Šerif Lodž Krika sjaha i zagleda se ispred sebe. Večernje rumenilo bojilo je nejasne siluete na horizontu, a iz prerije je počeo da pirka prohladan povetarac. Otpio je nekoliko gutljaja vode iz čaturice i ispljuskao lice. Načinio je sažet rezime onoga što se do tada odigralo i zaključio da mu je popodneвно silaženje niz planinu, za vreme dok je još bilo svetlosti, verovatno spasilo život. Jer niko neće rizikovati da se uputi istim putem pre nego što svane jutro, a to mu je davalo celu noć prednosti da stigne u Besli i onda odluči šta mu valja dalje preduzeti.

Produžio je laganim hodom, štedeći konja i tri časa kasnije ujahao je u glavnu ulicu Beslija. Znao je da će u to vreme šerifa Rika Vejfa zateći u njegovoj kancelariji. Vejf je neka-

da bio zamenik šerifa Atkinsa, ali Atkins je otišao svojim putem i govorilo se da je svoju šerifsku platu zamenio za trgovački posao, u kojem je imao mnogo više uspeha. Na tu pomisao Latimer se osmehnuo. Zašto i on, sada već bivši šerif, ne bi mogao stvoriti bogatstvo? S onim što je sada uz sebe imao kao početni kapital mogao je za vrlo kratko vreme stvoriti čitavo carstvo. Mogao je najmiti najbolje revolveraše, platiti ih dobro i tako postići da mu budu lojalni. Nije uopšte sumnjao u to da će, kada bude stekao mnogo novca, lako otkriti sve prednosti luksuznog života i da će itekako umeti da vodi takav život. Ono što je bilo dovoljno dobro za Džeroma Maldera biće sigurno dovoljno dobro i za njega.

Ugledavši zgradu zatvora, kroz čije se prozore svetlost probijala na široku ulicu, Latimer odjednom dođe na ideju šta mora učiniti. Sjahao je iz sedla, zagnjurio šake u uličnu prašinu i prašnjavim rukama prešao preko lica, ramena i prsa košulje. Iz istog razloga otkinuo je i jedno dugme na košulji i malo pocepao košulju, ostavljajući je ipak dovoljno celu da se njegova šerifska značka zadrži gde je prikačena. Onda je svezao konja, proverio da ga slučajno nije neko posmatrao dok je radio na svom „izgledu“, a zatim je, vukući noge, zakoračio na trotoar i pošao prema vratima šerifske kancelarije.

Nije hteo da oteže kucajući na vrata. Biće bolje, pomislio je, da celu scenu odglumi do kraja. Ušao je posrćući u odaju, skinuo šešir s glave

i pogledavši punačkog čoveka koji je sedeo iza pisaćeg stola, klimnuo mu glavom i promrmljao:

– Vi me se sećate, šerife? Ja sam Latimer, šerif iz Lodž Krika.

Govoreći to, pružio je ruku da dohvati stolicu i mlitavo se skljkao na nju. Onda se nagnuo napred i oslonivši se laktovima na kolena, zagnjurio lice u šake.

– Popio bih nešto – rekao je zatim umorno, ne dižući glavu.

Začuo je odjek žustrih koraka preko odaje, a onda dodir ruke po ramenu i u šakama mu se odmah zatim stvorila boca. Klimnuo je glavom u znak zahvalnosti i prineo grlić boce usnama. Viski ga je zapekao u grlu i zagrejao mu stomak, ali on nije prestao da pije dok se nije osetio jačim i krepkijim. Zatim je odahnuo s olakšanjem i stavio bocu na sto, a onda, kao da se predomislio, ponovo ju je uzeo sa stola i još jednom dobro potegao.

Posle toga se zavalio na naslon stolice, pogladio rukama neobrijano i prašnjavao lice i čvrstim pogledom zagledao se u Vejfa, koji se dotle vratio na svoje mesto s druge strane stola i uznemireno zurio u svog posetioca.

– Šta se, dođavola, desilo šerife Latimere?

Oklevajući još malo, Latimer konačno progovori:

– U bisagama na sedlu imam novac. Sav novac banke u Lodž Kriku. Bio bih vam veoma zahvalan, šerife, ako biste ga uzeli otuda i doneli ga ovamo.

Ne gubeći ni časa, Vejf iziđe iz kancelarije. Vrativši se, spustio je šumno vrećice s bančnim novcem na pisaći sto i nabranog čela pogleda Latimera.

– U ovim vrećicama je čitavo bogatstvo, šerife. Jeste li ga vi sami nosili celim putem od vašeg grada dovde?

– Naravno da jesam.

– Ali zašto?

Latimer je ponovo dohvatio bocu i otpio iz nje još jedan snažan gutljaj pre nego što ju je vratio na sto pored vrećica s novcem. Znao je da će sada morati da bude vrlo obazriv.

– To je duga priča – promrmlja jedva razgovetno. – I vraški neprijatna. Imate li dovoljno vremena da je čujete?

– Dabome da imam! Dodavola, čoveče, govorite! Vaše ponašanje mi miriše na neku krupnu nepriliku i budite uvereni da sam zato ovde da vam pomognem na svaki način.

– Odlično – Latimer je valjao reći preko usana. – Zbog toga što sam skoro mrtav. Ima već tri dana kako sam otišao iz Lodž Krika, tačnije pobegao, a za to vreme više od deset puta bio sam napadnut i prinuđen da se branim, nalazeći srećom uvek neki izlaz iz smrtne opasnosti.

– Bili ste napadnuti?

– Da, bio sam napadnut, šerife i tako su me bili priklještili da nisam mogao oka otvoriti. Pre dva dana banda razbojnika napala je naš grad. Ujahali su na konjima, pripucali, uzeli taoce i zapretili da će ceo grad zbrisati s lica zemlje. Ali ja sam ih za dlaku preduhitrio. Pobegao sam iz grada s bančnim novcem, jer sam

znao da je to ono što traže. Uputio sam se ovamo. Uspeo sam da se izvučem tako što sam smaknuo dvojicu njihovih. To ih je nateralo da se malo povuku, ali ne za dugo. Počeo sam da se penjem uz našu stranu planine i dospeo sam skoro do pola puta kada su me banditi ponovo stigli i po drugi put napali. Bio sam priklješten njihovom paljbom skoro puna tri časa pre nego što sam uspeo da se probijem. Te noći nisam oka sklopio jer sam nastojao da prevalim što veće rastojanje. Nadao sam se da ću im umaći, ali, nažalost, sledećeg jutra ugledao sam ih opet iza sebe. Negde oko podne uspeo sam ponovo da pobegnem, zadavši im prethodno dosta glavobolje. Preostali deo dana iskoristio sam da siđem niz planinu s ove strane, a njih sam ostavio gore, na putu. Ali, ubeđen sam da će se do jutra oni opet organizovati i poći u poteru za mnom.

– Neka samo dođu – izusti Vejf žestoko i lupi pesnicom u otvorenu šaku. Prošao je pored Latimera i zagledao se prema planinama koje se više nisu videle. – Dobiće ono što zaslužuju.

– Da, ali ako dođu biće pucnjave i u gradu će nastati pravi pakao, šerife. Moglo bi se desiti da nedužni ljudi stradaju. Da sam na vašem mestu ja bih učinio nešto drugo: skupio bih dovoljno ljudi, a vi ih imate, jer je Besli mnogo veći grad od Lodž Krika, i pošao bih im u susret da ih presret-nem i napadnem pre nego što budu pripremni za sudar. Tako biste ih lako zbrisali. Jer, pošto su morali da

prođu kroz ono kroz šta sam i ja prolazio puna dva dana i noći, oni su mrtvi umorni i nesposobni za pravu bitku.

Vejf se okrenuo na petama i zagledao se Latimeru u oči:

– Savetujete mi da tako učinim, šerife Latimere?

Latimer slegnu ramenima:

– U ovom trenutku ja nisam u stanju ni prstom da maknem, jer me svaka koščica boli od umora. Potreban mi je odmor, a i moj konj treba da se odmori i nahrani.

Vejf ga odmeri još ozbiljnije:

– Niko i ne pomišlja da od vas traži više od onoga što ste već učinili, šerife Latimere. Vi ste spasli novac vašeg grada i to je od vas dovoljno. Mi ćemo se ovde okupiti i spetljaćemo tu bandu, pa ćemo moći obojica s ponosom da kažemo da smo pošteno zaradili našu platu.

– Gde je vaša banka, šerife? – upita Latimer.

– Dole, niže u ulici.

– Da li bankar stanuje u istoj zgradi?

– Da. Zove se Tobi Hefli. Siguran sam da se neće ljutiti kad se radi o važnom poslu. Želite li odmah da odete tamo?

– Ne vidim gde bi novac mogao biti sigurniji nego u banci, šerife. Hajde da svršimo s tim.

Latimer je poneo teške vrećice, izneo ih iz zatvorske zgrade i pošao s šerifom Vejfom niz ulicu. Ušli su u jednu mračnu sporednu uličicu i došli do zadnje fasade čvrstog dvo-spratnog zdanja. Vejf glasno pokuca

na zadnja ulazna vrata i posle nekoliko minuta vrata otvori pedesetogodišnjak prosede kose i oborenih ramena.

Predstavivši Latimera, Vejf objasni zbog čega su došli i sva trojica uđoše unutra. Hefli je pokazao puno volje da pomogne šerifu Lodž Krika, pa mu je čak ponudio da organizuje transport novca kad god ovaj to bude hteo.

Pošto je od Heflija dobio priznanicu na predatu sumu, Latimer je prvi izašao na zadnja vrata. Zastao je i naslonio se leđima o zid banke i nekoliko puta duboko udahnuo.

– Za vas bi bilo najbolje da se dobro ispavate, šerife – obrati mu se Vejf. – Zašto ne biste iskoristili moj ležaj? Meni noćas ionako neće biti potreban.

Latimer nabra čelo i sa snebivanjem odgovori:

– Ne bih hteo da vas izbacim iz vaše kuće.

– Ma ja ionako neću spavati! Tokom sledećeg sata skupiću poteru i krenuću u susret banditima. Niko vas neće uznemiravati i kada se probudite posao će biti završen. Banda će biti ili zbrisana, ili u zatvoru. U svakom slučaju, vaše brige i nevolje su okončane.

Uskoro je Latimer ležao i osluškivao Vejfovo kretanje po kancelariji, a odmah zatim i njegov odlazak. Čuo je još kako je šerif Beslija poluglasno rekao nekome ko je takođe bio u toj prostoriji:

– Ubogi đavo! Grdno se namučio. Ali sada mi preuzimamo stvar! Koliko ljudi se okupilo, Bile?

Nepoznati glas je odgovorio:

– Sedamnaest.

– Više nego obično. Hajdemo!

Ponovo se začuše koraci, a onda su se vrata šerifske kancelarije s treskom zatvorila. Latimer se i dalje nije micao. Čekao je nepomično sve dok topot konjskih kopita nije zamro u daljini. Tek tada je ustao, izašao u kancelariju i prišao prozoru koji je gledao prema glavnoj ulici. Kroz rešetke je ugledao poslednje ljude iz potere kako obavijeni gustim oblakom prašine nestaju u mraku na kraju glavne ulice. Pretpostavljao je da će oni do podnožja planine stići negde rano ujutru i da će tu ostati u zasedi dok se s planine ne spuste Malder, njegova kći, Haksli i Holidej. Tada će nastupiti preokret...

Latimera nije bilo briga hoće li četvoro begunaca stići živi i zdravi ili ne i šta će se posle toga desiti. Bilo mu je bitno to da je sebi s puta uklonio šerifa grada Beslija i da se, uz malo sreće, može desiti da Vejf pripuca na Maldera, Holideja i Hakslija, ukoliko ovi uopšte stignu do podnožja planine. To bi mu onda pružilo još više vremena jer Vejf ne bi otkrio šta se u stvari dogodilo. No, čak i u slučaju da se tako nešto ne desi i da Holidej na kraju uveri Vejfa u to ko su oni i šta se zapravo dogodilo, još uvek će ostati dovoljno vremena za bekstvo. Čet Latimer se nadao da će do tada već biti s one stra-

ne granice i na početku novog, lepšeg života.

Izišao je iz zatvorske zgrade i uputio se niz ulicu, sve dok nije našao gradsku štalu. Na vratima štale sedeo je i spavao jedan stariji čovek. Latimeru nije bilo teško da mu se neopaženo privuče i da ga onesvesti kratkim ali dovoljno snažnim udarcem po glavi. Zatim je osedlao jednog odmornog konja i odjahao na njemu do glavne ulice. Tu je sačekao neko vreme dok nije postao sasvim siguran kako je ulica potpuno pusta, a onda je nastavio da jaše i ujahao u sporednu ulicu, koja je vodila pored banke. Tu je sjahao, pokucao na zadnja vrata i kada je Hefli upitao ko je, odgovorio je:

– Ja sam, šerif Latimer, mister Hefli.

Vrata su se otvorila i Latimer mu je zadao kratak ali snažan udarac drškom revolvera. Udaren po glavi, bankar se sručio kao vreća. Latimer ga uvuče unutra, sveza ga lasom, koje je uzeo iz štale i komadom užeta i maramicom mu zapušio usta. Uzeo je iz njegovih džepova ključeve od kase, otvorio je, izvadio iz nje novac Lodž Krika, a pored toga još i četiri svežnja novčanica, koje su pripadale Heflijevoj banci. Pošto je vrećice i svežnjeve novca strpao u svoje bise, zaključao je kasu i ključeve vratio na Heflijev pisaći sto. Zatim je bankara počastio još jednim udarcem po glavi kako se ovaj ne bi brzo probudio i onda je izašao na zadnja vrata banke.

Osmotrivši pažljivo ulicu i videvši da u blizini nema nikoga, on se bezglasno nasmejao. U dva skoka našao se u sedlu, poterao konja glavnom ulicom i kada je izišao iz grada, okrenuo je ka jugu, u smeru granice.

*

– Mi sada ne možemo da se spustimo do podnožja, a naši gonici s druge strane ne mogu da dođu do nas – reče zapadnjak Malderu.

– Onda bi bilo najbolje da se malo odmorite, Holideje.

Dok ga pogleda ispod obrva.

Malder je dunuo kroz nos kao da se buni zbog zapadnjakovih sumnji u pogledu njegovih namera.

– Latimer je pobegao, a Haksli je mrtav, mister Holideje – rekao je uzbuđeno. – Prema tome, morate mi verovati, jer nema nikog drugog na koga se možete osloniti.

– I ja mislim da morate, mister Holideje – umeša se i Dženifer, prilazeći bliže. – Ne možete nastaviti put a da se prethodno ne odmorite. Moj otac i ja ostaćemo za svaki slučaj budni i pazićemo da se ne desi nešto nepredviđeno.

– I vama dvoma je potreban odmor – odgovori zapadnjak. – Sutra ćemo imati težak i naporan dan.

– Najgore smo već preturili preko glave – javi se Malder. – Ova strana planine nije tako neravna kao ona druga. Neće nam trebati više od nekoliko časova da siđemo do podnožja, a posle toga još najviše tri časa

do Beslija. Kada jednom budemo tamo, imaćemo svu potrebnu pomoć, a verovatno ćemo doznati i novosti o Latimeru. Ako je nekim slučajem svratio tamo, onda je prava budala, a ako je nastavio dalje, moraće negde sa se sakrije. U svakom slučaju, u dogledno vreme ćemo ga uhvatiti.

Zapadnjak je bio suviše umoran da bi se i dalje raspravljao. Spustio se na zemlju i ostavio svog Miga osedlanog. Ta pitoma životinja više je puta provela noć pod sedlom, pa se nije bunila. Dok je zaspao čim je legao, pre nego što su se Malder i njegova kći udaljili.

Džerom Malder je seo na rub stene i počeo štapom da crta po prašini, a njegova kći se posadila na jedno obojeno deblo. Dugo vremena su oboje zamišljeno ćutali, a onda Malder progovori:

– Kćeri...

– Da, oče?

– Nisam za tebe mnogo učinio u životu.

Dženifer ga je pogledala i nabrala čelo. Do sada je već odlučila da zaboravi svoj jad zbog očevog ponašanja.

– Ne znam šta to imaš na umu, oče – odvratila je. – Ti si uvek mnogo činio za mene. Pružio si mi obrazovanje, hranio me i odevao. Nije bilo ničega što bih poželeva, a da to nisam mogla i dobiti.

– Ali ti nikada nisi tražila nešta posebno, devojko. Uvek si uzimala samo ono što ti se pruži i nisi tražila više.

– Bila sam zadovoljna, oče – izusti Dženifer tiho. Razmišljala je o lepom

krupnom muškarcu, koji je spavao nedaleko od njih, čoveku o kome nije želela suviše da razmišlja, ali koga nije mogla ni da odstrani iz svojih misli. Ponovo ga je videla u situacijama u kojima su se našli poslednjih dana. Rizikovao je život, borio se žestoko i požrtvovano. Pa ipak, ispod te grube spoljašnosti naslućivala je da postoji nešto bolje, finije i nežnije. Videla je kako je bio blag s Tomom Hakslijem. Oči su mu bile ispunjene žalošću kada je bankar preminuo. A zatim, mada je bio mrtav umoran, potrudio se da prekrije Hakslijevo telo i zaštititi ga od lešinara.

– Vidiš, Vili nikada nije bio zadovoljan – nastavio je njen otac da raspređa misao koja ga je mučila. – Možda je Haksli bio u pravu. Vili je zaista bio drsko, nezahvalno štene.

– Oče! – trгла se Dženifer, unoseći u svoj uzvik prizvuk protesta.

– Da, da... mislim da sam ipak načinio veliku grešku i da sam od sebe napravio grdnu budalu. Ja sam obožavao tog dečaka i zato nisam mogao daga vidim onakvog kakav je on stvarno bio. Nije trebalo da pođe u poteru za onim nitkovima i trebalo je da prethodno dobro proveriti ko je Holidej, pre nego što je nasrnuo na njega. Oduvek je bio obuzet neodoljivom žudnjom da se dokaže i pokaže boljim i većim od svakog drugog, možda čak i od mene... Ja sam od njega napravio ono što je bio, devojko – nastavio je Malder pokajnički. – Priznajem da sam sa svojim sinom načinio veliku grešku. I to sebi neću nikada oprostiti.

– S tim je sada svršeno i tu nema pomoći, oče – odgovorila je Dženifer, ne dižući pogled. – Vilijam je mrtav i sahranjen.

– A moj grad je najverovatnije srušen i spaljen, a uz to me je i šerif izdao. Zar sam ja sve to zaslužio, Dženifer?

Kćerka ga je tužno gledala.

– Ne znam, oče, ali i ako jesi, to sada nije važno. Vreme će sve to popraviti i zalečiti.

– Da, vreme... – prošaputao je Malder sasvim tiho. – Vratću se i sagrađiću bolji i lepši grad. Naći ću nekog dobrog čoveka da zameni Toma Hakslija i staviću mu do znanja da nikada neće biti tako dobar i pouzdan kao što je bio Haksli. Zatim ću izabrati drugog šerifa, nekoga u koga mogu imati poverenje, čoveka koji će umeti da dotera u red mlade ljude kao što su bili Vili i Džad Vils.

Pogledao je prema mestu gde je ležao zapadnjak. Dženifer je očima pratila očev pogled i osetila kako ju je prožela neka jeza. Osećala se uznemirenom, čak na neki način radosnom, ni sama ne shvatajući zbog čega. Zatim je uhvatila sebe kako upoređuje Doka Holideja sa svim drugim ljudima, koje je do tada upoznala. Niko drugi nije joj ništa značio. Prinela je ruku ustima, pritisnuvši ih svom snagom kako bi zadržala krik koji je u njoj izazvala ta nagla spoznaja sopstvenih želja i osećanja.

– Da nije ubio Vilija, on bi bio možda najpogodniji čovek za taj posao – nastavio je Malder svoju misao. – Ono što smo ranije slušali o njemu

potvrdio je svojim držanjem ovih dana. Istina, teško bi ga bilo zadržati na jednom mestu s obzirom na život na kakav je navikao, ali ja bih mu obećao dobru platu, počasti... možda i više od toga. On bi od našeg grada načinio ponos cele pokrajine. I možda bi tu jednog dana zasnovao i porodicu. Ali... ubio je Vilija.

*

Dva časa pre svanuća zapadnjak je ustao, napojio svoga ždrepcu i pripremio kafu. Zatim je probudio Dženifer i rekao joj da dozove svoga oca. Kada su se njih dvoje pojavili s drugog kraja logora, Dok je već bio osedlao devojčinog konja, prepuštajući Malderu da obavi svoj deo posla. Dok je ovaj to radio, Holidej se vinu u sedlo. Malder je sledio njegov primer, upitavši samo:

- Je li put sada siguran?
- Ne sasvim, ali ja ću poći napred
- odgovori Dok.

Jahali su u koloni po jedan sve dok jutarnje svetlo nije jasno obasjalo padinu pred njima. S olakšanjem su konstatovali da su dotle prešli više od pola kilometra vijugavog planinskog puteljka. Nastavili su nešto brže, znajući da su odmakli progorniteljima i da ih od sigurnosti i udobnosti Beslija deli još veoma malo.

Prošlo je više od dva časa pre nego što su stigli do podnožja i tu su naleteli pravo na poteru šerifa Vejfa. Vejf je uperio pušku na zapadnjaka i rapavim glasom naredio:

– Ti, tamo, da se nisi maknuo i ne mašaj se revolvera ili ću te ustreliti!

Holidej je zastao i, osvrnuvši se, pogledao gradonačelnika. On je svoj posao obavio časno i pošteno i sada je na Maldera došao red. Opazivši metalnu zvezdu na Vejnovim prsima, Malder potera konja pored Holidejevog i povika:

– Šta to, dođavola, znači? Zar ne znate šta se događa?

Vejf se isprasio u sedlu, prikrivajući time svoju zbunjenost. A zbunio se najviše zbog pojave Dženifer Malder. Latimerov opis bande nije se uklapao u grupu koja se sastojala od jednog pristojno obučenog, mada iscrpljenog džentlmena, jednog krupnog čoveka u građanskom odelu, koji je ličio na poslovnog čoveka i jedne izvanredno lepe devojke, možda najljepše koju je ikada video. – Jeste li vi iz Lodž Krika? – upita smeteno.

– Naravno da smo i Lodž Krika – prasnu Malder. – Mislite li da smo ovde pali s neba? Ja sam gradonačelnik Džerom Malder, a ovo je moja kći Dženifer i...

– Gradonačelnik Malder čiji je dečak ubijen? – upita jedan građanin iz potere.

– Da, baš taj – pogleda ga Malder namršteno. – Jeste li vi iz Beslija?

– Mi smo pojahali u poteru za bandom razbojnika za koju smo čuli da je napala i spalila vaš grad. Vaš šerif Latimer prispeo je sinoć u naš grad i...

– Latimer? Zar ta hulja? – grmnu Malder. Vejf ponovo istupi napred

kako bi zadržao kontrolu nad događajima. – Koliko vas razumem, gradonačelnice – rekao je ozbiljnim glasom – vi hoćete da kažete da smo prevareni?

– Shvatite kako hoćete, dodavola, ali nam nemojte pretiti i praviti nam nepravilike! Tri dana nas gone banditi i glave su nam u torbi. Jedan od nas je poginuo, a mi se jedva izvukli. I sada ste se vi pojavili kao da ste iz zemlje iznikli. Sklonite taj revolver!

Vejf posluša bez raspravljavanja. Nije ni sumnjao da je čovek koji se na njega tim tonom izdirao gradonačelnik jer je njegovo ponašanje to potvrđivalo, a on je već imao slična iskustva.

– Možda bi bilo najbolje – javi se opet onaj građanin Beslija – da nam sve potanko ispričate, gradonačelnice Maldere, kako bismo brzo i potpuno shvatili pravo stanje stvari.

Malder se malo smirio i pošto mu je Holidej klimnuo glavom u znak da prihvati taj predlog, on ispriča sve od početka do kraja. Kada je završio, šerif Vejf planu:

– To onda znači da me je onaj prokleti Latimer slagao! Napravio je od mene budalu!

– Je li sa sobom nosio dve vreće bančinog novca? – upita Malder.

Šerif klimnu potvrdno glavom:

– Da, ja sam ga odveo do banke i on je sav novac poverio našem bankaru. Dobio je, naravno, urednu priznanicu.

Malder dunu kroz nos:

– Na koliko vremena ga je poverio, šerife?

– To ne znam – odmahnu Vejf glavom. – Pretpostavljao sam da će novac ostati u banci dok mi obavimo posao s banditima.

Malder ga pogleda s otvorenim prezirom. Onda pokretom ruke dade znak kćeri da potera konja, a sam reče:

– U jednoj stvari želja će vam se brzo ispuniti, šerife Vejfe. Neposredno iza nas jaše banda razbojnika, koji žele da se dočepaju bančinog novca. Oni će nas goniti dok taj novac ne zgrabe, a u ovom trenutku se već verovatno spuštaju niz planinu k nama. Zato, prestanimo s naklapanjem, sklonite mi se s puta i vaše ljude pripremite za bitku.

*

Grupa građana koja je izašla da dočeka Maldera i dvoje njegovih pratilaca zaustavila se neposredno ispred zatvorske zgrade. Sjahavši prvi, Malder doviknu:

– Ko ovde izdaje naređenja?

Na vratima šerifske kancelarije pojavi se visok, sed muškarac. – Šerif Vejf je otišao iz grada, mister. Recite šta želite?

– Maločas sam bio s Vejfom – odvrati Malder. – Ono što želim da znam odnosi se na jednog čoveka koji se ovde predstavio kao šerif Čet Latimer. Želim da znam je li ga neko od vas video?

Sedokosi se ukloni ustranu i ispred njega stade drugi, isto tako sed čovek, ali s krvavim zavojem oko glave. – Vi poznajte Latimera? – upita.

– Dabome da ga poznajem – odbrusi Malder. – Poznajem ga bolje nego što bih želeo. Gde je on, dođavola?

– A zbog čega to pitate?

Malder tiho opsova sebi u bradu. Holidej je posmatrao građane, prelazeći pogledom od jednog do drugog, sve više uveren kako će Malder lako izići na kraj s njima. Na mnogim licima već se nazirala senka pokornosti čoveku naviknutom da vlada.

– Pitam zbog toga što bih želeo da mu oderem kožu s leđa, eto zašto! – frknu Malder, besan kao ris. – Zato mi konačno recite jeste li ga videli ili niste?

Sedi čovek dodirnu prstima zavoj na čelu.

– Ja sam ga video – potvrdi.

Drugi građanin je dodao:

– Latimer je dojahao u grad, ostavio neki novac u banku gospodina Heflija i nešto kasnije se opet vratio u banku te opljačkao taj isti novac i još nešto pride. Niko ne shvata zašto je to učinio.

Malder baci kratak, brz pogled ka zapadnjaku, koji sada prvi put uze reč:

– Pretpostavljam da je hteo da dobije na vremenu. Računao je da će nas Vejf presresti i pobiti misleći da smo mi banditi.

Razmislivši malo, Malder klimnu glavom, pa upita dvojicu građana s

kojima je vodio razgovor: – Gde je on sada?

Onaj s povezanom glavom umorno odgovori:

– Ukrao je konja iz gradske štale i odjezdio prema jugu.

Videvši kako Malder samo što nije eksplodirao, Dok se umeša:

– Ja ću ga uhvatiti, Maldere.

– To nije vaša dužnost, Holideje. Već ste dovoljno učinili i imate pravo na odmor.

– Haksli je želeo da krivac bude uhvaćen i to mi je kao amanet.

– Do vraga s tim! Borili ste se kao lav dani! Previše ste umorni.

– I Latimer je umoran, a sem toga on je sada gonjen!

Zapadnjak trgnu vođice, pokrenu svog konja pored Maldera i natera ga u trk. Malder povede svog konja, mrmljajući nešto na račun ljudske gluposti, prolazeći kroz špalir građana. Onda s puno ljubavi pogleda kćer. Dženifer mu stidljivo uzvрати osmeh:

– On je takav čovek, oče. Jednostavno nije mogao drugačije da postupi. On nije skitnica, već pravi čovek kako je mister Haksli već primetio. Ali nikada nećemo saznati kakav je u biti.

– On će se vratiti – reče njen otac.

– A kada se vrati, pokušaćemo da mnogo šta zaboravimo.

Sa suzama u očima Dženifer sjaha, pređe preko ulice i pride grupi žena. Jedna od njih skida šal i ogrnu je njim, a onda je žene uzeše između sebe i povedoše sa sobom.

Malder ostade da stoji, ne znajući ni sam šta bi počeo. Onda mu čovek sa zavojem oko glave pruži ruku i osmehnu se:

– Ja sam Hefli, direktor banke – predstavi se. – Mislim da vam je sada najpotrebnije piće.

*

Zapadnjak nije mnogo žurio, znajući da će Latimer kad-tad pasti u iskušenje da štrpne od novca koji nosi. Prošavši prethodno kroz nekoliko manjih naselja i dobivši od jednog čoveka pozitivan odgovor koji je odgovarao opisu Latimera, kao i informaciju kako se taj begunac pre nedelju dana u tom gradiću opio do besvesti, čašćavajući celu krčmu, te zatim krenuo ka jugu, Holidej stiže do granice. U smiraj dana ujahao je u gradić udaljen od svih puteva, koji se zvao Bridžet i odmah na ulazu začuo glasnu raspravu i gužvu negde na polovini glavne ulice. Ugledao je na trotoaru četiri čoveka koji su mrtvi pijani ležali pred ulazom u malu krčmu. Holidej sjaha, veza konja za privezište i uđe u krčmu, gde ga je dočekala zaglušujuća galama. Obuhvatio je pogledom goste i odmah ugledao Četa Latimera, pijano naslonjenog na sto, s čašom u ruci iz koje se viski prosipao po podu. Dok bez reči izvadi revolver, priđe Latimeru i pre nego što je bilo ko mogao da ga u tome spreči, prisloni mu cev revolvera na potiljak.

U krčmi zavlada tišina. Ne oklevajući, Dok silom podiže pijanog Latimera na noge, ne skidajući revolver s njegovog potiljka.

– Ovaj čovek je tražen zbog pljačke, ljudi – reče glasno da ga svi čuju. – Zato budite mirni i gledajte svoja posla.

Niko se nije ni pomerio kada je zapadnjak gurnuo Latimera prema pomičnim ulaznim vratima. Izašavši, prinudio ga je da mu pokaže svog konja i silom ga naterao da se popne na njega, a zatim je i sam pojahao svog vernog Miga. Mnogo onih koji su dotle sedeli u salunu i pijančili s Latimerom, izašlo je za njima pred krčmu i Dok oseti da baš nisu zadovoljni razvojem situacije, zato se okrenu i glasno ih opomenu:

– Ako nas neko bude pratio, rizikovaće da mu prosviram kuršum kroz telo. Ovu hulju pratim već dve sedmice, a u ovim bisagama nalazi se čitavo bogatstvo banaka u Lodž Kriku i Besliju. On je od toga dosta potrošio, ali je trošenju došao kraj!

Tek sada se Latimer probudio iz magle pijanstva i prepoznao zapadnjaka. Ovaj uperi revolver u njega i glasno reče s namerom da ga svi čuju:

– Tom Haksli je mrtav, Latimere! Ti si ga ubio!

U gomili oko njih zavlada mrtva tišina. Na licima se video izraz prezrenja za lopova i ubicu.

– Pođimo, Latimere – naredi Dok.
– Do Lodž Krika je dug put.

*

Posle nekoliko dana predao ga je šerifu Vejfu. Ovaj zaključa uhapšenika u ćeliju i kada je ponovo prišao zapadnjaku Dok mu baci bisage s novcem na pisaći sto.

– Postarajte se da ovaj novac dobi je gradonačelnik Malder – reče.

– On je još uvek ovde i mnogo je govorio o vama. Sudeći po tome, ostavili ste na njega dubok utisak. Zato mislim da bi bilo najbolje da mu vi sami predate novac.

– Ne – odmahnu glavom zapadnjak. – Bolje je ovako. Recite mi samo koliko je udaljen odavde najbliži grad i gde se nalazi.

– To je Biver Krik. Tridesetak milja severno.

Holidej klimnu glavom, izađe iz kancelarije i ponovo pojaha ždrepcu. Izišavši iz grada, uputio se prema severu gde se pružala ravna, travnata prerija. Možda je tamo negde iza tog horizonta neki dobar grad, koji će značiti kraj njegovih traganja i kraj njegove usamljenosti.

Zastao je i okrenuvši se u sedlu, pogledao nazad. Nije bio sasvim siguran, ali učinilo mu se da na verandi sprata iznad saluna vidi jednu osobu. Ta osoba ličila je na ženu, i ako je tako, onda je zapadnjak bio siguran da to ne može biti niko drugi do Dženifer Malder.

Okrenuvši se ponovo u smeru svog putovanja, Dok prepusti Migu da prema sebi podesi tempo, osloni se rukama na jabuku sedla i potonu u neke druge misli.

KRAJ

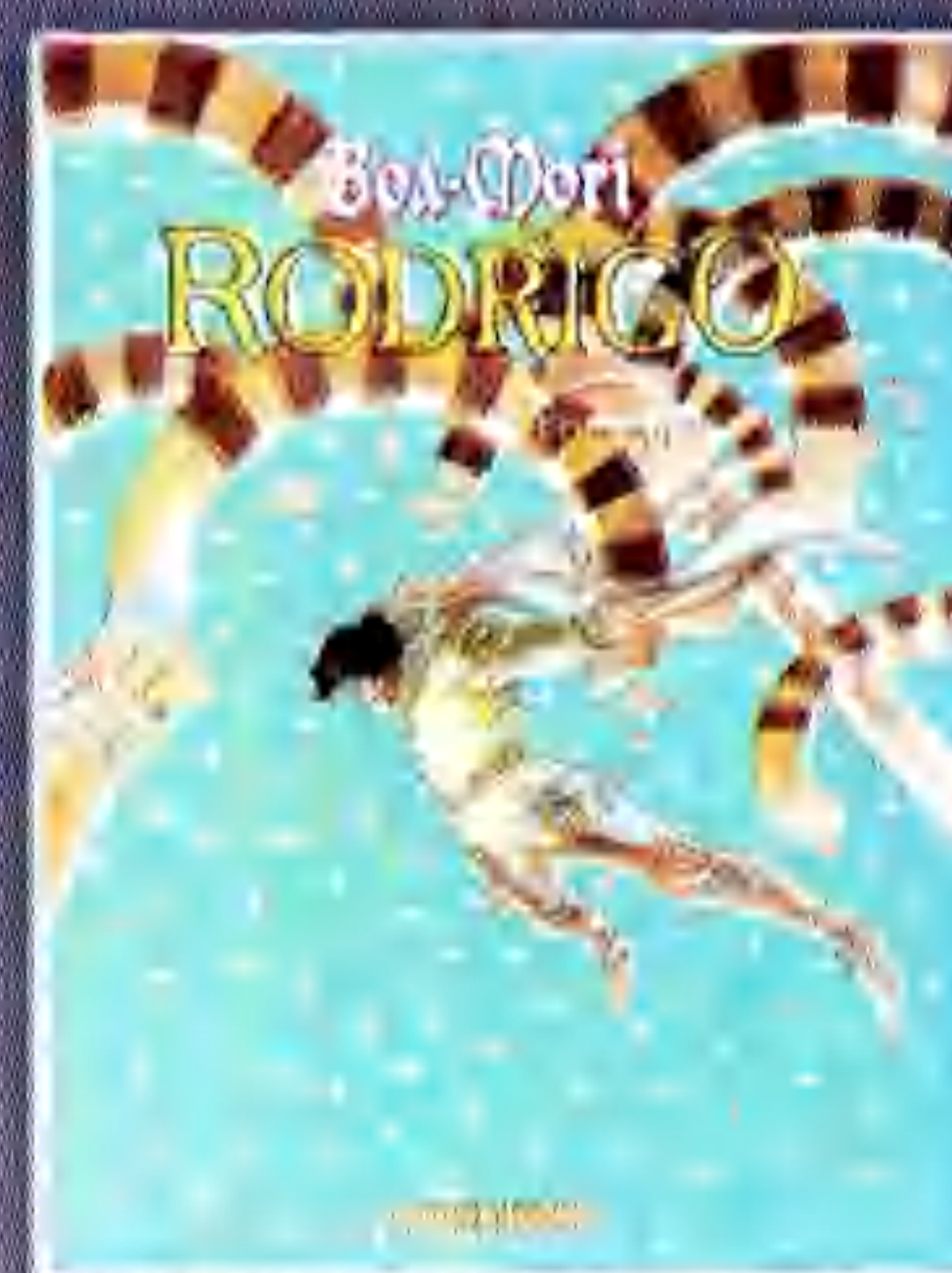
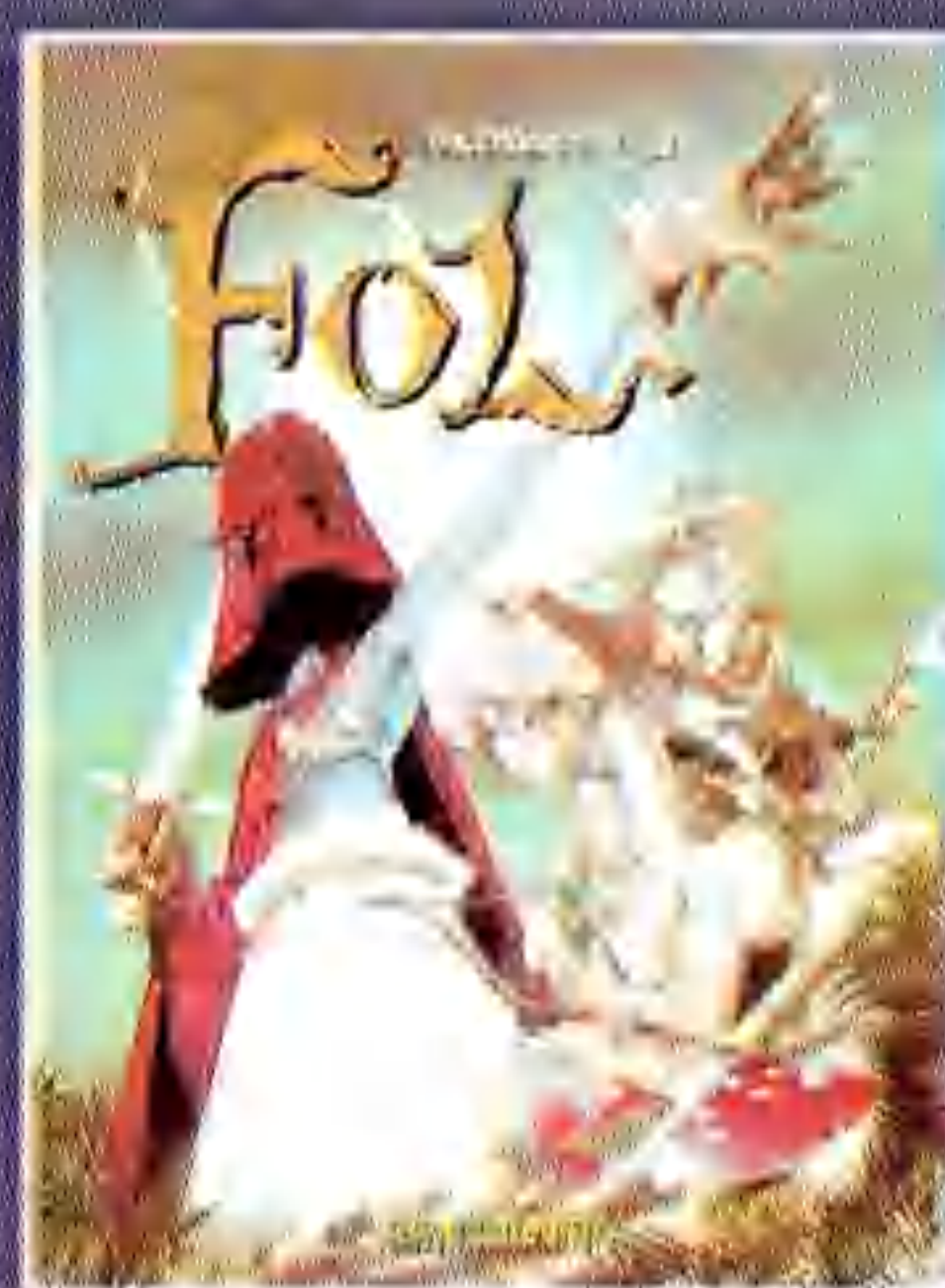
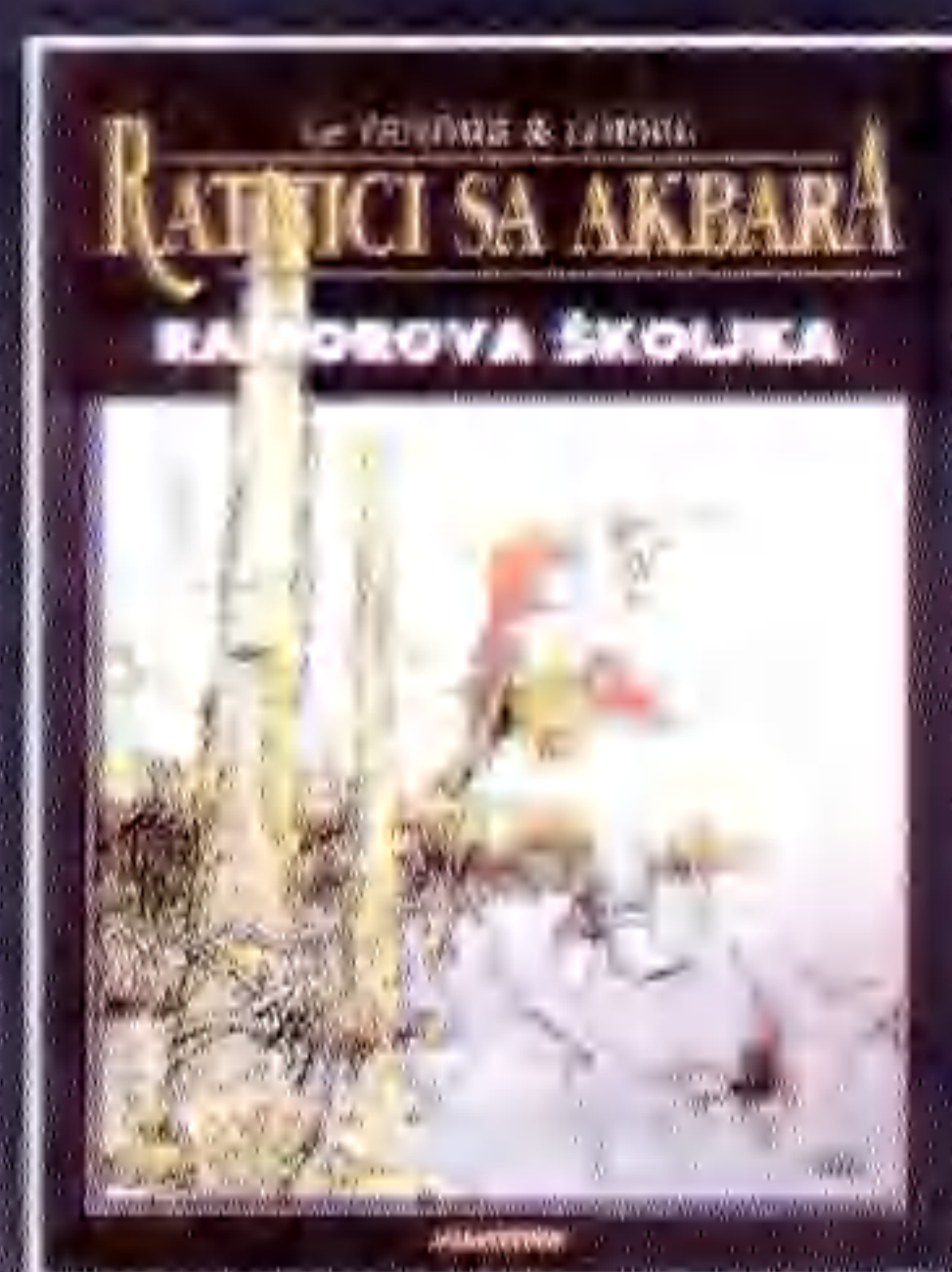
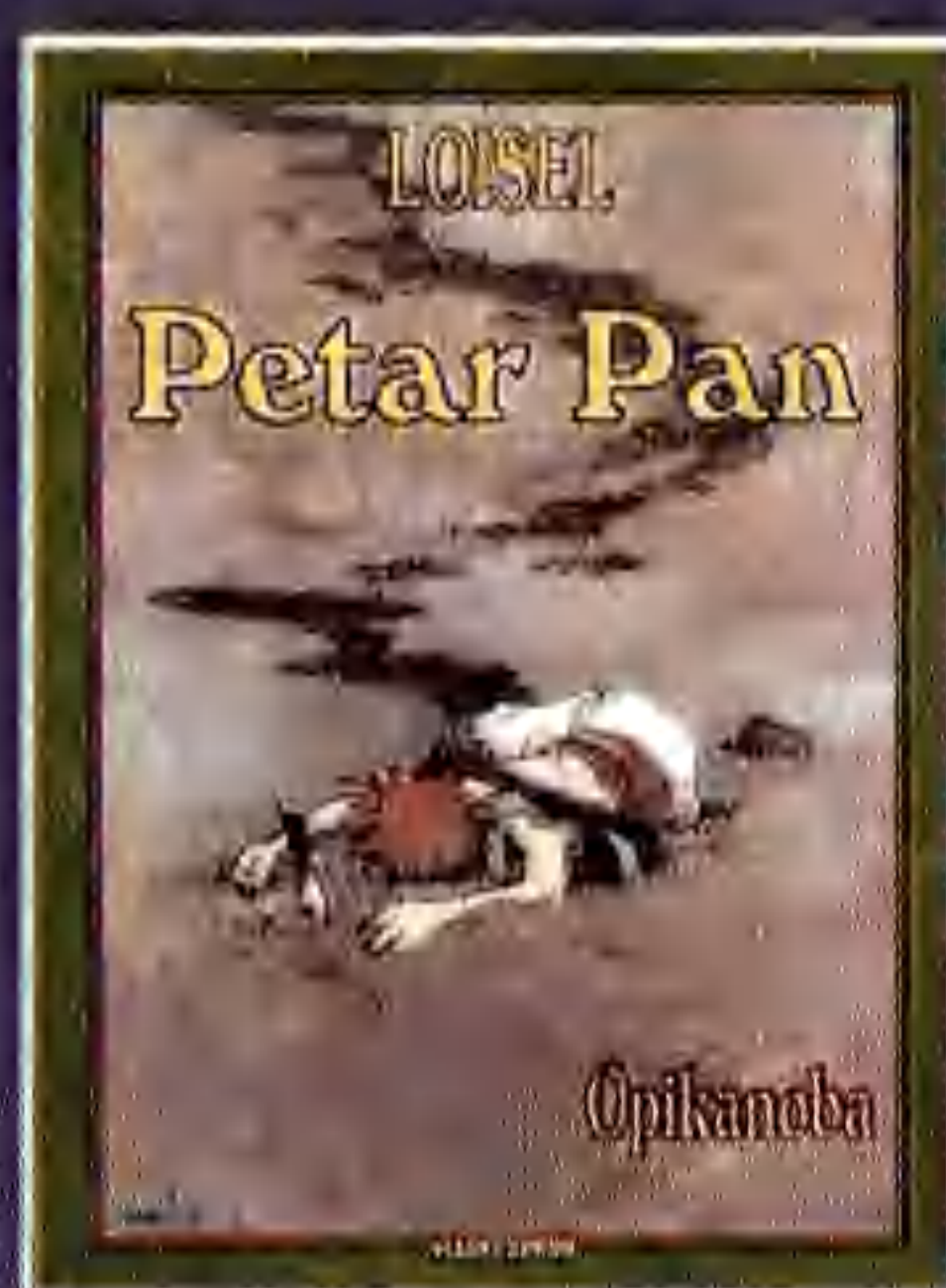
POTRAŽITE NAŠA REDOVNA STRIP IZDANJA

početkom meseca

sredinom meseca

VELIKI IZBOR STRIP ALBUMA

INFORMACIJE
NA TELEFON:
021 332 220

MARKETPRINT

YU ISSN 0353-0000

9 770353 000002

00344

